

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.282/38/2021.

A tanács tagjai: Dr. Kenessey Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Schaller Emil közbeszerzési biztos

Az 1. kérelmező: Különleges Biztonsági Szolgáltató és Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság (Budapest, Öv utca 189/A.)

Az 1. kérelmező képviselője: Dr. Aranyosi Richárd ügyvéd (Budapest, Kucsma utca 18. tetőszint 24.)

A 2. kérelmező: Presidente Oktatási, Kiképzési, Információs Szolgáltató Kft. (Budapest, Rákospatak utca 55.)

A 2. kérelmező képviselője: Dr. Farkas Edit ügyvéd (Dr. Farkas Edit Ügyvédi Iroda, Budapest, Lajos u. 51. II/16.)

Az ajánlatkérő: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (Budapest, Váci út 45.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Frank Andrea Noémi kamarai jogtanácsos

A közbeszerzés tárgya, becsült értéke: „Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában (NyugatMagyarország és Pest Megye 1. rész, és KeletMagyarország 2. rész)” (1. rész: Nyugat-Magyarország és Pest Megye, 250.000.000.-Ft; 2. rész: Kelet-Magyarország, 150.000.000.-Ft, mindösszesen 40.000.000.- Ft)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 50. § (4) bekezdését és 65. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő ajánlati felhívását és a további közbeszerzési dokumentumait, valamint a közbeszerzési eljárásban ezt követően hozott valamennyi döntést.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 3.000.000.-Ft, azaz hárommillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg az 1. kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a 2. kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül az 1. kérelmező részére 440.000,- Ft, azaz négyszáznegyvenezer forint eljárási költséget.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a 2. kérelmező részére 440.000,- Ft, azaz négyszáznegyvenezer forint eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 1.700.000.-Ft, azaz egymillió-hétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza az 1. kérelmező részére a határozat kézbesítését követő 8 napon belül.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 1.700.000.-Ft, azaz egymillió-hétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a 2. kérelmező részére a határozat kézbesítését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Második része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított két részben a jelen határozat tárgy részében rögzített tárgyban. A közbeszerzési eljárás ajánlati felhívása feladására 2021. április 29. napján került sor, az az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 086-222595. szám alatt jelent meg 2021. május 4-én. A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR00006082202.

2. A felhívás releváns részei a következők:

II.1.2) Fő CPV-kód(ok):

90523100-0 Fegyver- és lőszer-ártalmatlanítási szolgáltatások

II.2.2) pont További CPV-kód(ok) mindkét rész esetében

90523100 Fegyver- és lőszer-ártalmatlanítási szolgáltatások

II.1.4) Rövid meghatározás: Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában

II.1.6) Részekre vonatkozó információk

A beszerzés részekből áll Igen

1 - Nyugat-Magyarország és Pest megye

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában a Nyugat-Magyarországi régióban és Pest megyében

Keretösszeg: 250.000.000,- Ft + ÁFA. Ajánlatkérő a keretösszeg legalább 70 %-ára lehívási kötelezettséget vállal, vagyis ezen mértékben vállalja a keretösszeg kimerítését.

Közbeszerzés mennyisége:

Ajánlatkérő beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása külterületen, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása, 5.000.000 m² mennyiségben.

Felhívjuk a T. ajánlattevők figyelmét, hogy a feladatok előbbiek szerinti mennyiségi megbontásban történő lehívására Ajánlatkérő nem vállal kötelezettséget, az csupán tájékoztató jelleggel kerül megadásra.

Ajánlatkérő nem tudja garantálni Ajánlattevőknek az egyenletes feladatkiadást.

A feladat további részletes ismertetését a KD tartalmazza.

2 - Kelet-Magyarország

II.2.4) A közbeszerzés ismertetése:

Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában a Kelet-Magyarországi régióban.

Keretösszeg: 150.000.000,- Ft + ÁFA. Ajánlatkérő a keretösszeg legalább 70%-ára lehívási kötelezettséget vállal, vagyis ezen mértékben vállalja a keretösszeg kimerítését.

Közbeszerzés mennyisége:

Ajánlatkérő beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása külterületen, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása, 3.000.000 m² mennyiségben.

Felhívjuk a T. ajánlattevők figyelmét, hogy a feladatok előbbiek szerinti mennyiségi megbontásban történő lehívására Ajánlatkérő nem vállal kötelezettséget, az csupán tájékoztató jelleggel kerül megadásra.

Ajánlatkérő nem tudja garantálni Ajánlattevőknek az egyenletes feladatkiadást.

A feladat további részletes ismertetését a KD tartalmazza.

II.2.5) Értékelési szempontok

1. A felhívás III.1.3) pontjának M/2.1. pontja szerinti alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember 24 hónap feletti, az alk. köv-ként meghat. területen szerzett többlettapasztalata (min.0 hó–max.24 hó)	20
2. A felhívás III.1.3) pontjának M/2.2. vagy M/2.3. pontja szerinti alkalmassági követelmény igazolására bemutatott szakember 24 hónap feletti, az alk. köv-ként meghatározott területen szerzett többlettapasztalata (min. 0 hó – max. 24 hó)	20
3. Ár	60

II.2.7) A szerződés időtartam hónapban: 36

A szerződés egy alkalommal további 12 hónappal meghosszabbítható, amennyiben a keretösszeg nem került lehívásra. A szerződés meghosszabbítása nem eredményezi a keretösszeg emelkedését.

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információ

A keretszerződés jellegére tekintettel a hazai finanszírozású projekteken túl: IKOP, CEF, Interreg, GINOP, VEKOP, TOP, ISPA és egyéb uniós forrás

II.2.14) További információ:

Kiegészítés a felhívás II.2.5)-hoz: A nettó ajánlati árat Ft/m²-ben kell megadni.

Kieg. a felhívás II.2.7)-hoz: A keretszerződés időtartamaként megjelölt 36 hónap az eseti megrendelések kiadására nyitva álló időtartam. Az eseti megrendelések teljesítésének határidejét a keretszerződés tart.

A lőszermentesítési feladatok befejezési határideje a munkaterület átadásától számított 3 naptári nap/10.000 m².

III.1.2) Gazdasági és pénzügyi alkalmasság

A közbeszerzési dokumentációban megadott kiválasztási szempontok Nem

A kiválasztási szempontok felsorolása és rövid ismertetése:

Mind a két rész esetében:

Ajánlattevő (kapacitást biztosító szervezet) a Kbt. 67. § (1)-(2) bek.-ben, valamint a Kr. 1. § (1) bek.-ben foglaltak alapján az EEKD-ban foglalt előzetes nyilatkozatát köteles benyújtani az alkalmassági követelményeknek való megfelelést illetően. AK az EEKD IV. részében nem kéri a részletes információk megadását, elegendő a IV. a kitöltése.

A Kbt. 69. § (4)-(6) bek. alapján felhívott ajánlattevő(k) az alkalmasságukat az alábbiak szerint köteles(ek) igazolni:

P/1. Ajánlattevőnek a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontja alapján csatolnia kell a felhívás feladását megelőző utolsó három, mérlegfordulónappal lezárt üzleti évből származó – általános forgalmi adó nélkül számított –, a közbeszerzés tárgyából (vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés) származó árbevételéről szóló egyszerű nyilatkozatát, attól függően, hogy az AT mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak.

A Kr. 19. § (3) bek.-nek megfelelően, ha az ajánlattevő a felhívás P/1. pontja szerinti irattal azért nem rendelkezik, mert olyan jogi formában működik, amely tekintetében az árbevételről szóló nyilatkozat benyújtása nem lehetséges, az e ponttal kapcsolatban előírt alkalmassági követelmények és igazolási mód helyett bármely, az ajánlatkérő által megfelelőnek tekintett egyéb nyilatkozattal vagy dokumentummal igazolhatja pénzügyi és gazdasági alkalmasságát. Az érintett ajánlattevő kiegészítő tájékoztatás kérése során köteles alátámasztani, hogy olyan jogi formában működik, amely tekintetében az árbevételről szóló nyilatkozat benyújtása nem

lehetséges és tájékoztatást kérni az e ponttal kapcsolatban előírt alkalmassági követelmények és igazolási mód helyett az alkalmasság igazolásának ajánlatkérő által elfogadott módjáról.

A Kbt. 65. § (11-12), 69. § (11a) és a Kr. 19. § (3) és (7) bek. is megfelelően irányadó.

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

P.1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a felhívás feladását megelőző utolsó három, mérlegfordulónappal lezárt üzleti évre vonatkozóan a közbeszerzés tárgya (vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés) szerinti árbevétele összesen nem éri el az általános forgalmi adó nélkül számított

1. rész esetében a (nettó) 130.000.000 HUF értéket.

2. rész esetében a (nettó) 75.000.000 HUF értéket.

A Kbt. 65. § (6) bek. alapján, a P/1. pontban meghatározott követelménynek a közös ajánlattevők együttesen is megfelehetnek.

III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság

A közbeszerzési dokumentációban megadott kiválasztási szempontok Nem

A kiválasztási szempontok felsorolása és rövid ismertetése:

Mind a két rész esetében:

Ajánlattevő (kapacitást biztosító szervezet) a Kbt. 67. § (1)-(2) bek.-ben, valamint a Kr. 1. § (1) bek.-ben foglaltak alapján az EEKD-ban foglalt előzetes nyilatkozatát köteles benyújtani az alkalmassági követelményeknek való megfelelést illetően. AK az EEKD IV. részében nem kéri a részletes információk megadását, elegendő a IV. a kitöltése.

A Kbt. 69. § (4)-(6) bek. alapján felhívott ajánlattevő(k) az alkalmasságukat az alábbiak szerint köteles(ek) igazolni:

M/1. Ajánlattevőnek a Kr. 21. § (3a) bek. a) pontja alapján csatolnia kell a felhívás feladásától visszafelé számított 3 évben (36 hónap) befejezett, de legfeljebb 6 éven (72 hónap) megkezdett legjelentősebb referenciáinak ismertetését. A ref.-át a Kr. 22. § (1)-(2) bek. szerint kell igazolni.

A Kr. 22. § (2) bek. alapján a referenciaigazolásnak vagy a referencianyilatkozatnak tartalmaznia kell a következő adatokat:

- a szerződést kötő másik fél nevét, székhelyét;
- a szolgáltatás tárgyát és mennyiségét (az alkalmassági előírásnak megfelelően részletezett tartalommal!);
- a teljesítés időtartamát, azaz a teljesítés kezdő és befejező időpontját (év, hónap, nap pontossággal!);
- a referenciaigazolás vagy referencianyilatkozat kiállítójának nyilatkozatát arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e.

Amennyiben az ajánlattevő a referenciát közös ajánlattevőként teljesítette, úgy az igazolásból vagy nyilatkozatból egyértelműen ki kell derülnie annak is, hogy az ajánlattevő a referencia mely részeit (elvégzett munkarészek(ek) megjelölésével) teljesítette. Amennyiben a referencia igazolás, vagy nyilatkozat – a teljesítés oszthatatlansága miatt - nem állítható ki az egyes ajánlattevők által végzett munkák elkülönítésével a Kr. 22. § (5) bek. szerinti adatok feltüntetése is szükséges.

M/2. Ajánlattevőnek a Kbt. 65. § (1) bek. b) pontja és a Kr. 21. § (3) bek. b) pontja alapján csatolnia kell a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek megnevezését, végzettségük és/vagy képzettségük, szakmai tapasztalatuk ismertetését, rendelkezésre állási nyilatkozatát, illetve a szakember által aláírt szakmai önéletrajzot.

A teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek vonatkozásában az ajánlathoz csatolni kell:

a) Ajánlattevő nyilatkozata a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek megnevezéséről, a betölteni kívánt pozíció/alkalmassági követelmény megjelölésével, illetve annak megjelölése,

hogy a szakember mely szervezettel és milyen jogviszonyban áll (pl: munkaviszony, megbízási jogviszony) a szakember munkáltatójának (ajánlattételi határidő időpontjában) feltüntetésével, vagy annak a személynek a megjelölésével, akivel/amellyel az adott szakember foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban áll az ajánlattételi határidő időpontjában, amennyiben releváns)

b) a megkívánt szakmai gyakorlatot, tapasztalatot igazoló, az adott szakember által aláírt szakmai önéletrajzot

c) a végzettséget és/vagy képzettséget igazoló iratot (egyszerű másolatban),

d) a szakember által aláírt rendelkezésre állásról szóló nyilatkozatot.

A Kbt. 69. § (7) bekezdése alapján Ajánlattevőnek - a minőségi kritériumra tett vállalása esetén - a szakmai önéletrajzokat, a szakember által aláírt rendelkezésre állási nyilatkozatot és a végzettséget/képzettséget igazoló dokumentumot már az ajánlatban szükséges benyújtania, tekintettel arra, hogy az M/2.1. és M/2.2. vagy M/2.3. alkalmassági követelmények tekintetében megjelölt szakemberek többlettapasztalatát Ajánlatkérő az értékelés során figyelembe veszi.

Az önéletrajznak tartalmaznia kell az adott szakember gyakorlata megítélése szempontjából lényeges adatokat, így különösen a beruházások, projektek ismertetését, az adott szakember által ellátott feladat, tevékenység ismertetését, a tevékenység kezdő és befejező időpontját (legalább év, hónap pontossággal!), valamint annak a szervezetnek a megjelölését, amellyel az adott szakember az ajánlattétel időpontjában munkaviszonyban vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban áll.

Az időben párhuzamos gyakorlati idők csak egyszer számítanak bele az adott szakember gyakorlati idejébe az alkalmassági követelményeknek történő megfelelés, és az értékelési szempontokra tett megajánlás igazolásakor.

A rendelkezésre állási nyilatkozatnak tartalmaznia kell a szakember nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítése alatt rendelkezésre fog állni.

A végzettség és/vagy képzettség egyenértékűségének bizonyítása az ajánlattevő kötelessége és felelőssége. AK a gyakorlati idő meglétét az önéletrajz alapján ellenőrzi.

A Kbt. 65. § (6)-(7), (9), (11) bek., a Kbt. 69. § (11a) bek. és a Kr. 24. § (1) bek. irányadó az igazolás során.

Részletek a KD-ban.

Az alkalmasság minimumkövetelménye(i):

M/1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a felhívás feladásától visszafelé számított megelőző 3 évben (36 hónapban) összesen nem rendelkezik az alábbi, a Kr. 22. § (1) bek. a)-b) pontjai szerint igazolt, befejezett, szerződésszerűen teljesített referenciákkal:

1. rész esetében: összesen legalább 2.500.000 m² nagyságú referenciával vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozóan.

2. rész esetében: összesen legalább 1.500.000 m² nagyságú referenciával vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozóan.

A referenciakövetelmény több szerződésből is igazolható mind a két rész esetében.

Mindkét részre történő ajánlattétel esetén elegendő a magasabb mennyiségi követelményt rögzítő referencia előírásnak történő megfelelés.

Vonalas közlekedési létesítmények alatt Ajánlatkérő az országos közutat, a helyi közutat, a közforgalom elől el nem zárt magánutat, és a vasúti pályát érti.

M/2. Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik az alábbi, szerződés teljesítése során igénybe venni kívánt szakemberrel:

1. és 2. rész esetében:

M/2.1. legalább 1 fő projektvezetővel, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, mestertűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.2. legalább 1 fő projektvezető-helyettes, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.3. legalább 1 fő minőségbiztosítási és minőségellenőr, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

Adott részen belül egy szakember csak egy pozícióra jelölhető, de az egyes részek vonatkozásában megengedett a szakemberek között az átfedés.

Az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők együttesen is megfelelhetnek (Kbt. 65. § (6) bek.).

III.2.1) Meghatározott szakmára (képzettségre) vonatkozó információk (csak szolgáltatási szerződések esetében)

A szolgáltatás teljesítése egy meghatározott szakmához (képzettséghez) van kötve Igen

A vonatkozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésre történő hivatkozás:

A haditechnikai termékek gyártásának és haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény;

A haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának szabályairól szóló 156/2017. (VI.16.) Korm. rendelet;

Az előtárlt robbanószerkezetek megsemmisítésére vonatkozóan a tűzserészeti mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet;

IV.2.2) Ajánlatok vagy részvételi kérelmek benyújtásának határideje

2021.06.03 10:00 ó

VI.3) További információk

5. Az alkalmasság követelményei és igazolási módja a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékébe történő felvétel feltételét képező minősítési szempontokhoz képest szigorúbbak.

10. AK szerződéskötési feltételként előírja, hogy Nyertes Ajánlattevőnek legkésőbb a szerződéskötés időpontjára részenként min. 100 000 000 HUF/év és min. 10 000 000 HUF/káresemény mértékű érvényes műszeres talajvizsgálat, robbanótestek felkutatás tevékenységre vonatkozó, általa, illetőleg közreműködői által esetlegesen okozott személyi, illetőleg vagyoni károk fedezetére felelősségbiztosítással kell rendelkeznie.

19. AK rögzíti, hogy az értékelési szempontra a Felolvasólapon tett megajánlások szakmai ajánlatnak minősülnek. Szakmai ajánlatnak AK a szakember tekintetében az értékelési részszempontra tett megajánlást: a szakmai gyakorlati időt és a szakember személyét tekinti.

3. A közbeszerzési dokumentáció releváns rendelkezései a következők voltak:

I. Kötet

2.1. A beszerzés tárgya és mennyisége

A közbeszerzés eljárás elnevezése: „Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában”, mely az EKR-ben az erre vonatkozó részek karakterkorlátai

miatt a "Vonalas létesítm.-ek régész. lelőhely_lőszerment." megjelölést tartalmazza. Ajánlatkérő az eljárásban benyújtásra kerülő dokumentumok, nyilatkozatok tekintetében mindkét megnevezést elfogadja.

1. rész:

Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában a Nyugat-Magyarországi régióban.

Keretösszeg: 250.000.000,- Ft + ÁFA. Ajánlatkérő a keretösszeg legalább 70%-ára lehívási kötelezettséget vállal, vagyis ezen mértékben vállalja a keretösszeg kimerítését.

Közbeszerzés mennyisége: Ajánlatkérő beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása külterületen, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása, 5.000.000 m² mennyiségben.

Felhívjuk a T. ajánlattevők figyelmét, hogy a feladatok előbbiek szerinti mennyiségi megbontásban történő lehívására Ajánlatkérő nem vállal kötelezettséget, az csupán tájékoztató jelleggel kerül megadásra.

Ajánlatkérő nem tudja garantálni Ajánlattevőknek az egyenletes feladatkiadást.

2.rész:

Vállalkozási keretszerződés vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyában a Kelet-Magyarországi régióban és Pest megyében.

Keretösszeg: 150.000.000,- Ft + ÁFA. Ajánlatkérő a keretösszeg legalább 70%-ára lehívási kötelezettséget vállal, vagyis ezen mértékben vállalja a keretösszeg kimerítését.

Közbeszerzés mennyisége: Ajánlatkérő beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása külterületen, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása, 3.000.000 m² mennyiségben.

Felhívjuk a T. ajánlattevők figyelmét, hogy a feladatok előbbiek szerinti mennyiségi megbontásban történő lehívására Ajánlatkérő nem vállal kötelezettséget, az csupán tájékoztató jelleggel kerül megadásra.

Ajánlatkérő nem tudja garantálni Ajánlattevőknek az egyenletes feladatkiadást.

A feladat további részletes ismertetését a KD tartalmazza.

5-6. A teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek dokumentumai [...]

Ajánlatkérő felhívja az ajánlattevők figyelmét, hogy az ajánlatban megjelölt szakembereket kötelező a szerződés teljesítése során a teljesítésbe bevonni.

II. kötet Vállalkozási Keretszerződés

1. A szerződés tárgya és mennyisége

1.1 A keretszerződés alapján a Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy annak időtartama alatt a Megrendelő eseti megrendelése alapján a keretszerződésben rögzített feltételekkel régészeti lelőhelyek feltárását előkészítő szolgáltatásokat, - úgymint műszeres talajvizsgálati és lőszer (harcanyag) feltárása az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása - nyújt a Megrendelő részére. Megrendelő köteles a keretszerződés és az eseti megrendelések alapján szerződés szerűen teljesített szolgáltatások ellenértékéért a

keretszerződés 8.1 pontjában foglalt egységáron (Ft/m²) számolt vállalkozói díjat, a Vállalkozó által benyújtott és a Megrendelő által a keretszerződés 7. pontjában foglalt eljárásrend szerint jóváhagyott teljesítésigazolás alapján a Vállalkozó részére megfizetni.

1.2 A Vállalkozó által a keretszerződés és az eseti megrendelések alapján ellátandó szolgáltatások a következőkre terjednek ki:

- a) A Megrendelő által az eseti megrendelésben kijelölt régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálat elvégzése, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatás, feltárás a kitűzés szerinti területen 3 m mélységig, illetve egyes tereptárgyaknál a Megrendelő által kért mélységig;
- b) A területen várhatóan előforduló hadi eredetű robbanótestek, robbanószerkezetek típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése;
- c) Az esetleg előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése, elszállíttatása, megsemmisítettése az életveszély mielőbbi megszüntetése érdekében;
- d) Teljes körű műszaki dokumentáció – 1 pl. eredeti és 2 pl. másolat – készítése és a Megrendelőnek átadása jelen keretszerződésben rögzítetteknek megfelelően;

4. A Vállalkozó kötelezettségei

4.1 A Vállalkozó köteles a teljesítést az eseti megrendelés kézhezvételét és a munkaterület átadás-átvételét követően haladéktalanul megkezdeni és folyamatosan az eseti megrendelésben foglalt ütemezés szerinti határidőben, a keretszerződésben foglalt feltételeknek megfelelő módon elvégezni.

4.2 A Vállalkozó köteles a munkavégzés helyén folyamatosan lőszermentesítési naplót vezetni és abban valamennyi, a teljesítés szempontjából jelentős körülményt, az elvégzett munkarészeket rögzíteni. A Felek a teljesítés szempontjából lényeges valamennyi körülményt, nyilatkozatot a Vállalkozó által a teljesítés helyén vezetett lőszermentesítési naplóba kötelesek bejegyezni. Vállalkozó köteles az általa történt harcanyag feltárás, elszállítás vagy elszállíttatás valamint megsemmisítés adatait, körülményeit külön dokumentumban is rögzíteni, amely a lőszermentesítési napló elválaszthatatlan részét képezi.

Vállalkozó a munkaterület átadás-átvételét követően köteles a kitűzött pontokat megőrizni, pusztulásuk esetén helyreállításukról saját költségén gondoskodni.

A Vállalkozó haladéktalanul köteles írásban jelezni a Megrendelőnek azon felmerült körülményeket, amelyek a Vállalkozó szakmai megítélése szerint akadályozzák, gátolják a munkavégzést (feladat végrehajtását akadályozó növényzet, faállomány, beton- fémhulladék stb.), kitérve arra, hogy a felmerült akadály a feladat határidőben történő elvégzésére befolyással bír. Amennyiben befolyással bír, a Vállalkozó akadályközlésben köteles új határidőt megjelölni, melyre a feladatot el tudja végezni. Megrendelő az akadályközlésben foglaltakat mérlegeli és ez alapján írásban módosíthatja a határidőt.

4.3 A Vállalkozó a szolgáltatást saját költségén végzi, kifizetésre kizárólag a Megrendelő által igazolt teljesítés, aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyv, a 4.16. pontban megjelölt műszaki dokumentáció, valamint a mentesítés megtörténtéről kiállított nyilatkozat alapján jogosult.

4.4 A keretszerződés 1.2 pontjában írt feladatokhoz kapcsolódóan a harci anyagok felderítéséhez és mentesítéséhez szükséges hozzájárulások beszerzése a Vállalkozó feladata, különös tekintettel a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. tv. 20 § (2) és (3) bekezdésére. Vállalkozó a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdés alapján fémkereső műszer használatának megkezdése előtt legalább 1 nappal a használatot köteles bejelenteni az illetékes szerveknek.

4.5 A Vállalkozó vállalja, hogy a keretszerződés teljesítési határideje alatt mindvégig biztosítja a Megrendelő által kijelölt területek műszeres átvizsgálásának és a terület mentesítésének elvégzéséhez szükséges személyi, technikai és pénzügyi eszközök rendelkezésére állását. Vállalkozó kijelenti továbbá, hogy az előírt mélységig terjedő

talajvizsgálathoz szükséges mérőműszerekkel és a szükséges jelző, kitűző, feltáró eszközökkel rendelkezik.

4.6 Vállalkozó köteles elektronikus GIS térinformatikai adatbázist létrehozni és azt a keretszerződés teljesítése során az elszámolhatóság, teljesítés nyomon követhetősége érdekében folyamatosan működtetni. A rendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a mentesítésre került terület, a mentesítést végző személy által bejárt útvonal, a mentesítés során talált harci- és egyéb anyag, a nem mentesíthető területek elhelyezkedése térképen megjeleníthető legyen. A térképi alapadatokat (mentesítendő terület határa, régészeti lelőhely határa, kisajátítási határ) a megrendelő a Vállalkozó részére az eseti megrendelést követően, digitálisan adja át. A Vállalkozó köteles ezt az alaptérképi állományt a dokumentáció készítése során alapadatként felhasználni, és a mentesítés során rögzített leíró és geometriai adatokat ebben a térképi állományban szerepeltetni.

4.7 A Vállalkozó felel azért, hogy a tevékenysége ellátásához a hatályos jogszabályok szerinti esetleges engedélyekkel rendelkezzen, és a műszeres talajvizsgálattal és robbanótestek, robbanószerkek felkutatásával foglalkozó munkatársai, közreműködői kellő szakmai felkészültséggel, tapasztalattal rendelkezzenek a feladat végrehajtására.

4.8 A Vállalkozó köteles az előtalált robbanószerkezetek, lőszeres elszállítását, illetve megsemmisítését a hatályos 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet 5. §-a szerint a Magyar Honvédség I. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós ezreddel együttműködve végezni, illetőleg a robbanótesteket, robbanószerkezeteket az elszállításig, megsemmisítésig, hatástalanításig őriztetni, a területet biztosítani.

6. Alvállalkozók (közreműködők) igénybevétele

6.1 A Vállalkozó Feladatát saját maga által és/vagy alvállalkozó(k) bevonásával köteles teljesíteni. A Vállalkozó alvállalkozó(k) bevonása esetén is teljes körűen és közvetlenül felelős a jelen keretszerződésben foglalt kötelezettségek teljesítéséért.

Alvállalkozók igénybevételeire a Kbt. 138. § rendelkezéseivel összhangban van lehetőség.

6.2 A keretszerződés teljesítésében köteles közreműködni az olyan alvállalkozó és szakember, amely a közbeszerzési eljárásban részt vett Vállalkozó alkalmasságának igazolásában.

Vállalkozó legkésőbb a szerződés megkötésének időpontjában, majd – a később bevont alvállalkozók tekintetében – a szerződés teljesítésének időtartama alatt köteles előzetesen a Megrendelőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni, amely részt vesz a szerződés teljesítésében, és egyúttal megadni a következő adataikat: név, székhely, lakóhely, képviselőjére jogosult, cégjegyzékszám, adószám, személyi igazolvány szám, számlavezető pénzügyi intézmény és számlaszám, elérhetőség: telefonszám, e-mail). Vállalkozó köteles tájékoztatni a Megbízót az alvállalkozók adatainak változásáról.

Vállalkozó a Szerződés aláírásával vállalja, hogy a Szerződés teljesítéséhez nem vesz igénybe olyan alvállalkozót, akivel szemben a Megbízó által a Közbeszerzési Eljárásban előírt kizáró okok állnak fenn. Felek rögzítik egyúttal, hogy a Kbt. 138. § (3) bekezdése alapján a Vállalkozónak ezen kötelezettsége teljesítéséről külön nyilatkozatot vagy más igazolást nem kell a Megbízó részére benyújtania.

A Kbt. 138. § (3) bekezdése szerint a Megrendelő nem korlátozhatja a Vállalkozó jogosultságát alvállalkozó bevonására, csak akkor, ha az eljárás során a 65. § (10) bekezdése szerinti lehetőséggel élt.

6.3 Az olyan alvállalkozó vagy szakember (a továbbiakban alvállalkozó) helyett, aki vagy amely a közbeszerzési eljárásban részt vett a Vállalkozó (ajánlattevő) alkalmasságának igazolásában, csak a Megrendelő hozzájárulásával és abban az esetben vehet részt a teljesítésben más alvállalkozó, ha a keretszerződés kötést követően - a keretszerződés kötéskor előre nem látható ok következtében - beállott lényeges körülmény, vagy az alvállalkozó bizonyítható hibás teljesítése miatt a keretszerződés vagy annak egy része nem

lenne teljesíthető a megjelölt alvállalkozóval, és ha a Vállalkozó (ajánlattevő) az új alvállalkozóval együtt is megfelel azoknak az alkalmassági követelményeknek, melyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozóval együtt felelt meg.

6.4 A Vállalkozó a Megrendelő hozzájárulása esetén is az igénybe vett alvállalkozók, szervezetek tevékenységéért, mulasztásáért sajátjaként felel. A Vállalkozó jótáll azért, hogy a bevont alvállalkozó, szervezet rendelkezik minden olyan képesítéssel, engedéllyel, és jogosítvánnyal, amellyel Vállalkozó maga is rendelkezik és (vagy) amely a Feladat teljesítéséhez szükséges.

Megrendelő a Vállalkozó erre vonatkozó igénybejelentésének kézhezvételét 8 napon belül köteles elbírálni. A jelen pont előírásainak megsértése esetén Megrendelő jogosult a keretszerződéstől elállni, a Vállalkozó pedig köteles az elálláshoz kapcsolódó jogkövetkezményeket viselni.

6.5 A Vállalkozó a jogszerűen igénybevett alvállalkozók tevékenységéért teljes körűen sajátjaként felel, alvállalkozó jogosulatlan igénybevétele esetén pedig felelős minden olyan kárért is, amely anélkül nem következett volna be.

6.6 A Vállalkozó köteles a keretszerződés teljes időtartama alatt a teljesítéshez igénybe vett alvállalkozóival megfelelő kapcsolatot fenntartani, esedékes követeléseiket határidőben kielégíteni.

8. Díjazás

8.1 A Vállalkozót a szerződés szerű szolgáltatás ellenértékeként az elvégzett munka mennyisége alapján a következő egységdíjtétel szerint számított vállalkozói díj illeti meg: nettó ....,- Ft/m²;

Az ÁFA mértékére és megfizetésére a teljesítéskor irányadó mindenkor jogszabályok az irányadók.

8.2 Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a vállalkozói díj minden költséget, kiadást illetve az esetlegesen a teljesítés során keletkező szerzői jogi védelem alá eső művek felhasználási jogának ellenértékét is magában foglalja, így egyéb fizetési igényekkel Vállalkozó nem élhet.

III. Kötet: Műszaki Leírás

„A Vállalkozó által a keretszerződés és az eseti megrendelések alapján ellátandó szolgáltatások a következőkre terjednek ki:

a) A Megrendelő által az eseti megrendelésben kijelölt régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálat elvégzése, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatás, feltárás a kítűzés szerinti területen 3 m mélységig, illetve egyes tereptárgyaknál a Megrendelő által kért mélységig;

b) A területen várhatóan előforduló hadi eredetű robbanótestek, robbanószerkezetek típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése;

c) Az esetleg előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése, elszállíttatása, megsemmisítettése az életveszély mielőbbi megszüntetése érdekében;

d) Teljes körű műszaki dokumentáció – 1 pl. eredeti és 2 pl. másolat – készítése és a Megrendelőnek átadása jelen keretszerződésben rögzítetteknek megfelelően;

A Vállalkozó köteles a teljesítést az eseti megrendelés kézhezvételét és a munkaterület átadás-átvételét követően haladéktalanul megkezdeni és folyamatosan az eseti megrendelésben foglalt ütemezés szerinti határidőben, a keretszerződésben foglalt feltételeknek megfelelő módon elvégezni.

A Vállalkozó köteles a munkavégzés helyén folyamatosan lőszermentesítési naplót vezetni és abban valamennyi, a teljesítés szempontjából jelentős körülményt, az elvégzett munkarészeket rögzíteni. A Felek a teljesítés szempontjából lényeges valamennyi körülményt, nyilatkozatot a Vállalkozó által a teljesítés helyén vezetett lőszermentesítési naplóba kötelesek bejegyezni.

Vállalkozó köteles az általa történt harcanyag feltárás, elszállítás vagy elszállíttatás valamint megsemmisítés adatait, körülményeit külön dokumentumban is rögzíteni, amely a lőszermentesítési napló elválaszthatatlan részét képezi.

Vállalkozó a munkaterület átadás-átvételét követően köteles a kitűzött pontokat megőrizni, pusztulásuk esetén helyreállításukról saját költségén gondoskodni.

A Vállalkozó haladéktalanul köteles írásban jelezni a Megrendelőnek azon felmerült körülményeket, amelyek a Vállalkozó szakmai megítélése szerint akadályozzák, gátolják a munkavégzést (feladat végrehajtását akadályozó növényzet, faállomány, beton- fémhulladék stb.), kitérve arra, hogy a felmerült akadály a feladat határidőben történő elvégzésére befolyással bír. Amennyiben befolyással bír, a Vállalkozó akadályközlésben köteles új határidőt megjelölni, melyre a feladatot el tudja végezni. Megrendelő az akadályközlésben foglaltakat mérlegeli és ez alapján írásban módosíthatja a határidőt.

A Vállalkozó a szolgáltatást saját költségén végzi, kifizetésre kizárólag a Megrendelő által igazolt teljesítés, aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyv, a 4.16. pontban megjelölt műszaki dokumentáció, valamint a mentesítés megtörténtéről kiállított nyilatkozat alapján jogosult.

A keretszerződés 1.2. pontjában írt feladatokhoz kapcsolódóan a harci anyagok felderítéséhez és mentesítéséhez szükséges hozzájárulások beszerzése a Vállalkozó feladata, különös tekintettel a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 20. § (2) és (3) bekezdésére. Vállalkozó a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdés alapján fémkereső műszer használatának megkezdése előtt legalább 1 nappal a használatot köteles bejelenteni az illetékes szerveknek.

A Vállalkozó vállalja, hogy a keretszerződés teljesítési határideje alatt mindvégig biztosítja a Megrendelő által kijelölt területek műszeres átvizsgálásának és a terület mentesítésének elvégzéséhez szükséges személyi, technikai és pénzügyi eszközök rendelkezésére állását. Vállalkozó kijelenti továbbá, hogy az előírt mélységig terjedő talajvizsgálathoz szükséges mérőműszerekkel és a szükséges jelző, kitűző, feltáró eszközökkel rendelkezik.

Vállalkozó köteles elektronikus GIS térinformatikai adatbázist létrehozni és azt a keretszerződés teljesítése során az elszámolhatóság, teljesítés nyomon követhetősége érdekében folyamatosan működtetni. A rendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a mentesítésre került terület, a mentesítést végző személy által bejárt útvonal, a mentesítés során talált harci- és egyéb anyag, a nem mentesíthető területek elhelyezkedése térképen megjeleníthető legyen. A térképi alapadatokat (mentesítendő terület határa, régészeti lelőhely határa, kisajátítási határ) a megrendelő a Vállalkozó részére az eseti megrendelést követően, digitálisan adja át. A Vállalkozó köteles ezt az alaptérképi állományt a dokumentáció készítése során alapadatként felhasználni, és a mentesítés során rögzített leíró és geometriai adatokat ebben a térképi állományban szerepeltetni.

A Vállalkozó felel azért, hogy a tevékenysége ellátásához a hatályos jogszabályok szerinti esetleges engedélyekkel rendelkezzen, és a műszeres talajvizsgálattal és robbanótestek, robbanószerkek felkutatásával foglalkozó munkatársai, közreműködői kellő szakmai felkészültséggel, tapasztalattal rendelkezzenek a feladat végrehajtására.

A Vállalkozó köteles az előtalált robbanószerkezetek, lőszeres elszállítását, illetve megsemmisítését a hatályos 142/1999. (IX. 08.) Korm. rendelet 5. §-a szerint a Magyar Honvédség I. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós ezreddel együttműködve végezni, illetőleg a robbanótesteket, robbanószerkezeteket az elszállításig, megsemmisítésig, hatástalanításig őriztetni, a területet biztosítani.

A Vállalkozó kijelenti, hogy keretszerződés tárgya szerinti, műszeres talajvizsgálat, robbanótestek felkutatás tevékenységére vonatkozóan általa, illetőleg közreműködői által esetlegesen okozott személyi, illetőleg vagyoni károk fedezetére, keretszerződés 3.1 pontjában meghatározott, szerződés szerinti területre kiterjedő, legalább 100 millió forint éves

keretösszegű, káreseményenként legalább 10 millió forint összegre szóló érvényes felelősségbiztosítással rendelkezik, melyet köteles a keretszerződés ideje alatt fenntartani.

A Vállalkozó az adott eseti megrendelés visszaigazolását követő 5 napon belül köteles a teljesítésbe bevont személyi állományra vonatkozóan élet- és balesetbiztosítási keretszerződést kötni, azt a teljesítés ideje alatt folyamatosan fenntartani.

A Vállalkozó köteles a munkát úgy megszervezni, hogy – amennyiben a vizsgálat és mentesítés körülményei azt lehetővé teszik – a már átvizsgált és mentesített területreszen a keretszerződés hatálya alá nem tartozó, a Megrendelő által igényelt további munkák elvégzése megkezdődhessen, illetőleg azok zökkenőmentesen és folyamatosan elvégezhetőek legyenek.

A még át nem adott munkaterületen történő, a keretszerződés hatálya alá nem tartozó egyéb munkákat azonban csak a Vállalkozó írásbeli nyilatkozata alapján, az abban megjelölt területen és feltételekkel lehet végezni. A Vállalkozó ebben a kérdésben saját szakmai belátása szerint határoz, az írásos engedélyezési nyilatkozatban foglalt feltételek megszegésével okozott károkért nem tartozik felelősséggel. Amennyiben egy adott régészeti lelőhely mentesítése megtörtént, úgy a Vállalkozó, a Megrendelő megkeresése alapján a részteljesítési határidőt megelőzően is köteles átadni – a lelőhelyen történő régészeti tevékenység megkezdése céljából – a mentesítés megtörténtét igazoló nyilatkozatot.

A keretszerződés hatálya alá tartozó és hatálya alá nem tartozó munkák összehangolt elvégzése érdekében a Vállalkozó az egyéb szolgáltatást nyújtó vállalkozókkal köteles együttműködni.

A Vállalkozó tevékenysége során köteles biztosítani a hatályos környezetvédelmi előírások maradéktalan betartását.

A Vállalkozó az eseti megrendelés szerinti egy hónapon túlnyúló munkavégzés esetén, havonta jelentést készít a Megrendelőnek az általa végzett tevékenység helyzetelemzéséről, különleges problémák felmerüléséről, a Megrendelő intézkedését igénylő kérdésekről.

A Vállalkozó haladéktalanul köteles írásban jelezni a Megrendelőnek, ha a területre lépés tekintetében akadályoztatva van. A Vállalkozó haladéktalanul köteles tájékoztatni a Megrendelőt, minden olyan körülményről, amely az ütemterv szerinti munkavégzést befolyásolja, módosítja. Így különösen, ha az érintett területen folyó mezőgazdasági vagy más folyamatosan végzett tevékenység a Vállalkozó tevékenységének időbeli átütendezését indokolja, akár gazdasági, akár célszerűségi, akár egyéb mérlegelést igénylő szempontból (pl. termés, termény betakarítás meghiúsulásából vagy abban történő károkozásból fakadó zöldkár lehetősége, taposási kár stb.)

A Vállalkozó köteles a Megrendelő értesítése alapján az általa megjelölt egyeztetéseken, lakossági fórumon részt venni.”

4. Az eljárás iránt hat gazdasági társaság - köztük a kérelmezők - jelezték érdeklődésüket.

5. 2021. május 23-án 1. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az eljárás mind a két része tekintetében a P/1., M/1., M/2. alkalmassági előírások tekintetében, érdemben a jogorvoslati kérelmével megegyező tartalommal.

6. 2021. május 24-én a 2. kérelmező is előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlati felhívás P/1., M/1., M/2. alkalmassági előírásai tekintetében.

7. 2021. május 27-én az ajánlatkérő mindkét kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet elutasította.

8. Az ajánlatkérő 2021. május 28-án kiegészítő tájékoztatás nyújtást adott. Annak releváns részei a következők:

1. kérdéscsoport

1. Kérdés: Az Ajánlatkérő az Ajánlatkérő dokumentációval kapcsolatban tartott-e konzultációt a Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred tűzszerész alakulatával?

Válasz: Ajánlatkérő nem tartott konzultációt.

2. Kérdés: Kértek-e fel tűzszerész szakértőt a Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezredtől a bíráló bizottságba?

Válasz: Ajánlatkérő nem kért fel tűzszerész szakértőt.

4. Kérdés: Amennyiben az Ajánlatkérő nem konzultált a Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred tűzszerész alakulatának szakértőjével, akkor a pályázati anyag M/2. pontja hogyan került kiírásra? Tudomásunk szerint a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományában tűzszerész szakfeladatot teljesítők követelményrendszerében szerepelnek a kiírásban szereplő osztályos fokozatok (mestertűzszerész, I. osztályú tűzszerész). Az a szabályzat, amiben ezen minősítések szerepelnek, valamint definiálásra kerültek, megismerhetők-e?

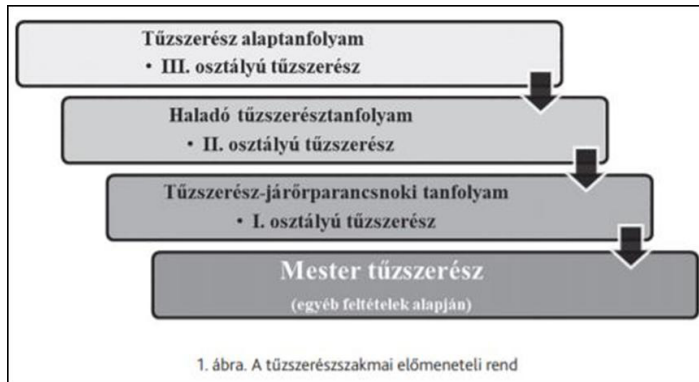
Válasz: A lőszermentesítési tevékenység szorosan kapcsolódik az előtalált katonai eredetű robbanótestek kezeléséhez, elszállíttatásukhoz, illetve azok megsemmisítése, amely állami feladat és jelenleg az MH. 1. HTHE (Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred) feladatát képezi a 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet alapján. Az MH. 1. HTHE képesítési rendszerében a Mestertűzszerész fokozat a legmagasabb szakmai minősítés.

Ajánlatkérő álláspontja szerint a kapcsolódó minősítések fogalma a közbeszerzés tárgya szerinti szakmában általánosan elfogadott fogalmak, így azok tartalmát a szakcégek ismerik, erre figyelemmel nem szükséges az ajánlati felhívásban a fogalom meghatározás rögzítése.

A tűzszerész szakmai képzéssel kapcsolatban fontos tény, hogy Magyarországon tűzszerész képzés (a hadi eredetű robbanószerkezetek felderítését, felkutatását végző tűzszerész) főleg a Magyar Honvédség keretén belül történik.

Magyarországon külön tűzszerész képzés – a Magyar Honvédség keretein kívül – nincs, így az ott alkalmazott technológiák, szabályok, végrehajtási utasítások, szakmai tapasztalatok átültetésre kerültek az un. polgári cégek által végzett lőszermentesítési munkák standardjeibe! Ennek megfelelően a lőszermentesítést végző vállalkozások tűzszerész szakemberei alapvetően a honvédség személyi állományából kivált (tartalék állományba került, vagy nyugállományba vonult) személyek, de nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokban (IMAS 9.11 vagy IATG 11.30) mindenki megszerezheti a képesítést a megfelelő eredményes tanfolyamok elvégzése után.

A tűzszerész szakképzés során a képzésben résztvevők osztályos fokozatot szereznek, mely fokozatok különböző bonyolultságú, veszélyességi fokú vagy szakmai képesítést igénylő feladatok elvégzésére jogosítanak. A Mester tűzszerész fokozat nem egy különálló, különleges képesítés (bár kétségtelen az elérhető legmagasabb szakmai fokozat), hanem a már több mint húsz éve kialakított képzési, képesítési rendszer szerves része, melyet a hatályban lévő MH Mü./41. számú Tűzszerész Szakutasítása is tartalmaz (és sematikus ábrája alább látható).

A Mü./41. számú Tűzserész Szakutasítás ún. „szolgálati használatos” irat, így „civil” ember számára nem megismerhető.

Az egyes osztályos fokozatokat vizsgán, vizsgabizottság előtt kell megszerezni, előfeltétele az előző osztályos fokozat megléte, és az abban töltött releváns gyakorlati tapasztalat megszerzése.

Az osztályos fokozatok egymásra épülésének tartalma, hogy a fokozatokhoz különböző jogosultságok tartoznak, melyek összefoglalva:

- III. osztályú fokozattal lehet beosztott tűzserész munkát végezni, kizárólag magasabb osztályos fokozatú felügyeletével.
- II. osztályú már végezhet részfeladatokat vezetőként (jellemzően elláthat egyedül tűzserész felügyeletet mentesítő (műszerező) párt vezethet).
- I. osztályú végezhet önálló tűzserész feladatot
- Mester tűzserész vezethet, szervezhet, ellenőrizhet egyszerre több helyen tevékenykedő részlegeket, végezhet nagy bonyolultságú, összetett feladatokat, képi és vizsgáztatja az alacsonyabb tűzserész fokozattal rendelkezőket (így az I. osztályúakat is)

10. Kérdés: [...] Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott keretszerződés 1.2. pontjában meghatározta, hogy a nyertes feladata régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálat elvégzése, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatás, feltárása, a területen várhatóan előforduló hadi eredetű robbanótestek, robbanószerkezetek típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése és az esetleg előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése, elszállíttatása, megsemmisíttetése. Tehát a közbeszerzés tárgya lőszermentesítési feladatok ellátása. Az hogy a lőszermentesítési feladatokat vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódóan kell ellátni nem indokolja, hogy csak és kizárólag vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásával kapcsolatos lőszermentesítésből származó árbevétel írjon elő ajánlatkérő. A lőszermentesítési feladatoknak vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyein történő elvégzése semmilyen speciális szaktudást nem igényel más területek lőszermentesítéséhez képest. Ezért indokolatlanul versenykorlátozó és szakmailag nem alátámasztható hogy miért ne lehetne ipari parkok, katonai objektumok (laktanyák, lőterek, bombavető terek), kiemelt állami beruházásokhoz kapcsolódó (pl. Iváncsa ipari park bővítés, debreceni BMW gyár építése) projektekhez kapcsolódó lőszermentesítési feladatok elvégzéséből származó árbevétel is figyelembe venni. Nincs különbség ugyanis az ellátandó feladat között a tekintetben, hogy azt vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához vagy egyéb területek, állami beruházásokhoz kapcsolódó projektek kapcsán kell elvégezni.

Erre tekintettel kérjük Tisztelt Ajánlatkérő a szélesebb körű verseny és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a P.1. alkalmassági követelményt ne korlátozza kizárólag a vonalas

közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési feladatokból származó árbevételre hanem a közbeszerzés tényleges tárgya, azaz lőszermentesítésből származó árbevételként írja elő mindkét rész tekintetében.

Válasz: Ajánlatkérő nem kíván változtatni az előíráson, az alkalmassági követelményt a Kbt. előírásainak megfelelően, a szükségesség és az arányosság követelményeit figyelembe véve, a teljesítéshez ténylegesen szükséges mértékben határozta meg.

Valamennyi ellátandó feladat vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítésére vonatkozik, mely feladat specialitása, hogy terepi adottságok között kell megtalálni cm/m pontossággal a vonalas beruházás irányát, helyét. A feladatot csak a vonalas létesítmény területén kell ellátni, a lőszermentesítő idegen területre nem léphet, Ajánlatkérő kizárólag a nyomvonal területével rendelkezik.

A régészeti lelőhelyek vonatkozásában végzett lőszermentesítés sokkal nagyobb odafigyelést, szakértelmet igényel, mint egy egyéb területen végzett hasonló jellegű tevékenység. A (potenciális, lehetséges) régészeti lelőhelyek védelme elsődleges szempont, mely jogszabállyal védett. Egy nem hozzáértő módon végzett lőszermentesítés a régészeti lelőhely megsemmisüléséhez, roncsolódásához vezethet.

Ajánlatkérő álláspontja alapján, a lőszermentesítési feladatoknak vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyein történő elvégzése esetén más tapasztalatokra van szükség, mint adott esetben egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítéséhez.

11. Kérdés: Ajánlatkérő a műszaki-szakmai alkalmasság körében az alábbiakat írta elő.

„M/1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a felhívás feladásától visszafelé számított megelőző 3 évben (36 hónapban) összesen nem rendelkezik az alábbi, a Kr. 22. § (1) bek. a)-b) pontjai szerint igazolt, befejezett, szerződészerűen teljesített referenciákkal: ...

Véleményünk szerint indokolatlanul versenykorlátozó és szakmailag nem alátámasztható ezen alkalmassági követelmény tekintetében is a kizárólag vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítési feladatokra korlátozni a referencia követelményt. Nincs különbség ugyanis az ellátandó feladat között a tekintetben, hogy azt vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához vagy egyéb területek, állami beruházásokhoz kapcsolódó projektekhez kapcsolódóan kell elvégezni.

Erre tekintettel kérjük Tisztelt Ajánlatkérő a szélesebb körű verseny és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az M.1. alkalmassági követelményt ne korlátozza kizárólag a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési feladatokra, hanem azt a közbeszerzés tényleges tárgya azaz lőszermentesítési tevékenységre vonatkozóan határozza meg mindkét rész tekintetében.

Válasz: Lásd a 10. kérdésre adott választ. Továbbá felhívjuk Tisztelt Gazdasági Szereplő figyelmét a Közbeszerzési Döntőbizottság D.201/2013 sz. határozatára: „A Döntőbizottság a rendelkezésre álló adatok alapján tehát arra a következtetésre jutott, hogy a vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítéséhez más tapasztalatokra van szükség, mint adott esetben egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítéséhez, mely indokoltá teszik referenciaként ilyen alkalmassági feltételek előírását.”

12. Kérdés: Ajánlatkérő a műszaki-szakmai alkalmasság körében az alábbiakat is meghatározta:

„M/2. Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik az alábbi, szerződés teljesítése során igénybe venni kívánt szakemberrel:

1. és 2. rész esetében:

M/2.1. legalább 1 fő projektvezetővel, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, mestertűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.2. legalább 1 fő projektvezető-helyettes, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.3. legalább 1 fő minőségbiztosítási és minőségellenőr, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

Adott részen belül egy szakember csak egy pozícióra jelölhető, de az egyes részek vonatkozásában megengedett a szakemberek között az átfedés.”

A közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott keretszerződés alapján a nyertes vállalkozó által elvégzendő feladatok a következők:

„1.2. A Vállalkozó által a keretszerződés és az eseti megrendelések alapján ellátandó szolgáltatások a következőkre terjednek ki:

- a) A Megrendelő által az eseti megrendelésben kijelölt régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálat elvégzése, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatás, feltárás a kitűzés szerinti területen 3 m mélységig, illetve egyes tereptárgyaknál a Megrendelő által kért mélységig;
- b) A területen várhatóan előforduló hadi eredetű robbanótestek, robbanószerkezetek típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése;
- c) Az esetleg előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése, elszállíttatása, megsemmisítettése az életveszély mielőbbi megszüntetése érdekében;
- d) Teljes körű műszaki dokumentáció – 1 pl. eredeti és 2 pl. másolat – készítése és a Megrendelőnek átadása jelen keretszerződésben rögzítetteknek megfelelően;

A jelen közbeszerzési eljárás hirdetményében is hivatkozott a tűzserészeteki mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet alapján a robbanótestek hatástalanításában, elszállításában, megsemmisítésében kizárólag a Magyar Honvédség tűzserészei vehetnek részt.

Miután a keretszerződés 1.2. pontjának a) és b) alpontjában ismertetett feladat elvégzéséhez nem szükséges katonai végzettség ajánlatkérő miért írt elő az M/2.1., M/2.2. és az M/2.3. pontban meghatározott alkalmassági követelményként kizárólag a Magyar Honvédség keretében megszerezhető képesítéssel rendelkező szakember követelményt?

Holott a Magyar Honvédség tűzserészeinek bevonása a nyertes részéről jogszabályban előírt kötelezettség, ami a keretszerződés 1.2. pont c) alpontjából is kiderül.

Válasz: A mester tűzserész fokozat megadásához olyan fokú szakmai gyakorlat és hozzáértés szükséges, ami elengedhetetlen a beszerzés tárgya szerint feladat ellátásához (több, nagy területen végzendő mentesítési munka koordinálása, összehangolása, az előtalált robbanótestek azonosítása, rendszerezése, az ezzel kapcsolatos bejelentések koordinálása stb.). Éppen ezért a Gazdasági Szereplő okfejtése nem helytálló a tekintetben, hogy a mester tűzserész fokozat csak katonai felhasználásban szükséges. Magyarországon nem működik ENSZ Aknaközpont, ahol „civil képzést” kaphatnának a polgári életből jelentkezők, így a Magyar Köztársaság területén az ún. lőszermentesítést végrehajtó polgári cégek vezető munkatársai korábban a Magyar Honvédség vagy a BM Tűzserész Alegységében szolgáltak, illetve szereztek meg képesítéseiket, tűzserész szakmai fokozataikat, majd leszerelésük után helyezkedtek el a különböző gazdasági tevékenységet végző vállalkozásoknál. Ezekre figyelemmel megállapítható, hogy az előírás a tárgyi közbeszerzési eljárás tárgyát képező

szolgáltatás ellátásához szükséges, az alkalmassági feltételt civil gazdasági társaságok is igazolni képesek.

12.1. Kérdéseink az M/2.1. alkalmassági követelmény kapcsán:

- Kérjük megjelölni azon minimálisan elvárt legfontosabb jellemzőket melyek alapján ajánlatkérő a mestertűzserész fokozattal való egyenértékűséget vizsgálja;

Válasz: Figyelemmel arra, hogy az egyenértékűség kapcsán többféle lehetőség merülhet fel (pl. nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők kapcsán a letelepedés szerinti ország eltérő minősítési rendszere), így az egyenértékűség vizsgálata kizárólag a bírálati szakaszban lehetséges. Egyenértékű fokozatok megszerezhetők a Magyar Honvédségen, illetve Rendőrségen kívül is a nemzetközi szervezetek által akkreditált kiképző központokon végrehajtott tanfolyamok elvégzésével és vizsgák letételével. A tűzserész szakmai képzéssel kapcsolatban fontos tény, hogy Magyarországon tűzserész képzés (a hadi eredetű robbanószerkezetek felderítését, felkutatását végző tűzserész) főleg a Magyar Honvédség keretén belül történik. Ennek megfelelően a lőszermentesítést végző vállalkozások tűzserész szakemberei alapvetően a honvédség személyi állományából kivált (tartalékkalományba került, vagy nyugállományba vonult) személyek, de nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokban (IMAS 9.11 vagy IATG 11.30) mindenki megszeresheti a képesítést a megfelelő eredményes tanfolyamok elvégzése után.

- Kérjük megjelölni továbbá, hogy ajánlatkérő a mestertűzserész fokozat megszerzését milyen évhez, időszakhoz köti? Ugyanis tudomásom szerint a Magyar Honvédség Tűzserészeti Szabályzata értelmében a mestertűzserész osztályos fokozatot a Honvéd Vezérkar főnöke adományozza szerződéses vagy hivatásos állományú katonának, mely követelménynek való megfelelés évente felülvizsgálatra kerül!

Válasz: A mestertűzserész fokozatot szerzett személy már mestertűzserész, rendelkezik minden szakmai-, gyakorlati-, és elméleti tudással, amely a fokozat adományozásának feltétele. A megszerzett fokozatot, végzettséget tőle csak akkor vonja vissza az adományozó, ha arra méltatlanná válik. Az évenkénti vizsgáztatási követelmény csak a honvédségi feladatkörök ellátásához szükségesek, így Ajánlatkérő nem köti időszakhoz a képesítés megszerzését.

- Mennyiben tekinti Ajánlatkérő egyenértékűnek azt ha valaki 1 éve kapott mestertűzserész fokozatot azzal a szakemberrel aki több éves szakmai tapasztalattal rendelkezik műszeres talajvizsgálat elvégzésében, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatásában és feltárásában illetve ezen munkák irányításában.

Válasz: Nem tekintjük egyenértékűnek. Ahhoz, hogy valaki mestertűzserész fokozatot kapjon, a 4. kérdés 1. ábrán szereplő előző fokozatokkal, és a különböző fokozatokban töltött releváns gyakorlati tapasztalattal rendelkeznie kell. Így aki mestertűzserész fokozattal 1 éve rendelkezik, annak több éves szakmai tapasztalata van.

12.2. Kérdésünk az M/2.2. alkalmassági követelmény kapcsán

- Kérjük megjelölni azon minimálisan elvárt legfontosabb jellemzőket melyek alapján ajánlatkérő az I. osztályú tűzserész fokozattal való egyenértékűséget vizsgálja

Válasz: Figyelemmel arra, hogy az egyenértékűség kapcsán többféle lehetőség merülhet fel (pl. nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők kapcsán a letelepedés szerinti ország eltérő minősítési rendszere), így az egyenértékűség vizsgálata kizárólag a bírálati szakaszban lehetséges. Egyenértékű fokozatok megszerezhetők a Magyar Honvédségen, illetve Rendőrségen kívül is a nemzetközi szervezetek által akkreditált kiképző központokon végrehajtott tanfolyamok elvégzésével és vizsgák letételével. A tűzserész szakmai képzéssel kapcsolatban fontos tény, hogy Magyarországon tűzserész képzés (a hadi eredetű robbanószerkezetek felderítését, felkutatását végző tűzserész) főleg a Magyar Honvédség

keretén belül történik. Ennek megfelelően a lőszermentesítést végző vállalkozások tűzszerész szakemberei alapvetően a honvédség személyi állományából kivált (tartalékállományba került, vagy nyugállományba vonult) személyek, de nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokban (IMAS 9.11 vagy IATG 11.30) mindenki megszerezheti a képesítést a megfelelő eredményes tanfolyamok elvégzése után.

12.3. Kérdésünk az M/2.3. alkalmassági követelmény kapcsán

- Kérjük megjelölni azon minimálisan elvárt legfontosabb jellemzőket melyek alapján ajánlatkérő az I. osztályú tűzszerész fokozattal való egyenértékűséget vizsgálja

Válasz: Lásd, az előző, 12.2. pontban adott választ.

- Mit ért ajánlatkérő minőségbiztosítási és minőségellenőr szakemberen, mivel az általa ellátandó feladat megjelölés nem szerepel a közbeszerzési dokumentumokban?

Válasz: A minőségbiztosítási és minőség ellenőr kollégák által ellátandó feladat a feladatkör megnevezése alapján álláspontunk szerint egyértelmű, a szavak általános jelentése, és a szakmában elfogadott fogalmak alapján. Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feladatokon kívül további információk rögzítését nem tartotta szükségesnek, figyelemmel arra, hogy a közbeszerzési dokumentumok alapján egyértelműen megállapítható, hogy pontosan milyen jogszabályi és egyéb előírások betartása kötelező, és milyen minőségi követelményei vannak a szolgáltatás ellátásának, mely követelmények biztosításának és megvalósulásának ellenőrzése elengedhetetlen a szerződés szerű teljesítéshez.

Ajánlatkérő álláspontja szerint az esetenként a bonyolultabb körülmények között végrehajtott lőszermentesítési szakfeladat végrehajtása során a helyszíni munkát végző munkacsoportok - az alapos és rendszeres felkészítés és oktatások végrehajtása ellenére is - tévedhetnek pl. a meghatározott technológia (pld. a műszerbeállítások kiválasztása) választásánál. Így annak elkerülése érdekében, hogy a vállalt mentesítési mélységig a meghatározott felületek lőszermentesítése megtörténjen és a munkaterületet teljes biztonsággal átadhatónak minősíthessük szükség van egy belső kontroll ellenőrzésre, melyet a Minőségbiztosítási és minőség ellenőr kollégáink hajtanak végre.

A kollégák a gyakorlatban pl. a készre jelentés után (nagyobb projekt területek mentesítésének alkalmával a munka közben is) a helyszínre érkezve ellenőrzik az addig elkészített (naprakész) dokumentumokat, a felszerelések, kereső-kutató műszerek állapotát, a helyszínen dolgozók napi felkészültségét, a biztonsági és technológiai utasítások maradéktalan betartását és a már mentesített részek mintavételszerű műszeres visszaellenőrzését. A feltárt hiányosságok megszüntetésére jogkörrel rendelkeznek, az előforduló hibák felszámolására azonnal intézkedhetnek, illetve a tapasztalatokról tájékoztatják a Projektvezetőhelyetteseket, a Projektvezetőt és az Ügyvezetést is.

Fontos szerepük van a vállalt tűzszerészeti szakfeladat maradéktalan, pontos végrehajtásának biztosításában, hiszen az esetleges figyelmetlen munkavégzés miatt a felszín alatt maradó robbanótestek a későbbi földmunkákat végzők testi épségét veszélyeztethetik és a technikai eszközök megrongálódását okozhatják!

Fentiek alapján kérjük ajánlatkérő vizsgálja felül a katonai végzettségek előírását olyan tevékenységekre amelyek civil, polgári tevékenységnek minősülnek, figyelemmel arra is, hogy a nyertes ajánlattevőnek nem feladata a hatástalanítás és megsemmisítés mivel azt kizárólag a Magyar Honvédség kötelékében álló tűzszerész végezhet.

Válasz: A hatástalanítást és megsemmisítést az MH 1. HTHE végzi, mellyel szükséges mértékig együtt kell működnie a Vállalkozónak. Az előírt végzettségek, képzettségek a többi feladat rész magas szintű, szakmai szempontú, precíz és biztonságos végrehajtásához szükséges és elengedhetetlen! Az ajánlatkérő nem kíván változtatni az előírásokon.

Fentiekhez kapcsolódóan a szakemberek szakmai tapasztalata is a vonalas létesítményekhez kapcsolódó lőszermentesítési feladatokra korlátozódik, az alábbiak szerint:

□ szakember szakmai gyakorlat az alábbi részletezettséggel:

- munka ismertetése, melyben a szakember részt vett: útszám/vasútvonal száma, településnév (adott esetben), szelvényszámok megjelölésével (adott esetben), oly módon, hogy a munka az alkalmasság megítéléséhez szükséges, részletezettséggel egyértelműen beazonosítható legyen; megvalósult műszaki tartalom rövid összefoglalása;

- a munkán a szakember által ellátott feladat az alkalmasság megítéléséhez szükséges módon, részletezettséggel történő megjelölése. Amennyiben a szakember ugyanazon projekten belül többféle tevékenységet végzett, csak azt a feladatot és annak időtartamát kérjük bemutatni, amely az alkalmasság megítéléséhez szükséges.

- a szakember az alkalmassági követelményként meghatározott területen szerzett szakmai gyakorlatának kezdő és befejező időpontja év/hónap pontossággal.

Az előírás versenykorlátozó és szakmailag nem megalapozott, hisz a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítési feladatok terén szerzett szakmai tapasztalat semmiben nem tér el attól ha valaki egyéb területek, állami vagy bármilyen egyéb beruházásokhoz kapcsolódó projektek kapcsán szerzett lőszermentesítési feladatok elvégzésében tapasztalatot.

Kérjük a szakemberek szakmai tapasztalatának kizárólag lőszermentesítési feladatokra történő előírását.

Válasz: Ajánlatkérő az ajánlati felhívás III.1.3) pontjában az alábbi szakemberekre vonatkozó Műszaki, illetve szakmai alkalmasság követelményt írta elő:

M/2. Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik az alábbi, szerződés teljesítése során igénybe venni kívánt szakemberrel:

„1. és 2. rész esetében:

M/2.1. legalább 1 fő projektvezetővel, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, mestertűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.2. legalább 1 fő projektvezető-helyettes, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.3. legalább 1 fő minőségbiztosítási és minőségellenőr, aki rendelkezik:

- felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,
- legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

Adott részen belül egy szakember csak egy pozícióra jelölhető, és de az egyes részek vonatkozásában sem megengedett a szakemberek között az átfedés.

Az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők együttesen is megfelelhetnek (Kbt. 65. § (6) bek.).“

Ajánlatkérő tehát mind a három szakember esetében lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában szerzett szakmai tapasztalatot írt elő, nem pedig vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítési feladatok terén szerzett szakmai tapasztalatot.

A gazdasági szereplő által fentebb hivatkozott, a közbeszerzési dokumentáció I. kötet 6.3. pont 8. alpontjában lévő ajánlatkérői előírás a munka ismertetésére vonatkozik, melyet oly módon kell bemutatni, hogy a munka egyértelműen beazonosítható legyen, adott esetben a hivatkozott adatok feltüntetésével.

2. kérdéscsoport

1. Kérdés: Kérjük szíveskedjenek megadni, hogy mennyiben szükségesek az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberek a szerződés teljesítéséhez, különös tekintettel arra, hogy sem a szerződéstervezetben, sem a műszaki leírásban nem szerepel sem „projektvezető”, sem „projektvezető-helyettes”, sem pedig „minőségbiztosítási és minőségellenőr” pozíció, ekként az általuk végzendő feladatok tevékenységek sem beazonosíthatóak! Válaszukban kérjük szíveskedjenek megadni az előírt egyes szakemberek által személyesen elvégzendő feladatokat, tevékenységeket, figyelemmel a Kbt. 65. § (9) bekezdés előírásaira is!

Válasz: A projektvezető által ellátandó feladat a feladatkör megnevezése alapján álláspontunk szerint egyértelmű, a szavak általános jelentése, és a szakmában elfogadott fogalmak alapján, azaz, hogy a projektvezető egy irányító, szervező feladatkört lát el a szerződéses feladatokkal összefüggésben. Ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feladatokon kívül további információk rögzítését nem tartotta szükségesnek.

A gyakorlatban pl. a projektvezető a területen megszervezi a lőszer mentesítés jogszabályi előírásoknak megfelelő végrehajtását, a hatóságokkal (MH, BM) való együttműködést, az előtalált beazonosított hadi eredetű robbanótestek (UXO) munkaterületről történő elszállíttatását, adott esetben közreműködik a tűzszerész járőrrel a megsemmisítés előkészítésében, annak szakszerű lebonyolításában, felügyeli a munkaterületen történő egyidejű tevékenységet (adott esetben azt felfüggesztetni), megszervezi a terület őrzését, a fent hivatkozott további vállalkozók általi munkavégzésre tekintettel.

A projektvezető-helyettes vonatkozásában szintén nem volt indokolt különösebb magyarázat, hiszen a helyettes nyilvánvalóan az irányító, szervező feladatokat ellátó projektvezető akadályoztatása esetén látja el feladatát, a projektvezetőt segítve, támogatva.

A minőségbiztosítási és minőség ellenőr kollégák által ellátandó feladat kapcsán lásd. fent adott választ.

2. Kérdés: Kérjük szíveskedjenek megadni a Kbt. 65. § (9) bekezdésére is figyelemmel a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pont szerinti nyilvántartás, engedély, jogosítvány vagy szervezeti kamarai tagság megjelölését, amely alapján az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberek szakmagyakorlási jogosultsága – „mester tűzszerész”; „I. osztályú tűzszerész” – azonosítható!

Válasz: A Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontjában a „vagy” kitétel nem jelenti, hogy kell szervezeti, kamarai tagsággal rendelkezni. A jogosítvány jelen esetben a képzettség/végzettség szintű „Mester tűzszerész” és I. osztályú tűzszerész” fokozatok, melyeket a Magyar Honvédség kötelékében szerezhetők meg. Az egyenértékűség bizonyítása az ajánlattevő kötelezettsége, ennek módjai az 1. kérdéscsoport 12.1 és 12.2. kérdésére adott válaszban szerepel.

3. Kérdés: Kérjük szíveskedjenek megadni az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberek vonatkozásában a szakmagyakorlási jogosultságra vonatkozó jogszabályi hivatkozást és/vagy kamarai regisztrációra vonatkozó jogszabályi hivatkozást, az egyenértékűség igazolhatósága érdekében, figyelemmel a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2021.05.06. napján kelt, az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról kiadott útmutatójának 33. oldal harmadik és negyedik bekezdésében foglalt, alább idézett rendelkezéseire figyelemmel.

„A szakmagyakorlási jogosultságot egyértelműen, jogszabályi hivatkozással és/vagy kamarai regisztrációs kóddal kell megadni akként, hogy az egyértelműen beazonosítható legyen.

A végzettség, képzettség tekintetében ajánlatkérő mindig köteles az általa előírttal egyenértékű végzettséget, képzettséget is elfogadni.”

Felhívjuk ajánlatkérő szíves figyelmét, hogy az ajánlati felhívás III.2.1.) pontjában megjelölt jogszabályok egyike sem tartalmaz sem „mester tűzszerész”, sem pedig „I. osztályú tűzszerész” megjelölésű szakembert semmilyen formában. Az ajánlati felhívás III.2.1.) pontjában rögzített jogszabályok szerint a közbeszerzési eljárás tárgyát képező tevékenység végzéséhez nem szükséges sem „mester tűzszerész”, sem pedig „I. osztályú tűzszerész” szakember sem.

Kérjük, hogy a kérdésünkre adandó válaszban szíveskedjenek megadni, hogy az ajánlati felhívás III.2.1.) pontjában hivatkozott mely jogszabály mely rendelkezése(i) vagy mely egyéb jogszabály mely rendelkezése(i) alapján kerültek előírásra az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberek!

Válasz: Tekintettel arra, hogy a polgári körülmények között végzett lőszermentesítési munka nincs szabályozva, csak és kizárólag a katonai szabályzatokra hivatkozva lehet a lőszermentesítési feladatokat biztonságosan ellátni. A gazdasági szereplők a saját műveleti utasításuk szerint dolgoznak, melyben rendelkeznek általában arról, hogy ki milyen végzettséggel milyen munkát végezhet. A polgári feladatok szabályozatlanságára tekintettel a piaci szereplők munkavégzésének ismeretében szükséges a katonai szabályozások szerinti tűzszerész fokozatok (vagy azzal egyenértékű fokozatok) előírása a polgári lőszermentesítés területén.

4. Kérdés: Kérjük ajánlatkérő szíves tájékoztatását, hogy az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberekkel egyenértékűnek minősülnek-e a 156/2017. (VI.16.) Korm.rend. 4. melléklet 9.1. vagy 9.2. pontjában a felkutatási tevékenység tekintetében a (16) számú megjegyzésként előírt (lőszerfeltáró tanfolyam 2. szint és a Magyar Honvédségnél, vagy a BM tűzszerész szervezeténél szerzett tűzszerész vizsga és szakmai vezetői gyakorlat) kompetenciával rendelkező szakemberek?

Amennyiben nem, úgy kérjük az ajánlati felhívás III.2.1. pontjában feltüntetni az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakemberekre – így különösen a képzettségükre, végzettségükre – vonatkozó jogszabály(oka)t!

Válasz: Nem egyenértékű. Lásd továbbá az 1. kérdéscsoport 4., illetve 12.1 és 12.2. kérdésére adott választ.

5. Kérdés: Amennyiben nincsen jogszabályi definíciója az ajánlati felhívás III.1.3. pontjának M/2. alpontjában előírt szakembereknek – „mester tűzszerész”; „I. osztályú tűzszerész” –, úgy kérjük az előírt szakemberek ajánlatkérő által meghatározott definíciójának közlését, akként hogy az alapján a megajánlott szakemberek egyenértékűsége megállapítható és igazolható legyen!

Válasz: Lásd 1. kérdéscsoport 4., illetve 12.1 és 12.2. kérdésére adott választ.

6. Kérdés: Kérjük ajánlatkérő szíves tájékoztatását, hogy a közbeszerzési eljárás tárgyát képező tevékenységként megjelölt – „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátáshoz szükséges lőszermentesítés tevékenység” – mennyiben tér el, vagy nem hasonló műszaki tartalmát tekintve az ajánlati felhívás III.2.1) pontjában hivatkozott jogszabályok szerinti, így különösen a 156/2017. (VI.16.) Korm.rend 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontjában hivatkozott felkutatási tevékenységtől, figyelemmel a Közbeszerzési Döntőbizottság D.268/12/2014. számú határozatában rögzítettek, valamint a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdésére?

Válasz: Lásd 1. kérdéscsoport 10. és 11. kérdésére adott választ.

7. Kérdés: Kérjük ajánlatkérő szíves tájékoztatását, hogy az ajánlati felhívás III.1.2. pontjában előírt P.1. pénzügyi alkalmasság, illetve a III.1.3. pontjában előírt M/1 műszaki alkalmasság kapcsán megjelölt „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátáshoz szükséges lőszermentesítés tevékenység”-gel egyenértékű-e a 156/2017. (VI.16.) Korm.rend 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontjában hivatkozott felkutatási tevékenység, különös tekintettel arra, hogy a műszaki leírásban hivatkozott, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 20.§ (2) alapján pusztán a közbeszerzés eljárás tárgyát képező tevékenység feltárási engedély nélkül végezhető, és a hivatkozott törvény 20.§ (3) bekezdése alapján a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (1) bekezdése szerint egyszerű bejelentést követően!

Válasz: Nem egyenértékű. A régészeti lelőhelyek vonatkozásában végzett lőszermentesítés sokkal nagyobb odafigyelést, szakértelmet igényel, mint egy egyéb területen végzett hasonló jellegű tevékenység. A (potenciális, lehetséges) régészeti lelőhelyek védelme elsődleges szempont, mely jogszabállyal védett.

Egy nem hozzáértő módon végzett lőszermentesítés a régészeti lelőhely megsemmisüléséhez, roncsolódásához vezethet, ezért szükséges, hogy gazdasági szereplőnek legyen megfelelő gyakorlata ezen speciális területen is.

8. Kérdés: Kérjük ajánlatkérő szíves tájékoztatását, hogy igazságügyi szakértő (hatályos besorolás szerint fegyverszakértés szakterületen, korábbi besorolás szerint robbantó készülékek és robbanó szerkezetek szakterületen) által készített szakértői véleményt elfogad-e ajánlatkérő az ajánlati felhívás III.1.2) pontjában előírt P.1., valamint a III.1.3) pontjában előírt M/1. alkalmassági minimumkövetelmények kapcsán a „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátáshoz szükséges lőszermentesítés tevékenység”-gel való egyenértékűség igazolására? Amennyiben ajánlatkérő válasza nemleges, úgy kérjük az ajánlatkérő által a fent megjelölt előírással való egyenértékűség igazolására elfogadott igazolási mód(ok) megadását!

Válasz: Igazságügyi szakértő által készített szakvéleményt ajánlatkérő nem fogad el. Felhívjuk figyelmét, hogy a kiírás lőszermentesítési feladatok ellátására irányul, nem szakértői tevékenység ellátására.

A P/1. és az M/1. alkalmassági követelmények esetében az egyenértékűség igazolása nem releváns, Ajánlatkérő kizárólag az M/2. alkalmassági követelményként előírt szakemberek végzettsége és/vagy képzettsége esetén vizsgálja az egyenértékűséget.

9. Kérdés: Kérjük ajánlatkérő szíves tájékoztatását, hogy igazságügyi szakértő (hatályos besorolás szerint fegyverszakértés szakterületen, korábbi besorolás szerint robbantó készülékek és robbanó szerkezetek szakterületen) által készített szakértői véleményt elfogad-e ajánlatkérő az ajánlati felhívás III.1.3) pontjában előírt M/2. alkalmassági minimumkövetelmények között megjelölt „mester tűzszerész” és „I. osztályú tűzszerész” szakemberekkel való egyenértékűség igazolására? Amennyiben ajánlatkérő válasza nemleges, úgy kérjük az ajánlatkérő által a fent megjelölt előírással való egyenértékűség igazolására elfogadott igazolási mód(ok) megadását!

Válasz: Ajánlatkérő nem rendelkezett úgy a közbeszerzési dokumentumokban, hogy igazságügyi szakértő által készített szakvéleményt ne fogadna el.

Figyelemmel arra, hogy az egyenértékűség kapcsán többféle lehetőség merülhet fel (pl. nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők kapcsán a letelepedés szerinti ország eltérő minősítési rendszere), így az egyenértékűség vizsgálata kizárólag a bírálati szakaszban lehetséges. Egyenértékű fokozatok megszerzhetőek a Magyar Honvédségen, illetve Rendőrségen kívül is a nemzetközi szervezetek által akkreditált kiképző központokon végrehajtott tanfolyamok elvégzésével és vizsgák letételével. A tűzszerész szakmai képességgel

kapcsolatban fontos tény, hogy Magyarországon tűzserész képzés (a hadi eredetű robbanószerkezetek felderítését, felkutatását végző tűzserész) főleg a Magyar Honvédség keretén belül történik. Ennek megfelelően a lőszermentesítést végző vállalkozások tűzserész szakemberei alapvetően a honvédség személyi állományából kivált (tartalékállományba került, vagy nyugállományba vonult) személyek, de nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokban (IMAS 9.11 vagy IATG 11.30) mindenki megszerezheti a képesítést a megfelelő eredményes tanfolyamok elvégzése után.”

9. 2021. május 31-én az 1. kérelmező a Kbt. 80. § (1) bekezdés a) pont alapján az 1. számú kiegészítő tájékoztatás 1. kérdés csoport 4., 10., 11.,12., 12.1., 12.2. 12.3., és ezzel összefüggésben a 2. kérdéscsoport 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. és 9. kérdésekre adott ajánlatkérő válaszokkal szemben az eljárás mind a két része tekintetében előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be. 2021. június 2-án az ajánlatkérő az 1. kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét elutasította.

10. 2021. június 3-i ajánlattételi határidőre két ajánlat érkezett mindkét részre: a Tornado Trade 2000 Kft. és a Regreen Field Kft. tettek ajánlatot. Az ajánlatkérő 2021. július 19. napján mindkét ajánlattevő részére hiánypótlást küldött, majd 2021. július 29-én felhívta őket az ajánlati kötöttség fenntartására.

11. Az 1. kérelmező 2021. május 31. napján benyújtott jogorvoslati kérelmére a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást – hiánypótlást követően - D.269/2021. szám alatt 2021. június 8. napján megindította. A 2. kérelmező 2021. június 11. napján benyújtott jogorvoslati kérelmére a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást – hiánypótlást követően - D.282/2021. számon 2021. június 17. napján megindította. A D.269/2021. szám alatt folyamatban volt jogorvoslati eljárást a Döntőbizottság a D.282/2021. számú eljáráshoz egyesítette a D.269/16/2021. sz. végzéssel.

12. A jogorvoslati eljárás során a Döntőbizottság megkereste a Magyar Honvédség Parancsnokát az MH Mú/41/2014 számú Tűzserész Szakutasítás megküldése iránt a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján.

Válaszában a Magyar Honvédség Parancsnoka rögzítette, hogy „A Mú/41 szabályzat hatálya kizárólag a Magyar Honvédség tűzserész szakfeladatait irányító és végrehajtó, valamint a feladatokat biztosító, kiszolgáló személyi állományra tejed ki. A tűzserész tevékenység végzése a Magyar Honvédségnél hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony fennállásához, valamint tűzserész osztályos fokozat megszerzéséhez kötött.

Ennek megfelelően honvédségen kívüli személy – még ha korábban szolgálati viszonyban állt is – nem rendelkezhet osztályos fokozattal, tehát nem lehet mestertűzserész vagy 1. osztályú osztályos fokozattal rendelkező tűzserész.”

Az 1. kérelmező kérelme és a kérelmező észrevételei

13. Az 1. kérelmező - jogorvoslati eljárás során pontosított - jogorvoslati kérelmében rögzítette, hogy az eljárásban ajánlatot kíván tenni. A felhívás III.1.2.) pontjában rögzített P.1. pont, valamint a III.1.3) pontjában rögzített M/1. pont, M/2. pont – M/2.1. pont, M/2.2. pont és a M/2.3. pont – szerinti pénzügyi, illetve műszaki alkalmassági minimum követelmények sértik a Kbt. 50. § (4) bekezdését, 58. § (3) bekezdését, 65. § (3) és (5) bekezdését, tekintettel arra, hogy a gazdasági és pénzügyi alkalmasság, valamint a műszaki, szakmai alkalmasság körében meghatározott előírások indokolatlanul túlzóak, a versenyt indokolatlanul és szükségtelenül szűkítik, és a közbeszerzési eljárás tárgyával nincsenek összefüggésben,

valamint a közbeszerzési szerződés nem tartalmazza az ajánlatkérő által megajánlani kért szakemberek által betöltött pozícióhoz tartozó feladatokat. Az ajánlatkérő által meghatározott M.2/2 szám alatt előírt szakemberek kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos állományába tartozó személyek lehetnek, ekként a szerződés teljesítésére kizárólag a Magyar Honvédség 1. Hadihajós és Tűzserész Ezred képes a felhívás alapján. A pénzügyi és műszaki alkalmassági követelmények ajánlatkérő által jogsértően meghatározott előírásainak törlése a piaci szereplőknek lehetőséget ad az érvényes ajánlattételre.

14. 1. kérelmi elem

A tárgyi eljárás tárgyát képező tevékenység – lőszermentesítés – vonatkozásában az alábbi jogszabályok az irányadóak, kiemelve, hogy az ajánlatkérő által a felhívás III.2) pontjában hivatkozott, a tűzszerzési mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet szerinti tevékenység alapvetően nem képezi, nem képezheti semmilyen formában a jelen eljárás tárgyát, kizárólag a 2. § (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség és a 2. § (2) bekezdés d) pontja értelmezhető a tárgyi eljárás tekintetében:

- A haditechnikai termékek gyártásának és haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény [továbbiakban Httv.].
- A haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI.16.) Korm. rendelet [továbbiakban Hkr.].
- A haditechnikai termékek jelöléséről, valamint a haditechnikai termékek és szolgáltatások nyilvántartásáról szóló 32/2007. (III. 19.) GKM rendelet. [továbbiakban Htr.]

A vonatkozó jogszabályok alapján végzendő lőszermentesítési tevékenység – a Hkr. 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontja szerint „Felkutatás” – minden esetben azonos szakmai előírások mentén történik, függetlenül a mentesítendő terület későbbi felhasználásától (pl. nyomvonalas létesítmény; társasház; régészeti lelőhely, etc.).

Ajánlatkérő álláspontja, miszerint a vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítésére vonatkozó feladat elvégzésének „specialitásai” indokolnák a P.1. alkalmassági követelmény felhívás szerinti előírását nyilvánvalóan megalapozatlan, az alábbiak szerint:

- minden esetben a terepi adottságok között kell a lőszermentesítési feladatokat elvégezni;
- nincs különbség, hogy nyomvonalas beruházás vagy egyéb beruházás lőszer-mentesítési feladatait kell-e ellátni, a pontos helymeghatározáshoz minden esetben rendelkezésre állnak kiviteli tervek, átnézeti helyszínrajzok, GPS koordináták;
- a lőszermentesítő idegen területre soha sem léphet, minden esetben a megrendelő határozza meg és adja át a munkaterületet, amelynek vonatkozásában geodéziai térkép dokumentációt ad át a feladat elvégzéséhez;
- a lőszermentesítési munkák elengedhetetlen technikai feltétele a cm pontosságú GPS eszközök használata, azaz minden terep esetén elengedhetetlen a cm/m pontosság;
- nincs különbség technikai eszköz és a technológia tekintetében sem a tekintetben, hogy régészeti kutatóárkok vagy egyéb beruházási területeken történik a lőszermentesítés, mivel az érvényben lévő jogszabályi előírásokat minden terep esetén ugyanúgy kell alkalmazni illetve betartani;
- régészeti lelőhelyekre vonatkozó korlátozásra hivatkozása ajánlatkérőnek alaptalan, mert ha valóban lehetne tartani a lőszermentesítéshez kapcsolódóan régészeti lelőhely megsemmisüléséhez, roncsolódásához, úgy miért nem írta elő ajánlatkérő régész jelenlétét? Ezzel kapcsolatban a keretszerződés 1.2 pontjában mindössze annyi szerepel, hogy a „Vállalkozó a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdés alapján fémkereső műszer használatának megkezdése előtt legalább 1 nappal a használatot köteles bejelenteni az illetékes szerveknek”;

- az ajánlatkérői válaszból továbbá egyáltalán nem derül ki, hogy milyen más tapasztalatokra van szükség a tárgyi eljárás során „mint adott esetben egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítéséhez”.

Az ajánlatkérő által a kiegészítő tájékoztatás keretében megadott válaszában hivatkozott Közbeszerzési Döntőbizottság D.201/2013. sz. határozata kizárólag a vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítéséhez kapcsolódóan állapította meg más tapasztalat esetleges szükségességét, és kizárólag egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény / terület lőszermentesítéséhez képest, azonban a hivatkozott határozat nem igazolja a pénzügyi alkalmasság körében a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyekre vonatkozó árbevételre történő korlátozás jogszerűségét.

Ajánlatkérő maga hivatkozik, hogy a régészeti lelőhelyek védelme jogszabály által is biztosított, amely jogszabály függetlenül a lőszermentesítéssel érintett terület rendeltetésétől, minden esetben betartandó, azaz minden esetben úgy kell végezni a lőszermentesítési tevékenységet, hogy régészeti lelőhely megsemmisülését ne okozza az azt végző szakcég. Ezért alaptalan, hogy eltérő tapasztalatok lennének szükségesek a vonalas létesítmények régészeti lelőhelyein történő lőszermentesítéshez, mint más lőszermentesítési tevékenységhez. A közbeszerzés tárgya lőszermentesítési tevékenység, amellyel egyezően kell a pénzügyi alkalmasság körében közbeszerzés tárgya szerinti árbevételt értelmezni és lőszermentesítési tevékenységre vonatkozó árbevétel igazolását kell és lehet csak előírni.

A Kbt. 50. § (4) bekezdésével és a Kbt. 65. § (3) bekezdésével, valamint a közbeszerzés releváns tárgyának meghatározása körében a Kbt. 65. § (5) bekezdésével, megállapítható, hogy a pénzügyi alkalmasság körében a „közbeszerzés tárgya szerinti” árbevétel körében a „lőszermentesítési tevékenység” az ami vizsgálható és vizsgálandó, míg az ajánlatkérő által előírt „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges” követelmény nyilvánvalóan indokolatlan, a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükségtelen, aránytalanul korlátozó. A Kbt. 65. § (5) bekezdésének alkalmazása során is figyelemmel kell lenni a Kbt. 65. § (3) bekezdésére, azaz a pénzügyi alkalmasság követelményeinek meghatározása során is csak a „lőszermentesítési” tevékenység tekinthető irányadónak.

Az 1. kérelmező rámutatott, hogy a megajánlani kért szakemberek vonatkozásában már ajánlatkérő sem tartja a Kbt. 65. § (3) bekezdés szerinti elengedhetetlenül szükséges előírásnak a „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges” szakmai tapasztalat meglétét, ami éppen a P.1. és egyben az M/1. alkalmassági minimumkövetelmény fentiek szerinti nyilvánvalóan jogsértő, túlzó voltát igazolja.

15. A jogorvoslati eljárás során tett észrevételében a kérelmező rögzítette, hogy ajánlatkérő alapvetően a gazdasági és pénzügyi alkalmasság rendeltetésétől eltérő módon kívánja korlátozni az ajánlattétel lehetőségét, akként hogy a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel kapcsán „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés” előírást határozta meg. Ajánlatkérőnek csak annyiban van a Kbt. 65. § (3) bekezdése és (5) bekezdése szerinti kereteken belül lehetősége meghatározni az alkalmasság minimumkövetelményeit, amennyiben az még szükséges és releváns, ennek körében a szerződés teljesítéséhez szükséges gazdasági potenciál vizsgálható. Hivatkozott a D.593/19/2010-es, D.26/16/2018. számú eseti döntésekre, a Fővárosi Ítéltábla Kf.27.277/2010/5. számú határozatára, és rögzítette, hogy bármilyen lőszermentesítési tevékenység megfelelően igazolja a gazdasági szereplő gazdasági- pénzügyi alkalmasságát, ezért az ajánlatkérő kifogásolt előírása nyilvánvalóan jogsértő. Semmilyen relevanciája nincsen a gazdasági- pénzügyi alkalmasság vizsgálata körében az ajánlatkérő által a lőszermentesítési tevékenység szakmai, technikai részletei körében – pl.

terepviszonyok, vegetáció, GPS technológia, lehatárolt munkaterület – előadottaknak, mivel azok nem a pénzügyi alkalmasság körében relevánsak. Pénzügyi alkalmasság körében műszaki jellegű kérdések, előírások nem vizsgálhatóak.

Az alkalmassági minimumkövetelmények – mind a gazdasági- pénzügyi, mind a műszaki, szakmai – körében kizárólag a szerződés teljesítéséhez szükséges mértékig írható elő bármilyen ajánlatkérői elvárás. A Fővárosi Ítéltábla 19.K.31.280/2008. számú ítélete egyértelművé tette, hogy a jogalkotói cél a Kbt. 2003. 69. § (3) bekezdése kapcsán, a potenciálisan teljesíteni képes ajánlattevő versenybe szállásának biztosítása. Ez azt jelenti, hogy egyetlen olyan feltétel sem eredményezhet alkalmatlanságot, amelynek előírása eleve túlterjeszkedett a beszerzéshez megkívánt szükséges mértéken. Kizárólag objektív, egyértelműen pontosan meghatározott, a teljesítéshez szükséges követelményeket kell ajánlatkérőnek az ajánlattevők elé állítania. A Kbt. 2003. 69. § (3) bekezdésében foglaltak mellett a fentiek szerinti jogalkotói elvárással ellentétes előírások sértik a verseny szabadságának és tisztaságának, illetve az ajánlattevő esélyegyenlőségének alapelvét. A Fővárosi Bíróság 25.K.30.454/2008/8. számú ítélete szerint ajánlatkérőnek mindazok számára biztosítania kell a versenyen indulás lehetőségét, akik ténylegesen képesek a szerződéses kötelezettségek teljesítésére. A közpénzek felhasználásának hatékonyságát pedig egyértelműen az szolgálja, ha a verseny, a lőszermentesítési területen működő és megfelelő pénzügyi és szakmai kompetenciával rendelkező gazdasági szereplők ajánlattételének biztosításával, minél szélesebb körben érvényesül, azaz a teljesítéshez ténylegesen szükséges és elégséges gazdasági és szakmai potenciállal rendelkező ajánlattevők eljárásban való részvételével biztosított legyen.

Kérelmező 12 éve a lőszermentesítési piacon működő szakcég, megfelelő szakképesítéssel rendelkezik és a bárki számára elérhető és nyilvános CoRe rendszerben, illetve a Közbeszerzési Hatóság honlapján elérhető szerződésnyilvántartás szerint számtalan közbeszerzési eljárásban odaítélt lőszermentesítési tevékenység tárgyában létrejött szerződést hibátlanul teljesített.

Könnyen belátható, hogy kérelmező mind szakmailag, mind pedig az éves beszámoló alapján pénzügyileg megfelelő potenciállal rendelkezik a jelen közbeszerzés tárgyát képező szerződés teljesítéséhez, azonban az ajánlatkérő által előírt és kérelmező által kifogásolt kitétel nem biztosított kérelmező számára az eljárásban való részvétel lehetősége.

A lőszermentesítési tevékenység kizárólag ún. hadiipari engedély birtokában végezhető, és ennek oka az, hogy maga a lőszermentesítési tevékenység már önmagában olyan speciális szolgáltatás, amelynek gyakorlása csak a megfelelő kompetenciákkal és erőforrásokkal rendelkező szakcégek számára engedélyezhető. Megállapítható tehát, hogy a lőszermentesítési tevékenység önmagában kellően specifikus ahhoz, hogy a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 19.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti “közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel” jelzőjeként előírásra kerüljön.

16. 2. kérelmi elem

A kérelmező a 2. kérelmi elem tekintetében is kérte figyelembe venni értelemszerűen az 1. kérelmi elem tekintetében kifejtett indokolást. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő nem jelölte meg – a kiegészítő tájékoztatásában sem – egyértelműen, hogy „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátáshoz szükséges lőszermentesítés tevékenység” – mennyiben tér el, vagy miért is nem hasonló műszaki tartalmát tekintve az ajánlati felhívás III.2.1) pontjában hivatkozott jogszabályok szerinti, így különösen a 156/2017. (VI.16.) Korm. rend. [továbbiakban Hkr.] 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontjában hivatkozott felkutatási tevékenységtől, arra sem tartalmazznak a közbeszerzési dokumentumok semmilyen objektív érvelést, hogy a régészeti lelőhelyek vonatkozásában végzett lőszermentesítés bármilyen

olyan speciális tudást, tapasztalatot igényelne, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdésben előírt kötelezettségen túl.

Kérelmező kiemelte, hogy az ajánlatkérő a megajánlandó szakemberek tekintetében csupán lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában szerzett szakmai tapasztalatot írt elő, a referencia és a pénzügyi alkalmasság körében ajánlatkérő által elengedhetetlennek gondolt „vonalas létesítmény régészeti lelőhelyei” előírást a szakemberek vonatkozásában ajánlatkérő azonban már nem tartotta szükségesnek, ami egyértelművé teszi azt is, hogy a P/1. és M/1. alkalmassági feltételek vonatkozásában sem szükséges a „vonalas létesítmények régészeti lelőhelyei” kitétel előírása. Ha ugyanis az ajánlatkérő által megajánlani kért szakemberek egyáltalán nem rendelkeznek az ajánlatkérő által a közbeszerzés releváns tárgyaként meghatározott „vonalas létesítmények régészeti lelőhelyei lőszermentesítése” tekintetében semmilyen vezetési vagy irányítási tapasztalattal, úgy miként biztosított az állítólagosan elengedhetetlenül szükséges „különleges” szakértelem rendelkezésre állása a szerződés teljesítése során. Megfordítva a fenti gondolatmenetet, nyilvánvaló hogy mivel a megajánlandó szakembereknek is csupán lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában szerzett tapasztalattal kell rendelkezniük, ezért a közbeszerzés tárgya is csupán lőszermentesítési tevékenység és erre tekintettel a pénzügyi és műszaki alkalmasság vizsgálata körében is csak a lőszermentesítési tevékenység írható elő, a „vonalas létesítmények régészeti lelőhelyei” kitétel nem.

Az ajánlatkérő által előírt referencia a szakmai indokok körében előadottak szerint sérti a Kbt. 50. § (4) bekezdése, a Kbt. 58. § (3) bekezdése és a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdése rendelkezéseit, mivel a beszerzés tárgyától eltérve, azt indokolatlanul szűken értelmezve és a verseny öncélú korlátozását előidézve határozta meg ajánlatkérő.

A jelen eljárás tárgyát képező lőszermentesítési tevékenység nem rendelkezik olyan különleges jellemzőkkel, paraméterekkel, amelyek bármely más lőszermentesítéssel érintett terület vonatkozásában ne kerülne értékelésre. Nem okoz egyetlen szakcég számára sem semmilyen gondot a munkaterület lehatároltsága vagy annak hiánya, mint ahogyan a régészeti lelőhelyekre vonatkozó jogszabályi előírások betartása.

17. Ajánlatkérő feladata saját nyilatkozata szerint a közút és vasútfejlesztés, amely alapvetően építési tevékenység és ehhez kapcsolódóan kerül igénybevételre adott esetben úgy a régészeti szolgáltatás, mint a lőszermentesítési tevékenység. A régészeti tevékenység esetén is irreleváns, hogy milyen területen történik a feltárás, hiszen a szakma és a jogszabályok szabályai szerint kell a régészeti kutatást elvégezni. A lőszermentesítésre vonatkozóan is vannak technológia előírások, amelyek a felhasznált műszaki eszközök kezelésére, üzemeltetésére vonatkoznak, továbbá jogszabályi rendelkezések, amelyek a “civil” szakcégek által végezhető tevékenységet szabályozzák.

18. A kérelmező az ajánlatkérő hivatkozásaira az alábbiak szerint tett észrevételt
a.) Ajánlatkérő fő tevékenységi köre nyomvonalas létesítmények (közút, vasút) infrastrukturális fejlesztése, amelyre tekintettel valamennyi ellátandó feladat vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítésére vonatkozik.

Nincs jelentősége annak, hogy egy adott földrészleten, amelyen a lőszermentesítési tevékenységet el kell végezni, kinek a megrendelése alapján történik a munkavégzés. A rendelkezésre álló adatok alapján jellemzően külterületi ingatlanokon haladnak a vasútvonalak és a közutak, amely földrészletek rendeltetésüket, művelési águkat tekintve adott esetben nem homogén összetételűek. Az, hogy ajánlatkérő milyen üzleti tevékenységet folytat nincsen kihatással arra, hogy milyen referencia írható elő, kiemelve, hogy adott esetben ajánlatkérőnek is vannak magasépítési tárgyú beszerzései, közbeszerzései, ekként az teljesen

irreleváns hogy ajánlatkérő létesítő okiratában milyen a tulajdonos által megfogalmazott cél, tevékenység került rögzítésre. Példával megvilágítva, egy külterületi ingatlanon függetlenül a megrendelő személyétől és a megrendelő főtevékenységétől, üzleti tevékenységétől, minden esetben alapvetően azonos elvek és szabályozók szerint történik a lőszermentesítési munkavégzés, természetesen figyelembe véve minden a teljesítéshez szükséges körülményt (pl. kutatási mélység; domborzati viszonyok; terület vegetációja; természetvédelmi előírások; régészeti előírások; tűzszerész szakvéleményben foglaltak) egyaránt. Megállapítható tehát, hogy sem az ajánlatkérő tevékenységi körének, sem pedig a megvalósítani kívánt építmény rendeltetésének nincsen semmilyen jelentősége a lőszermentesítési tevékenység elvégzése során, a tekintetben hogy azoknak a Kbt. 65. § (3) bekezdés szerinti előírásban érvényre kellene jutnia.

b.) Terepi adottságok között kell a feladatot elvégezni, azaz nem rendezett terep fogadja a lőszermentesítőt, vegetációval borított a terület sok esetben.

A lőszermentesítést minden esetben az adott területen tapasztalt terepviszonyoknak megfelelően kell elvégezni. A munkaterület lehet művelés alatt álló termőföld, földmunkákkal érintett vagy érintetlen terület, természetvédelmi terület, építménnyel fedett terület, régészeti feltáró terület, etc. Valótlannul állítja az ajánlatkérő, hogy bármilyen jelentősége lenne az általa megfogalmazott és kérelmező által kifogásolt előírásnak a szakmai alkalmasság körében, kiemelve hogy nem a terepviszonyokat és nem a vegetációt jelölte meg az ajánlati felhívásban a referencia kapcsán ajánlatkérő mint általa relevánsnak ítélt jellemzőjét a beszerzésnek, hanem a nyomvonalas létesítményeket. Rendszerint egyébként éppen biztonsági okokból, a földmunkákat megelőzően kerül sor a lőszermentesítési munkákra azzal, hogy a kialakult gyakorlat szerint a talajszint alatti, illetve a talajszintet érintő kivitelezési munkavégzés során a megrendelő általában helyszíni tűzszerész szakértői felügyeletet biztosít a kivitelezés zavartalansága és biztonsága érdekében. Jellemzően tehát tereprendezéssel nem érintett területeken történik a lőszermentesítési tevékenység kifejtése. A lőszermentesítési tevékenység során alkalmazott technológia alapján megfelelő mértékben szükséges a növényzet eltávolítása, amely minden lőszermentesítési tevékenységnél irányadó és az egyes szerződéseknél a megrendelő döntése alapján kerül ezen feladat kiosztásra, azaz bizonyos esetekben a megrendelő, míg más esetekben a lőszermentesítést végző vállalkozó végzi a vegetáció eltávolítását, a szükséges mértékben. Nincs tehát semmilyen különös beszerzési igény növényzet eltávolítási tevékenységgel kapcsolatban, amely alapvetően nem lőszermentesítési szaktevékenység, hanem ahhoz kapcsolódó, a terület előkészítésével kapcsolatos munka. Összességében megállapítható tehát, hogy az ajánlatkérői előírások körében a nyomvonalas létesítményre vonatkozó referencia előírása egyrészt nem feleltethető meg ajánlatkérő fenti érveinek, másrészt ezen okból nem értékelhető az alkalmassági követelmények meghatározása során. A közbeszerzési dokumentumok (továbbiakban KD) III. kötet Műszaki Leírás rögzítettek szerint a lőszermentesítési tevékenység végzését esetlegesen akadályozó növényzet, faállomány jelentése szükséges a vállalkozó részéről, azaz annak eltávolítása megrendelői feladatként értelmezhető, ekként teljességgel értelmetlen ajánlatkérő hivatkozása a vegetáció esetleges lőszermentesítéshez nem megfelelő voltára.

c.) Elengedhetetlen a GPS technológia a helymeghatározáshoz az előtalált feltételezett robbanótetek pontos helymeghatározásához

A jelenlegi hatályos szabályozás szerint kizárólag olyan szakkég kaphat civil lőszermentesítési tevékenység végzésére engedélyt, amely megfelelő műszaki eszközökkel rendelkezik. A XXI. századi technika, amely a lőszermentesítési tevékenység során gyakorlatilag minden, a piacon jelenlévő szakkég által alkalmazott, tartalmazza a GPS alapú helymeghatározás funkcióját, a műszeres talajkutatás során készített digitális mágneses térképeken az eszköz kezelője az eszközön található gomb benyomásával jelzést tud elhelyezni, ekként a lőszermentesítési tevékenység során készített mágneses térképeken GPS

koordinátákkal kerül megadásra és rögzítésre a feltételezett robbanótest helye. Ezen mágneses térképek visszatöltése, beolvasása egyszerűen megoldható, ekként a feltételezett robbanótestek körüli földréteg eltávolítása a mágneses térkép alapján bármikor elvégezhető. Kérelmező rendelkezik a GPS alapú lőszermentesítési tevékenységhez szükséges technikai eszközökkel, így amennyiben a munkaterület akár GPS koordináták akár térképi nyilvántartás, akár egyéb módon kerül ajánlatkérő által átadásra, minden körülmény között teljesíthető a jelen közbeszerzés tárgyát képező feladat. A szerződéstervezet 4.2., 5.1. és 5.2 pontja szerint ajánlatkérő feladata a munkaterület kitűzése és rendelkezésre bocsátása, és szerződés tárgyai között sem szerepel az 1.1. és 1.2. pontban semmilyen kitűzési feladat a nyertes ajánlattevő vonatkozásában. A fenti ajánlatérői elvárás sem indokolja a kifogásolt referencia előírását.

d.) Terepi adottságok között kell megtalálni cm pontossággal a vonalas beruházás irányát, helyét és a feladatot kizárólag csak nyomvonalas létesítmény területén lehet ellátni, idegen területre nem lehet lépni, más tapasztalatok szükségesek, mint egy "teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítése esetén".

A hivatkozott GPS technológia biztosítja a fenti ajánlatkérői elvárás teljesítését, ekként az ajánlatkérő által a referenciák körében előírt és kifogásolt kitétel szükségtelen és indokolatlan. Egyértelmű, hogy a megrendelő által kijelölt területen kell minden esetben a lőszermentesítési tevékenységet elvégezni, betartva a szomszédos terület tulajdonosát, használatját megillető jogosultságok alapján a megrendelőt, illetve a vállalkozót terhelő kötelezettségeket. 1. kérelmező álláspontja szerint ellentmondás mutatkozik az ajánlatkérői okfejtésben a fizikailag lehatárolt terület körében, hiszen míg a nyomvonalas létesítményre vonatkozó referencia körében nyomatékosan hivatkozik arra, hogy csak egy rendelkezésre álló, lehatárolt területen lehet a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés alapján a tevékenységet elvégezni és emiatt eltérő tapasztalatokra van szükség, addig éppen ajánlatkérő hivatkozik arra, hogy ez a másféle tapasztalat eltér egy fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítéséhez szükséges tapasztalattól. Ajánlatkérői okfejtésből az tűnik ki, hogy azonosan minden más lőszermentesítési tevékenységhez a jelen eljárás tárgyát képező tevékenység során is egy lehatárolt, ajánlatkérő által "cm pontossággal" megjelölt területen és csak azon lehet a tevékenységet végezni. Ezen ellentmondás feloldhatatlan.

e.) "Régészeti lelőhelyen felderített robbanószer ki kell ásni és be kell azonosítani akként, hogy az a lelőhely megsemmisülését, roncsolódását nem okozhatja."

Fenti ajánlatkérői kinyilatkoztatás felveti a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelem rendelkezésre állásának hiányát ajánlatkérőnél, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő által is ismert 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján tilos a robbanótesthez hozzányúlni – a feltételezett robbanótesthez kizárólag a kirendelt tűzszerész, aki a Magyar Honvédség hivatásos állományába tartozik – nyúlhat hozzá vagy mozdíthatja azt el. Értelmezhetetlen tehát a robbanószer kiásására és azonosítására vonatkozó ajánlatkérői hivatkozás, nincs lehetőség feltételezett robbanótest kiásására, kizárólag az előtalálási helyének a megjelölésére. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 20. § (2)-(3) bekezdése alapján egyszerű bejelentés alapján feltárási engedély nélkül végezhető a lőszermentesítési tevékenység. A 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról 29. §-a rögzíti a fentiek szerinti tevékenység bejelentésének módját, amely alapján az egyszerű bejelentés megteendő. További feltétele a feltételezett régészeti lelőhelyen történő lőszermentesítési tevékenység végzésének nincs, kiemelve, hogy a műszeres talajkutató, lőszermentesítési tevékenység során minden esetben a jogszabályok előírásainak megfelelően kell eljárni, úgy az előtalált feltételezett robbanótest bejelentése és további cselekmények, mint a régészeti leletek megóvása kapcsán. Tekintettel arra, hogy a jelen beszerzés tárgya régészeti lelőhelyek területét érinti, ezért önmagában ezen információ alapján is nyilvánvaló, hogy a nyertes ajánlattevőnek a régészeti leletek

megóvására is törekednie kell, amely törekvés azonban minden másfélú lőszermentesítési tevékenység esetén szükségszerűen érvényesítendő. A feltételezett régészeti lelőhely illetve régészeti lelőhely megóvása olyan, a lőszermentesítési tevékenységhez kapcsolódó jogalkotói elvárás, amely a jelen közbeszerzés tárgyát nem teszi különlegessé ezen okból, azaz indokolatlanul került a kifogásolt kitétel ajánlatkérő által előírásra. Hangsúlyozandó az is, hogy ajánlatkérő semmilyen általa elvárt különleges eljárásrendet nem határozott meg régészeti lelőhelyhez kapcsolódó munkavégzés tekintetében, kizárólag a fent hivatkozott két jogszabályban rögzített bejelentési kötelezettség teljesítését várja el, a KD III. kötet Műszaki Leírásában sem található semmilyen különös előírás a régészeti lelőhelyek kapcsán. Ajánlatkérő állítása szerint a kifogásolt referencia előírás körében a feladatok jellegét, típusát, a felelősség mértékét, a személyi-, anyagi- és vagyónbiztonságot vette figyelembe amikor azokat előírta. A lőszermentesítési tevékenység bármilyen területen ugyanolyan felelősséggel jár és ugyanakkora figyelmet követel, gyakorlatilag minden esetben úgy kell a lőszermentesítési tevékenységet elvégezni, hogy legalább a megrendelő által előírt kutatási mélységig biztosított legyen a lőszermentesítéssel érintett terület mentessége a robbanótestektől, robbanószerkezetektől. A lőszermentesítési vállalkozónak tehát minden esetben úgy kell szerveznie és végeznie a munkáját, hogy az adott területen az általa kiállított igazolás, tanúsítvány szerinti kutatási mélységig semmilyen robbanótesttel, robbanószerkezettel a megrendelő, illetve később a földmunkát végző kivitelező ne találkozhatson. Ez alapvető elvárás minden esetben, nem csak a vonalas létesítmények és nem csak a régészeti lelőhelyek vonatkozásában elvégzendő lőszermentesítés során.

Értelmetlen és sem a vállalkozási szerződésben, sem a műszaki leírásban, sem egyéb közbeszerzési dokumentumban nem került rögzítésre azon ajánlatkérői elvárás a lőszermentesítést végző vállalkozóval szemben, hogy “A vállalkozónak alkalmasnak kell lennie arra is, hogy el tudja dönteni egy adott lelet régészeti örökség, vagy adott esetben hadtörténeti örökség-e.” A referenciák körében pedig teljesen értelmetlen a régészeti lelőhelyre való hivatkozás, hiszen egy előkerülő tárgy kapcsán minden esetben azonos kötelezettség terhel minden gazdálkodó szervezetet, függetlenül attól hogy lőszermentesítési, földmunka vagy egyéb tevékenység végzése során kerül kapcsolatba régészeti lelettel.

19. 3. kérelmi elem

Az ajánlatkérő által megajánlani kért szakemberek által betöltendő pozíciók nem léteznek a közbeszerzési dokumentumok szerint, ugyanis sem a szerződéstervezetben nincsenek nevesítve a “projektvezető”, “projektvezető-helyettes” és a “minőségbiztosítási és minőség ellenőr” által elvégzendő feladatok. Ezen hiányosságból pedig egyértelműen következik az is, hogy egy az ajánlatkérő által meg nem határozott feladatkör betöltése vonatkozásában nem határozható meg az adott pozíció betöltéséhez szükséges szakmai kompetencia sem.

A felhívás III.2.1) pontjában megjelölt jogszabályok alapján, a 156/2017. (VI.16.) Korm.rend. 10. § (1) bekezdés b) pontja és a 4. melléklet 9.1. vagy 9.2. pontja szerinti felkutatási tevékenység kapcsán kizárólag a (16) számú megjegyzésként nevesített (lőszerfeltáró tanfolyam 2. szint és a Magyar Honvédségnél, vagy a BM tűzszerész szervezeténél szerzett tűzszerész vizsga és szakmai vezetői gyakorlat) szakember írható elő alkalmassági követelményként a szerződés teljesítéséhez, mivel a jogalkotó is ezen képesítések esetén teszi lehetővé a jelen per tárgyát képező tevékenységhez szükséges engedély megszerzését.

Bár ajánlatkérő tisztában van azzal a ténnyel, hogy Magyarország területén az ún. lőszermentesítést végrehajtó polgári cégek vezető munkatársai korábban a Magyar Honvédség vagy a BM Tűzszerész Alegségében szolgáltak, illetve szerezték meg képesítéseiket, tűzszerész szakmai fokozataikat, akik leszerelésük után helyezkedtek el a különböző gazdasági tevékenységet végző vállalkozásoknál, ennek ellenére és a Hkr. fentebb hivatkozott 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontjaihoz fűzött (16) számú megjegyzése ellenére a BM – ide

tartozik a Rendőség is – állományából kikerülő, a jogszabálynak megfelelő képesítéssel rendelkező tűzserész szakemberek szakmai alkalmasságát ajánlatkérő jogellenesen korlátozza, kizárja!

Ajánlatkérő nem adta meg sem az AF III.2.1) pontjában az általa előírt „mestertűzserész” sem pedig az „I. osztályú tűzserész” szakemberre vonatkozó jogszabályi előírásokat, sem pedig a közbeszerzési dokumentációban nem adta meg ezen szakemberek egyéb definícióját, ekként az előírt szakemberek és a képzettségeik, végzettségeik egyrészt nem beazonosíthatóak, másrészt az egyenértékűségük igazolhatósága körében sem áll rendelkezésre semmilyen adat. Ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatásából és más közbeszerzési dokumentumból sem derül ki, hogy az ajánlatkérő mely kritériumok mellett vizsgálja a megajánlani kért szakemberek képzettségének, végzettségének egyenértékűségét. Az egyenértékűség vizsgálata kritériumainak ismertetése nélkül egyetlen érdeklődő gazdasági szereplő sincs abban a helyzetben, hogy el tudná dönteni egyértelműen, hogy az adott közbeszerzési eljárásban érvényes ajánlatot tud-e tenni. Kérelmező hivatkozott a D.520/14/2020. számú határozatra.

Az egyenértékűség meghatározása amiatt is fontos, mivel a kérelmező által csatolt a Magyar Honvédség I. Honvéd Tűzserész és Hadihajós Ezrede által kiadott igazolás rögzíti, hogy: „katonai eredetű robbanótestekkel kapcsolatos tűzserész szaktevékenységet az 142/1999. Korm. rendelet alapján alakulatunk végzi. A tűzserész tevékenységet segítő tevékenység végzését az ilyen feladatok ellátására szakosodott civil cégek végzik, azonban a tevékenységük kizárólag a feltételezett robbanótestek felkutatására korlátozódik. A tűzserész osztályos fokozatok a tűzserész szaktevékenység végzéséhez szükségesek (pl.: azonosítás, mozgatás, hatástalanítás, megsemmisítés, stb.), melyeket a civil cégek nem végezhetnek. Mivel a robbanótestek felkutatása, feltárása és a járulékos feladatok nem – így a jelen nyilatkozatban hivatkozott közbeszerzési eljárás tárgyát képező feladatok sem – indokolják a civil szakembereknél a tűzserész osztályos fokozat meglétét, ezért kijelenthető, hogy a különböző – nem aktív állományba tartozó, azaz civil – személyek által aktív állományba tartozásuk ideje alatt megszerzett tűzserész osztályos fokozataival (pl.: mestertűzserész) egyenértékű az igazságügyi tűzserész szakértői jogosultság a tárgyi – robbanótestek felkutatása, feltárása és a járulékos feladatok – tevékenység vonatkozásában.”

Az ajánlatkérő által megjelölt MH Mü./41. számú Tűzserész Szakutasítás az ajánlatkérő által is elismerten olyan okirat, amely a „civil” ember – értsd bárki – számára nem megismerhető, holott ajánlatkérő által is ismerten kizárólag ezen dokumentum tartalmazza a „mester tűzserész” illetve az „I. osztályú tűzserész” képesítéshez tartozó feltételeket.

Az osztályos fokozat (I. osztály, II. osztályú, III. osztályú, mester) kizárólag a „civil” szakcégek által nem végezhető, a 142/1999. Korm. rendelet szerinti tűzserész szaktevékenységekhez szükségesek. A Hkr. 4. számú melléklet 9.1. és 9.2. pontjához fűzött (16) számú megjegyzés szerinti képesítéssel a jelen eljárás tárgyát képező tevékenység végezhető, kiemelve, hogy a Hkr. 9. § (1) bekezdés h) pontja alapján elegendő, ha lőszermentesítési tevékenységet szakcég tulajdonosa vagy valamely felelős vezetője rendelkezik rendelet 4. melléklete szerinti szakirányú végzettséggel és gyakorlattal. Katonai tűzserézi minősítés előírása egy „civil” feladat esetén egyértelműen túlzó, egyrészt a Hkr. fent hivatkozott rendelkezései, másrészt az ajánlatkérő által is ismert azon tény miatt, mivel a Hkr.-ben BM tűzserész szervezetként nevesített szervezetnél szerzett tűzserész vizsgát nem tekinti egyenértékűnek az ajánlatkérő, a hivatkozott jogszabály előírása ellenére.

Ajánlatkérő öncélúan és a Kbt. 50. § (4) bekezdését súlyosan sértő módon olyan – „nem nyilvános” minősítésű szolgálati könyvben rögzített, a Honvéd Vezérkar Főnöke által kiadott intézkedés szerinti képzettséget írt elő, amelyre vonatkozó elvárások megismerésére nincs lehetőség. Egy „nem nyilvános” katonai belső szabályzat az ajánlatkérő számára sem ismerhető meg, ekként ezen katonai szabályzatra hivatkozással nem írható elő semmiféle

alkalmassági minimumkövetelmény, hiszen ez már önmagában is sérti a Kbt. 50. § (4) bekezdését. Ajánlatkérő továbbá nem adta meg az általa előírt „mester tűzszerész”, illetve „I. osztályú tűzszerész” definícióját, olyan módon, hogy az előírt szakemberekkel való egyenértékűség megállapítható és annak nyomán igazolható legyen. Amennyiben pedig ajánlatkérő nem tudja megadni a „mester tűzszerész”, illetve „I. osztályú tűzszerész” definícióját olyan módon, hogy az előírt szakemberekkel való egyenértékűség megállapítható és igazolható legyen, úgy elő sem írhatja ilyen szakember megajánlását.

20. Ajánlatkérő által megajánlani kért szakemberek számossága – összesen 3 darab, ebből 2 ráadásul azonos képzettségű, végzettségű – is indokolatlan, túlzó kiemelve, hogy a nevezett szakemberek által ellátandó tevékenysége köre sem tisztázott.

Mivel ajánlatkérő nem határozta meg az általa megajánlani kért szakemberek által betöltendő pozíciókat, ekként már önmagában ezen hiányosság miatt megállapítható, hogy túlzó az M/2. pontjában rögzített valamennyi előírás, hiszen éppen a közbeszerzési dokumentumokban kellett volna ajánlatkérőnek megadni az érintett szakemberek feladatait, egyrészt a teljesítésbe történő bevonásuk Kbt. 65. § (9) bekezdése szerinti ellenőrizhetősége, másrészt az előírt képzettség, végzettség Kbt. 65. § (3) bekezdésének való megfelelése igazolása érdekében. A megajánlani kért pozíciók közbeszerzési dokumentumban történő rögzítésének hiánya miatt az M/2. alkalmassági követelmény teljes terjedelmében törlendő, jogsértő, mivel nem létező pozícióra nem is lehetséges semmilyen szakember megajánlása, sem pedig annak ajánlatkérő általi előírása.

Ugyan ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tett észrevételeiben próbálta összefoglalni az egyes szakemberek általa elvártan teljesítendő tevékenységeit, azonban ezen tevékenységeket tételesen és részletesen korábban soha nem mutatta be, vagy adta elő. Az ajánlatkérő sem a szerződéstervezetben sem a műszaki leírásban még csak utalást sem tett az általa megajánlani kért, és Kbt. 65. § (3) bekezdés szerint a teljesítéshez feltétlenül szükséges szakemberek által betöltendő pozíciókra. Ez a tény csak úgy értelmezhető, hogy valójában mégsem feltétlenül szükséges a szerződés teljesítéséhez sem a projektvezető sem a projektvezető-helyettes, sem pedig a minőségbiztosítási és minőségellenőr szakember. A szerződéstervezetben sem kerülnek feltüntetésre a megajánlani kért és a teljesítésbe bevonni szükséges szakemberek, amiből szintén csak arra lehet következtetni, hogy a nevezett személyek szerepe a szerződés teljesítésében marginális, ugyanis ajánlatkérő nem várja el a nyertes ajánlattevőtől, hogy az általa megajánlott szakemberek a teljesítésben ténylegesen részt is vegyenek. Még függeléként sem képezi a szerződés mellékletét a megajánlott szakemberek megnevezése, kiemelve hogy az értékelési szempontok között is szerepel a megajánlott szakemberek szakmai tapasztalata. A Kbt. 132. § (2) bekezdésére, valamint a Kbt. 138. § (4) bekezdésére figyelemmel a projektvezetőként és projektvezető helyettesként megajánlott szakembereknek részt kell venniük a szerződés teljesítésében, amiből egyértelműen következik, hogy a projektvezető és a projektvezető helyettes által ellátandó feladatok az ajánlatkérő által tételesen és részletesen meghatározásra kell kerüljenek, ellenkező esetben a Kbt. 138. § (4) bekezdése nem érvényesülhetne, azaz ajánlatkérő nem tudná ellenőrizni, hogy valóban a megajánlott szakember végezte-e el az adott pozícióhoz tartozó feladatokat.

Fentiekre figyelemmel az állapítható meg, hogy valójában nem szükséges egyik ajánlatkérő által megajánlani kért szakember sem a szerződés teljesítéséhez, különös tekintettel az általuk betölteni szükséges pozíció meghatározásának hiányára.

A közbeszerzés tárgya szerinti szakértelem hiányát igazolja az alábbi ajánlatkérői nyilatkozat is a projektvezetői feladatok kapcsán. A 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján nincs lehetősége a projektvezetőnek az előtalált robbanótest elszállítása iránt intézkedni, sem pedig a 4. § (2) bekezdése alapján a megsemmisítés lebonyolításában közreműködni, illetve minden egyéb ajánlatkérő által hivatkozott tevékenységet is csak 4. §

(1)-(5) bekezdésének és 5. § (1)-(2) bekezdésének teljesülése érdekében, az ott rögzített imperatív előírások szerint végezhet, illetve tulajdonképpen nem végezhet. Hasonlóan értelmezhetetlen a 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet 5. §-ára történő ajánlatkérői hivatkozás a szerződéstervezet 4.8. pontjában, mivel az ajánlatkérő által citált jogszabályhely a Magyar Honvédség a és rendőrség együttműködési feladatait rögzít, nem pedig a nyertes ajánlattevőét. A rendelkezésre álló adatok alapján – 1. sz. kiegészítő tájékoztatás 1. kérdéscsoport 1. és 2. kérdésére adott válasz szerint – a hivatkozott Tűzszerező Szakutasítás megismerésére és annak alkalmazására jogosult szervezettel ajánlatkérő nem konzultált, ekként az sem igazolt, hogy ajánlatkérő egyáltalán ismeretében van-e az általa előírt szakemberek vonatkozásában az ajánlatkérő által hivatkozott Tűzszerező Szakutasításban foglaltak szerint megkövetelt fizikai, pszichikai, szakmai, képzettségi, végzettségi vagy egyéb követelményekkel.

A “civil” lőszermentesítési feladatok elvégzéséhez a 156/2017.(VI.16.) Korm. rendelet rendelkezései szerint nem szükséges minősített katonai tűzszerező képzettség, megfelelő a BM tűzszerező képzettség is. Ajánlatkérő maga is hivatkozik arra, hogy a “civil” lőszermentesítési tevékenység csak kapcsolódik, de nem azonos a 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet szerinti tevékenységgel, amiből az is egyértelműen következik, hogy mivel eltér a két tevékenység, ezért nem írható elő azonos képzettség, végzettség a “civil” lőszermentesítési tevékenység tekintetében, mint a Magyar Honvédség által végzendő mentesítési, hatástalanítási tevékenység tekintetében. Ajánlatkérő kiemelte, hogy a legmagasabb szintű – mestertűzszerező – fokozatú katona szakember megajánlását kéri, egy olyan civil tevékenységhez, amely nem terjedhet ki a Magyar Honvédség által a 142/1999. (IX.8.) Korm. rendelet szerinti munkavégzésre, és a fentebb előadottak szerint még hozzányúltni is tilos az előtalált feltételezett robbanótesthez.

Ajánlatkérő maga nyilatkozik úgy érdemi észrevételeiben, hogy a Magyar Honvédség keretein belül már a II. osztályú tűzszerező is végezhet részfeladatokat vezetőként, így különösen tűzszerező felügyelet mentesítő (műszerező) párt vezethet. Ehhez képest az ajánlatkérő által megkövetelt I. osztályú tűzszerező önálló tűzszerező feladatot (hatástalanítást, megsemmisítést) is végezhet, míg a mestertűzszerező a hatástalanítást és megsemmisítést végző, tehát kizárólagos honvédségi feladatokat vezetheti, szervezheti, képzéseket tarthat. A “civil” lőszermentesítési feladatok során sem az I. osztályú tűzszerező, sem a mestertűzszerező által végzett feladatok elvégzésére nem kerül sor, ezért az ilyen kompetenciák előírása sem indokolt.

Önmagában az a tény, hogy több helyszínen és adott esetben katonai jellegű robbanótestek felkutatása képezi a beszerzés tárgyát, semmilyen összefüggésbe nem hozható az ajánlatkérő által előírt szakemberek szükségességével, mivel a “civil” lőszermentesítési tevékenység célja a feltételezett robbanótestek, robbanószerkezetek lokalizálása.

Ajánlatkérő hivatkozása az esetleges késedelemre – hibás teljesítésre – amelyet el kíván kerülni a jogsértő szakmai kompetencia előírásával, öncélú, hiszen a hibás teljesítés jogkövetkezményeit egyrészt a polgári jog másrészt a kötendő szerződés hivatott rendezni, nem pedig az alkalmassági követelmények indokolatlan szűkítése.

A projektvezető-helyettes kapcsán felesleges már önmagában a pozíció előírása is, kiemelve hogy a “civil” lőszermentesítéshez használt eszközök ismerete alapvető valamennyi hatósági engedéllyel rendelkező szakcég és az általuk a 156/2017. (VI.16.) Korm. rendeletben megjelölt szakemberei kapcsán biztosított, ehhez sem mestertűzszerező sem I. osztályú tűzszerező képzettség nem kell. Az ajánlatkérő által leírt feladatok – csoportvezető, műszeres talajkutató és feltáró személyek munkájának ellenőrzése – szükséges eleme minden “civil” lőszermentesítési tevékenységnek, csakúgy mint az alkalmazandó módszer meghatározása. A belső kontroll minden esetben biztosított, különös tekintettel kérelmezőnél, ahol MSZ EN ISO 9001:2015; MSZ EN ISO 14001:2015 és MSZ ISO 45001:2018 minőségbiztosítási és

minőségirányítási rendszer van bevezetve, és amely biztosítja a 100 %-os biztonságu teljesítést.

Ajánlatkérő tévedésben van a “mestertűzserész” képzettség, végzettség vonatkozásában, amikor azt állítja, hogy a 156/2017. (VI.16.) Korm. rendelet szerinti “civil” lőszermentesítési tevékenység kizárólag akkor végezhető egyszerre több helyszínen, ha “mestertűzserész” szakember részt vesz a teljesítésben. Ilyen előírást egyetlen a “civil” lőszermentesítési tevékenységre vonatkozó szabályozó sem tartalmaz.

Kérelmező álláspontja szerint egyértelműen megvalósul a kizárólag katonai, honvédségi tűzserészek vonatkozásában a pozitív, míg a BM vonatkozásában hátrányos és mindkét esetben indokolatlan megkülönböztetés, tekintettel arra, hogy ajánlatkérő egyértelműen kizárja a “civil” lőszermentesítési tevékenységet gyakorolni egyébként jogszabály szerint végezni jogosult gazdasági szereplők közül azokat, amelyek szakemberei korábban nem a Magyar Honvédség keretein belül végezték a tűzserész tevékenységüket.

21. Az ajánlatkérő az általa előírt szakemberek kapcsán hivatkozott egy korábbi közbeszerzési eljárására – feltehetőleg a KÉ-7003/2016. szám alatt indult eljárásra – amelyben állítása szerint mestertűzserész és I. osztályú tűzserész is előírásra került mint megajánlandó szakember. Nem ismert azonban, hogy ajánlatkérő által hivatkozott közbeszerzési eljárásban hány érvényes ajánlat érkezett, és azok között hány ajánlatban került megajánlásra mestertűzserész illetve I. osztályú tűzserész szakember. Amennyiben ugyanis kizárólag egy érvényes ajánlat volt, illetve egy ajánlatban került megajánlásra az ajánlatkérő által előírt valamennyi megfelelő szakember, úgy ajánlatkérőnek tisztában kellett lennie a jelen közbeszerzési eljárás kapcsán azzal, hogy kizárólag egy szakcég lehet alkalmas a korábbi eljárásban előírt 1 fő mestertűzserész és 1 fő I. osztályú tűzserész szakember megajánlására. A korábbi eljáráshoz képest ajánlatkérő további 1 fő mestertűzserész szakember megajánlását írta elő, amely a korábbi eljárás előírásaihoz képest szigorúbb, ekként a lehetséges ajánlattevők körét egyértelműen szűkíti. A KÉ-1876/2017. számú az eredmény eljárásáról szóló tájékoztatás tárgyú hirdetmény szerint a jelen jogorvoslati eljárásban egyéb érdekeltként részt vevő gazdasági szereplő került nyertesként kihirdetésre a KÉ-7003/2016. számú eljárásban.

22. A Magyar Honvédség Vezérkari Főnöke által adott tájékoztatás szerint az ajánlatkérő által előírt “mestertűzserész” és “I. osztályú tűzserész” minősítések kizárólag a Magyar Honvédség aktív állományú tagjai vonatkozásában értelmezhetőek és bírnak relevanciával. Ezen tájékoztatás egyértelműen alátámasztja azon 1. kérelmezői érvelést és okfejtést, amely szerint a 156/2017. (VI.16.) Kormányrendelet 4. melléklet 9.1. és 9.2. pontjában hivatkozott felkutatási tevékenységhez a (16) számú megjegyzés szerinti szakemberek megléte írható kizárólagosan elő ajánlatkérő által a “civil” lőszermentesítési tevékenységre vonatkozó közbeszerzési eljárásban. Azt is alátámasztja, hogy amennyiben ajánlatkérő “mestertűzserész” vagy “I. osztályú tűzserész” szakember megajánlását írja elő, úgy kizárólag a Magyar Honvédség aktív állományába tartozó szakemberek ajánlhatóak csak meg, ami egyben jelenti azt is, hogy a közbeszerzés teljesítésére kizárólag a Magyar Honvédség, illetve annak az Mú/41. számú Tűzserész Szakutasítása hatálya alá tartozó egysége jogosult. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Magyar Honvédség szükségszerűen részt kellene vegyen a műszeres talajkutató munkálatokban – ezek képezik ugyanis a jelen közbeszerzés tárgyát – ekként a verseny tulajdonképpen fogalmilag kizárt, hiszen a Magyar Honvédség megkerülhetetlen a szerződés teljesítése során, mivel mindenképpen be kellene vonni alvállalkozóként, illetve erőforrást biztosító szervezetként bármelyik nyertes ajánlattevőnek. A Magyar Honvédség Vezérkari Főnökének tájékoztatásából az állapítható meg, hogy még a Döntőbizottság részére sem volt kiadható az Mú/41. számú Tűzserész Szakutasítás, ekként

egyértelműen megállapítható, hogy annak megismerésére kizárólag a Magyar Honvédségnél szolgáló, arra feljogosított személyeknek van lehetősége. Változatlanul vitatott és nem igazolt azon ajánlatkérői állítás, amely szerint ajánlatkérő bármikor is betekinthezett volna vagy betekintett volna az Mú/41. számú Tűzszerész Szakutasításba, kiemelve a hivatkozott Tűzszerész Szakutasításba való betekintéshez magának a Honvédelmi Miniszternek az engedélye lenne szükséges, azonban ilyen engedélyt vagy az állítólagos betekintés tényét igazoló okiratot ajánlatkérő nem mutatott be, ekként annak létezése nem igazolt. Könnyen belátható, hogy egy nem létező engedély alapján, illetve engedély hiányában ajánlatkérő a saját állításával ellentétben nem tekinthetett bele még részlegesen sem a hivatkozott Tűzszerész Szakutasításba.

Egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlatkérő által előírt szakemberekre vonatkozó minimumkövetelmény tulajdonképpen lehetetlen, de mindenképpen túlzó, és a versenyt korlátozza, indokolatlanul szűkíti, ráadásul a "civil" lőszermentesítési tevékenység vonatkozásában nem is értelmezhető, hiszen az ajánlatkérő által előírt osztályos fokozatok kizárólag fennálló szolgálati, illetve szerződéses jogviszonyban álló katonák, honvédek által megszerezhetőek, és birtokolhatóak, akik viszont a 142/1999. (IX.8.) Kormányrendelet szerinti hatástalanítási feladatokat végeznek az ehhez igazodó kompetenciával, míg a jelen eljárás tárgyát a 156/2017. (VI.16.) Korm. rendelet 4. számú melléklet 9.1. és 9.2. pontjában feltüntetett felkutatási tevékenység képezi, amelyhez szükséges kompetenciát a hivatkozott jogszabály hivatkozott mellékletének hivatkozott pontjához fűzött (16) számú megjegyzése tartalmazza.

23. A kérelmező – megbízási szerződés csatolása mellett – kérte az ajánlatkérő kötelezését 800.000,- Ft + ÁFA összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére. A kérelmező 2.000.000,- Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg.

A 2. kérelmező kérelme és a kérelmező észrevételei

24. A 2. kérelmező előadta, hogy a beszerzés tárgya szerinti lőszermentesítési szolgáltatások nyújtása tekintetében kiemelkedő szakmai tapasztalattal rendelkező cég, amely - tevékenységével összefüggésben - haditechnikai szolgáltatások nyújtására vonatkozó hatósági engedéllyel, valamint „NATO beszállításra alkalmas” minősítéssel is rendelkezik. Kérelmező 1996 óta, vagyis több, mint 24 éve nyújt lőszermentesítési szolgáltatásokat, akár vonalas közlekedési létesítmények megvalósításával, akár pedig régészeti lelőhelyek feltárásával összefüggésben. Tekintettel azonban a jelen közbeszerzési eljárás feltételrendszerére kérelmező az eljárásban ajánlatot benyújtani és a versenyben részt venni nem tudott, mert az előírt alkalmassági követelményeknek nem felelt meg.

25. 2. kérelmező álláspontja szerint mindkét részben az ajánlattételi felhívás III.1.2) szakaszában a gazdasági és pénzügyi alkalmasság körében a P1. pontban meghatározott, árbevételre vonatkozó alkalmassági minimumkövetelmény előírása, a felhívás III.1.3) szakasz M.1. pontjában meghatározott korábbi tapasztalatra vonatkozó referencia-követelmény előírása, valamint a felhívás III.1.3) szakaszában a műszaki és szakmai alkalmasság körében az M.2.1 pontban meghatározott, mestertűzszerész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal rendelkező projektvezető szakemberrel való rendelkezés előírása jogsértő. Az ajánlatkérő mindhárom kérelmi elem kapcsán megsértette a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdését, a Kbt. 50. § (4) bekezdését, a Kbt. 65. § (3) bekezdését, valamint az 1. és 2. kérelmi elem kapcsán a Kbt. 65. § (5) bekezdését, és az 1. kérelmi elem kapcsán a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontját. A 2. kérelmező jogsértés megállapítását, a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok, ajánlatkérő döntései megsemmisítését kérte az ajánlatkérő igazgatási

szolgáltatási díj és eljárási költségek megfizetésére kötelezése mellett. Ideiglenes intézkedésként az eljárás felfüggesztését indítványozta. A kérelmező 2.000.000,- Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg, és 440.000,- Ft + Áfa összegű díjigazolást csatolt.

26. A kógens Kbt. 50. § (4) bekezdése és 65. § (3) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárásban elő kell írnia ajánlatkérőnek azokat az elvárásait, feltételeit, amelyek alapján meg tudja állapítani az ajánlatot benyújtó gazdasági szereplő szerződés teljesítésére való alkalmasságát. A jogalkotó elvárásként határozta meg az ajánlatkérővel szemben, hogy az alkalmassági követelmények meghatározását a közbeszerzés tárgyára korlátozza és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig írja elő. Az alkalmassági követelmények nem lehetnek korlátlanok, öncélúak, és nem korlátozhatják a versenyt. A Kbt. 65. §-ának (3) bekezdésében rögzített rendelkezéssel a jogalkotó a törvény alapelveivel összhangban azt kívánta elérni, hogy az adott közbeszerzés elnyeréséért valamennyi potenciális ajánlattevő versenybe szállhasson, és egy olyan alkalmassági feltétel se eredményezhessen alkalmatlanságot, amelynek előírása indokolatlanul szűkítő jellegű, és ezáltal a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéhez képest és indokolatlanul korlátozza a versenyt a potenciális ajánlattevők között. A Döntőbizottság gyakorlata szerint az alkalmassági feltételek szükségességét és arányosságát az adott közbeszerzési eljárásra vonatkozó összes körülmény figyelembevételével lehet megállapítani, különös tekintettel a közbeszerzés értékére, a közbeszerzés tárgyának volumenére, a beszerezni kívánt szolgáltatások mennyiségére, fajtáira. 2. kérelmező hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.173/2007/15. sz. ítéletére. A Döntőbizottság gyakorlata szerint nem elegendő úgy meghatározni az alkalmassági feltételeket, hogy több ajánlattevő is tudjon annak alapján ajánlatot benyújtani, hanem akként kell megállapítani, hogy az a szerződés teljesítésére képes ajánlattevők számára biztosítsa az ajánlattétel lehetőségét.

27. 1. kérelmi elem

Kérelmező álláspontja szerint a P.1. követelmény tekintetében ajánlatkérő jogsértően írta elő, hogy a közbeszerzés tárgya alatt a „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés” tevékenységet érti. A beszerzés fő CPV kódjaként, és mindkét részben további CPV kódokként „90523100 Fegyver- és lőszer-ártalmatlanítási szolgáltatások” kerültek megjelölésre. Sem a felhívás, sem a dokumentáció nem tartalmaz más feladat ellátásának szükségességét, így a beszerzés tárgya lőszermentesítés (Fegyver- és lőszer-ártalmatlanítási szolgáltatások).

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontja kifejezetten a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálatát teszi lehetővé, és e tekintetben további megszorító, vagy korlátozó rendelkezés beépítésére nem ad lehetőséget. Ennélfogva arra sincsen mód, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyat (lőszermentesítési feladatok ellátása) az árbevétel adat vizsgálata körében tovább szűkítse és az adott, a beszerzés tárgya szerinti tevékenységet további megszorítással lássa el. Így nem jogszerű a közbeszerzés tárgyaként az árbevétel-adat meghatározása körében a „vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés” meghatározás alkalmazása.

A D.54/16/2012. számú alapján a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel előírása az ajánlattevő adott piacon elfoglalt helyzetére, a közbeszerzés tárgyat képező szolgáltatási tevékenysége nagyságára, jelentőségére mutat rá. Amennyiben az ajánlatkérő az árbevétel vizsgálatára vonatkozó lehetőségével él, azt kizárólag a jogszabályban meghatározott célok, és korlátok között teheti meg, további megszorító értelmezést nem tehet, vagyis az közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel-adat vizsgálata során kizárólag a lőszermentesítési tevékenység árbevétel adatát vizsgálhatja, amennyiben ezen előírással élni kíván.

Ajánlatkérő hivatkozásával ellentétesen sem az ajánlatkérő tevékenységi köre, sem a feladatellátás műszaki specifikációja nem meghatározó a beszerzés tárgya szerinti az árbevétel-követelmény előírásánál. Minden lőszermentesítési feladat a lőszermentesítéssel érintett területhez kötött, és minden lőszermentesítés kiemelkedő szakértelmet és pontosságot igényel, mert a nem elővigyázatosan végzett lőszermentesítés nem csupán a régészeti lelőhely megsemmisüléséhez, roncsolódásához, hanem emberi sérüléshez, és akár tragédiához is vezethet.

Mindezek alapján ajánlatkérő jogsértően járt el, amikor az árbevétel adat vizsgálatához olyan többlet-követelményt fogalmazott meg (vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységből származó árbevétel), amely a 321/2015 Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésén túl, többletkövetelményként sérti a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt alapelveket verseny tisztasági és esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó alapelveket, valamint a Kbt. 50. § (4) bekezdését.

28. 2. kérelmi elem

A felhívás III.1.3) szakaszában ajánlatkérő az M.1. alkalmassági követelmény körében mindkét rész vonatkozásában vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozó referenciakövetelményt írt elő. A beszerzés tárgya nem vitásan vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása. Ugyanakkor a referencia előírásban a korábbi lőszermentesítési tevékenységnek kizárólag a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kötése olyan indokolatlan követelmény, amely sérti az ajánlattevők esélyegyenlőségét, a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdését, és kizárja az egyébként a feladat ellátására alkalmas, és az elmúlt három évnél régebben befejezett ilyen tevékenységet végző ajánlattevők eljárásban való részvételét. Az alkalmasságot igazoló korábbi tapasztalat ilyen szűkítő formában való meghatározása kizárólag a verseny korlátozását célozza, a tevékenység ellátásához ténylegesen szükséges szakmai tapasztalaton túlmutatva.

Nincsen ugyanis olyan megalapozott szakmai indok a referencia-előírás alátámasztására, amely jogszerűvé tenné az olyan ajánlattevők kizárását a közbeszerzési eljárásból, amelyek lőszermentesítési tevékenységet üzletszerűen és a gazdasági tevékenységük jelentős hányadában professzionális módon végeznek ugyan, de az előírt mennyiségben nem rendelkeznek vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásával összefüggő lőszermentesítési referenciával. Sem a vonalas közlekedési létesítményekhez, sem pedig a régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés nem a lőszermentesítésnek egy fajtája, és nem kíván meg sem további speciális tudást, sem további speciális szakismeretet a feladat ellátásához. A vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési tevékenység azonos szakmai ismereteket és azonos feladatellátást igényel az általánosságban végzett lőszermentesítési tevékenységgel a lőszermentesítés vonatkozásában. Ezt támasztja alá, hogy maga az ajánlatkérő sem fogalmazott meg a műszaki leírásban olyan speciális feladatokat, amelyek kifejezetten abból adódnának, hogy vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési tevékenység elvégzéséről van szó. Az ajánlatkérő fémkereső műszer használatával kapcsolatos bejelentési kötelezettségre hivatkozó előírása nem eredményezheti azt, hogy csak olyan gazdasági szereplő alkalmas a szerződés teljesítésére, amely korábban legalább 2.500.000 m², vagy 1.500.000 m² vonalas létesítmények régészeti lelőhely feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési tevékenységet végzett. Nincs különbség

ugyanis a régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítés kiegészítő tevékenységeinek (bejelentés, régészeti megfigyeléshez kapcsolódó feladatok, stb) elvégzése között attól függően, hogy mekkora nagyságú az érintett terület. Az erre vonatkozó szakmai tapasztalat egyrészt területnagyságtól függetlenül megszerezhető, másrészt pedig vonalas közlekedési létesítményhez kapcsolódás nélkül is. A régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítés kiegészítő feladatai ugyanis nem függenek attól, hogy vonalas közlekedési létesítményt kívánnak-e utóbb kivitelezni az adott területen.

29. 2. kérelmező azt is vitatta, hogy a lőszermentesítéssel érintett terület teljes egészében régészeti lelőhelynek minősülne, és a teljes terület tekintetében régészeti feltárási feladatok elvégzésére lenne szükség.

30. Mivel a korábbi tapasztalatnak - az előírt referenciakövetelmény szerint - meghatározott nagyságú vonalas közlekedési létesítményekhez, és ezzel együtt régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához kapcsolódó lőszermentesítésre kell vonatkoznia, jogsértő, hogy a két korábbi speciális feladatellátást egybefoglaltan, azonos teljesítéssel követeli meg az ajánlatkérő, hiszen a szakmai tapasztalat ténylegesen külön-külön is megszerezhető. A cégeknél alkalmazott I. osztályú tűzszerész szakemberek szinte kivétel nélkül katonaságnál, rendőrségnél szereztek meg gyakorlatukat, valamint kiképzésük során nem csak megismerték, de el is sajátították és vizsgáztak közművek, utak, vasutak, építmények, stb. közelében, vagy területén azok megépítését megelőzően végzett lőszermentesítési tevékenység végrehajtása során követendő eljárásból, idevonatkozó jogszabályi előírások ismeretéből, alkalmazásából.

31. Sem a vonalas közlekedési létesítményen történő munkavégzés, sem pedig a régészeti lelőhelyen történő munkavégzés nem igényel sem eszközrendszerében, sem a használandó készülékek műszaki paramétereit illetően, sem a szükséges szaktudást, speciális végzettséget illetően az ott munkát végző szakemberek esetén többlet, vagy speciális tudást, készséget, képességet, ahhoz képest, mint ami a lőszermentesítési tevékenységhez általánosságban szükséges. De az ajánlatkérő sem határozott meg speciális eszköz-elvárást. A műszaki leírás e körben csak azt rögzíti, hogy „Vállalkozó kijelenti továbbá, hogy az előírt mélységig terjedő talajvizsgálathoz szükséges mérőműszerekkel és a szükséges jelző, kitűző, feltárási eszközökkel rendelkezik”. Nyilvánvaló, hogy a lőszermentesítést végzők számára olyan eszközök állnak rendelkezésre, amelyek mind a vonalas közlekedési létesítmények, mind a más projektek megvalósítása okán szükségessé váló lőszermentesítési feladatok elvégzéséhez biztosítják a terület kitűzéséhez és a feladatellátás során a feladatellátás határainak folyamatos meghatározásához szükséges pontosságot. Ilyen eszközökkel – annak ellenére, hogy alkalmassági feltételként nem került meghatározásra – kérelmező is rendelkezik.

A tűzszerészeti mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet, vagy egyéb jogszabály, szakmai utasítás semmiféle speciális rendelkezést nem határoz meg vonalas közlekedési létesítmények villamos-, gáz-, vízközművek, régészeti lelőhelyek, valamint optikai és híradástechnikai létesítmények feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozóan. Ennek nyilván az az oka, hogy a villamos-, gáz-, vízközművek, régészeti lelőhelyek, vagy optikai és híradástechnikai létesítmények feltárási feladatellátásnak nincsenek a lőszermentesítés technológiájára vonatkozó speciális szabályai.

32. Egy adott terület lőszermentesítése független a terület későbbi használati céljától, a terület formájától, alakjától, mivel lőszermentesítési tevékenység alapvető célja a kijelölt

területen talajban lévő robbanótestek felderítése és azok jogszabályban meghatározottak szerinti eltávolítása, mentesítése. Tehát a lőszermentesítést végző vállalkozó lőszermentesítési feladatait, annak alapvető célját – a robbanótestek felderítését, eltávolítását – a villamos, gáz, vízközművek üzemeltetőivel, a régészeti lelőhelyek feltárásvezetőivel, az optikai vagy híradástechnikai, valamint egyéb szervezetekkel történő egyeztetés mellett változatlan szakmai elvárásokkal végzi.

33. A lőszermentesítési munkák beszerzésére vonatkozó eljárásban nem követelhető vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozó együttes és mindkét feltétel tekintetében az előírt területnagyságra vonatkozó referencia akkor sem, ha a beszerzés tárgya ennek megfelelő, mert kizárólag műszakilag egyenértékű korábbi teljesítés írható elő legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig.

34. 2. kérelmező álláspontja szerint a referenciakövetelmény nem attól jogszerű, hogy teljesen megegyezik az ajánlatkérő tevékenységi körével, vagy az elvégzendő feladattal. Sőt a korábbi szakmai tapasztalatra vonatkozó egyedi, az elvégzendő feladattal teljesen megegyező, vagy túlzottan összetett referenciakövetelmény is lehet kifejezetten jogsértő, ha szakmailag indokolatlan, nem felel meg az egyenértékűség követelményének, és egyébként a feladat elvégzésére nyilvánvalóan képes ajánlattevőket zár ki a versenyből, mint jelen esetben. A jelen esetben az ajánlatkérő az elvégzendővel teljesen azonos korábbi tapasztalat meglétét írta elő kizárva ezzel mindazt az ajánlattevői kört, amely számára az elmúlt három évben ilyen szolgáltatást nem nyújtott. A jelen esetben az a speciális helyzet állt elő, hogy a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tárgyú beruházásokat Magyarországon kizárólag az ajánlatkérő szerez be ilyen volumenben. Tehát minden újabb közbeszerzési eljárás során is csak a korábbi nyertes ajánlattevő fog rendelkezni az ajánlatkérő által elvárt speciális, jogsértően meghatározott, és összetett, valamint túlzott mértékű referenciával, amennyiben a jelenlegi előírások fenntarthatók. Más vállalkozás számára lehetetlen az elvárt tárgyú, és mértékű referencia megszerzése, így minden egyes alkalommal kizárólag a korábbi eljárás nyertese fog tudni ajánlatot tenni kizárva a versenyt.

35. Jelen esetben az alkalmazott referencia előírás a Kbt. 65. § (5) bekezdésén túl azért sérti a hivatkozott alapelveket is, mert a műszakilag egyenértékű korábbi szolgáltatás előírására vonatkozó követelmény az alapelvek együttes értelmezésével ítéltető meg. Nem elegendő úgy meghatározni az ajánlati felhívásban meghatározott feltételeket, hogy több ajánlattevő is tudjon annak alapján ajánlatot benyújtani, hanem akként kell megállapítani, hogy a szerződés teljesítésére képes valamennyi ajánlattevő számára biztosítsa az ajánlattétel lehetőségét. Jelen eljárásban ez nem valósult meg.

36. 3. kérelmi elem

Ajánlatkérő előírása szerint az ajánlattevőknek rendelkezniük kell mindkét rész esetében legalább 1 fő mestertűzszerész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal rendelkező projektvezetővel. Ajánlatkérő nem határozza meg, hogy mit tekint azzal egyenértékű fokozatnak, a felhívás arra enged következtetni, hogy az I. osztályú tűzszerészt nem, mert az az M.2.2. és M.2.3. pontokban került megfogalmazásra. Így azonban kérdéses, hogy lehet-e bármiféle más fokozatot a mestertűzszerésszel egyenértékűnek tekinteni. Amennyiben pedig nem, úgy az alkalmassági követelménynek való megfelelés kizárólag a mestertűzszerész fokozatú szakemberrel teljesíthető. A mestertűzszerész, vagy azzal egyenértékű fokozat előírása több okból is jogsértő.

37. Mestertűzszerezés képzés, illetve ilyen fokozat megszerzésének szabályozása a magyar jogrendszerben nem ismert, így ajánlatkérőnek az egyenlő esélyű ajánlattétel biztosítása érdekében Kbt. 2. § (2) bekezdésével, a Kbt. 50. § (4) bekezdésével, valamint a Kbt. 65. § (3) bekezdésével összhangban pontosan tájékoztatnia kell az ajánlattevőket arról, hogy milyen képesítést, vagy minősítést fogad el a mestertűzszerezési, vagy azzal egyenértékű fokozatként.

38. Mindemellett a jelenleg érvényben lévő, Magyar Tűzszerezés Műszaki Szabályzat 31-est kiváltó 41-es Műszaki Kötete, amely a Magyar Honvédség kiadványa, és amelyet 2014-ben a Vezérkari Főnök léptetett érvénybe, nem nyilvános dokumentum. Ennek oka az is, hogy semmilyen formában nem kapcsolódik a polgári tevékenységek köréhez, így a jelen beszerzés tárgyához sem, és az abban szabályozott tűzszerezés fokozatú szakemberek által ellátható tevékenységek mindegyike kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjai által ellátható feladatok, vagyis a jelen közbeszerzés tárgyául nem szolgálhatnak. Ebből az is adódik, hogy a beszerzés tárgyát képező tevékenységhez mestertűzszerezés fokozattal rendelkező szakember alkalmassági minimumkövetelményként való előírását nem lehet jogszerűen megtenni, az sérti a Kbt. 65. § (3) bekezdését. A műszaki leírásban rögzített feladatok ugyanis tűzszerezési szakértelmet igényelnek ugyan, de nem indokolják a mestertűzszerezési fokozat előírását, amely gyakorlatilag egy adomány, és nem egy magasabb képesítés az I. osztályú tűzszerezéshez képest. A mestertűzszerezés minősítés tehát nem szakmai, képzettségbeli különbséget jelent az I. osztályú tűzszerezéshez képest, hanem csupán egy adományozott fokozat, a hosszú időn keresztül és folyamatosan tűzszerezési tevékenységet végző szakember részére. Erre figyelemmel nincsen olyan szakmai indok, amely alapján a feladat ellátására kizárólag mestertűzszerezés fokozattal bíró szakember lenne jogosult az egyébként tűzszerezés minősítéssel rendelkező szakemberek közül.

39. A hivatkozott, nem nyilvános, és kizárólag a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjaira vonatkozó szabályzat szerint a mestertűzszerezési fokozattá minősítés évente adományozható, és kizárólag annak megújulása esetén marad fenn érvényesen. 2. kérelmező tudomása szerint ugyanakkor az elmúlt időszakban a Magyar Honvédség és Rendőrség állományában mestertűzszerezés fokozatot már nem adnak, így nincsen olyan szakember, aki az elmúlt 12 hónapban megújított fokozattal, és így jelenleg is érvényes mestertűzszerezési minősítéssel rendelkezne. Ez önmagában jogsértővé teszi a mestertűzszerezési alkalmassági követelmény előírását, hiszen amennyiben a Magyar Honvédség általi kötelező, jogszabályokban, és egyéb belső szabályzatokban is rögzített tűzszerezési feladatellátás biztosítható érvényes mestertűzszerezés fokozatú szakember nélkül, és ilyen szakember igénybevétele az irányadó rendelkezések szerint nem kötelező, úgy a jelen közbeszerzés szerinti feladatellátás ilyen irányú követelménye nyilvánvalóan eltúlzott, és jogsértő. Mindebből következően mestertűzszerezés fokozat előírása nem a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékű követelmény. A hivatásos állományba tartozó tűzszerezés osztályos fokozattal rendelkezőknek évente ún. „megújító-ismeret felújító vizsgát” kell tenniük mely megléte esetén végezhetnek csak fokozatuknak megfelelő tűzszerezési munkát. A civil cégeknél alkalmazott (tehát nem hivatásos állományba tartozó) korábban hivatásos állományúként megszerzett tűzszerezés osztályos fokozattal rendelkező szakember részére nincs a hivatásos állományéhoz hasonló „évenkénti megújító vizsga” előírás, mivel nincs is rá szüksége, hiszen teljes értékű lőszermentesítést az ide vonatkozó jogszabályok szerint nem végezhet, mindössze a robbanótestek felderítésében, lokalizálásában vehetnek részt, azonban azok hatástalanításában, elszállításában, megsemmisítésében nem.

Kérelmező ajánlatkérő álláspontjára megjegyezte, hogy amennyiben nincs szükség a feladat ellátásához „megújító-ismeret felújító vizsgát” tett mestertűzszerészre, akkor a valaha megszerzett mestertűzszerész fokozat előírása is indokolatlan.

40. Nem indokolja a mestertűzszerész fokozat előírását sem a felhívásban meghatározott, sem pedig a szerződéstervezetben rögzített, ellátandó tevékenységek köre sem. A lőszer felkutatásán túl meghatározott feladatok ugyanis nem teszik szükségessé az olyan adományozott minősítéssel való rendelkezést, amely egyébként még a tűzszerészeti mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999 (IX. 8.) Kormányrendelet szerinti tűzszerészeti mentesítési feladatok ellátása körében sem igényel mestertűzszerészi fokozatot. A hivatkozott Kormányrendelet egyértelműen rögzíti, hogy robbanótestek hatástalanítását, elszállítását és megsemmisítését a kirendelt tűzszerész járőr, vagy a tűzszerész alegység végzi. A 4. § (2) bekezdés azt is rögzíti, hogy a kirendelt tűzszerészen kívül más személynek tilos a robbanótesthez hozzányúlnia, vagy azt elmozdítania. Ingtatlanon belül pedig a rendőrség tűzszerész szervezetei is jogosultak a katonai tűzszerész szervezet hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére. A vonatkozó előírások tehát még a kizárólagos honvédségi, vagy rendőrségi feladatok körében sem teszik szükségessé a mestertűzszerész kizárólagos alkalmazását, így ennek megkövetelése a jelen közbeszerzés tárgyát képező tevékenység szerződéses feladatai körében sem indokolt. Ennek indoka az, hogy a hatástalanításra, megsemmisítésre vonatkozó mestertűzszerészi részvételi, vagy irányítási előírás akadályozná a rögzített biztonsági célok érvényesülését, a mentesítési feladatok hatékony ellátását, a polgári lakosság biztonságának szem előtt tartását, és a közvetlen életveszély soron kívüli elhárítását. Figyelemmel minderre, a mestertűzszerész szakemberrel való rendelkezés alkalmassági feltételként való előírása kizárólag az ajánlattevők esélyegyenlőségének csorbításához, a verseny tisztaságának megsértéséhez vezet, és még az ajánlatkérő beszerzési igényének teljesítését is megghiúsíthatja. Ez pedig nyilvánvalóan nem lehet célja egy megindított közbeszerzési eljárásnak.

41. A 2. kérelmező előadta, hogy a Magyar Honvédségen belüli tűzszerész besorolások a következők:

- A III. osztályú tűzszerésznek alapvetően 150-200 robbanótest és a hozzájuk tartozó gyújtószerkezetek működését kell ismernie, ők azok, akik beosztottként vesznek részt a műveletekben.
- A II. osztályú tűzszerésznek 450-500 robbanótest és az ezekkel kompatibilis gyújtószerkezetek működésével kell tisztában lennie. Nekik már lehetőségük van arra, hogy meghatározott feladatokat önállóan vezessenek például területmentesítés, lövészet tűzszerész biztosítása, tűzszerész felügyelet vagy tűzszerész felderítés esetében.
- Az I. osztályú tűzszerésznek a 450-500 robbanótest és a hozzájuk tartozó gyújtószerkezetek ismeretén kívül már az összes eljárásrendet is tudnia kell, mert ők azok, akik önálló tevékenységet látnak el a műveletek során. Hatástalanítást, illetve megsemmisítést pedig csak I. osztályú tűzszerész végezhet!
- A mestertűzszerész a negyedik tűzszerész fokozat, mely a gyakorlati munka szempontjából „alvó” fokozat, és amely leginkább a kiemelkedő szakmai pályafutás elismerésére szolgáló fokozat. A mestertűzszerész és az I. osztályú tűzszerész konkrét szakfeladatok során azonos megítélésűek és jogosultságúak.

A hatályos jogszabályok értelmében bármilyen tűzszerész képesítéssel rendelkező személy tűzszerész tevékenységet csak fegyveres testület hivatásos tagjaként végezhet. A jelen közbeszerzés tárgyát képező tevékenységre, feladatra a versenyszféra cégei nyújthatnak be ajánlatot, amelyeknek munkatársai nem lehetnek hivatásos állományú tagjai semmilyen testületnek. A közbeszerzési dokumentumokból, valamint a vonatkozó jogszabályi

rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy nyertes ajánlattevő tűzszerész szakemberei a robbanótestek felderítésében, lokalizálásában részt vehetnek, azonban azok hatástalanításában, elszállításában, megsemmisítésében már nem. Az 142/1999. (IX.08) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése e körben kimondja, hogy „a kirendelt tűzszerészen kívül más személynek tilos a robbanótesthez hozzányúlnia, vagy azt elmozdítania.”

42. A fentiek, valamint az ajánlatkérő által meghatározottak alapján kijelenthető, hogy a közbeszerzési eljárás tárgyaként végzendő szolgáltatás végzésének feltételeit a Magyar Honvédség tűzszerészeti besorolása alapján bizonyosan egyaránt kielégíti a I. osztályú, valamint mestertűzszerész adományozott fokozatú szakember mellett a II. és III. osztályú tűzszerész szakember is, hiszen megfelelő ismeretekkel rendelkezik a robbanószerkezetekről és bár önállóan hatástalanítást, megsemmisítést nem végezhetnek (amely nem is ellátandó feladat), a beszerzés tárgya szerinti a robbanótestek felderítésére, lokalizálására, vagyis valamennyi elvégzendő feladatra jogosultsággal bírnak.

43. A fent részletezett jogsértések okán az eljárásban való részvételből egyébként a teljesítésre alkalmas piaci szereplők kizárásával a Kbt. konkrét tételesjogi rendelkezésein túlmutatóan (Kbt. 50. § (4) bekezdése, 65. § (3) bekezdése) a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdések szerinti (verseny tisztasági és esélyegyenlőségi) alapelvek is megsértésre kerültek.

44. A jogorvoslati eljárás során a 2. kérelmező az 1. és 2. kérelem kapcsán régészeti lelőhelyek körében hivatkozott arra, hogy ajánlatkérő nem támasztotta alá, hogy a beszerzés teljes mennyisége, vagyis mind a 8 millió m² valóban régészeti lelőhely lenne. Az ajánlatkérő 2021. június 29-én kelt nyilatkozatában arra hivatkozott, hogy az ERD I-ben kerülnek meghatározásra a projekt által érintett, nyilvántartott régészeti lelőhelyek. Ajánlatkérő ugyanakkor nyilatkozatában egyetlen nyilvántartott régészeti lelőhelyet sem jelölt meg. Azt azonban rögzítette, hogy „a Várkapitányság Zrt feladata a korábban még nem kutatott (ilyennek minősül a jelen keretszerződés alapján mentesítendő terület is (!)), így nem ismert régészeti lelőhelyek feltárása is megtörténjen”. Ajánlatkérő azt is rögzítette, hogy „a jelen keretszerződés a projektek összterületéhez képest csak ezen régészetileg érintett területek lőszermentesítéséről szól”, valamint azt, hogy „az adott lőszermentesítendő terület a korábbi régészeti geofizikai kutatás, valamint a próbafeltárás eredménye alapján meghatározásra kerül, mint régészeti lelőhely. Ilyen esetben az ERD II. dokumentációban a régészeti lelőhely „nyilvántartásba vétele folyamatban” besorolást kap.” Az ajánlatkérő nem nyilatkozott egyértelműen arról, hogy mi alapján tekinti a teljes területet régészeti lelőhelynek, és nem mutatta be, hogy az eljárás megindításakor a teljes terület mi alapján minősül régészeti lelőhelynek. Rögzíti azonban, hogy korábban még nem kutatott területről van szó, valamint azt, hogy a próbafeltárás alapján ezt követően meghatározásra kerül, mint régészeti lelőhely. Az ajánlatkérő által használt igeidő alapján is megállapítható, hogy jelenleg a terület még nem régészeti lelőhely, tehát a teljes terület ekkénti minősítése csupán feltételezés. Azt is tartalmazza a nyilatkozat, hogy a próbafeltárásokra még nem került sor, hiszen a lőszermentesítést először a próbafeltárások előtt kell majd elvégezni. Az ajánlatkérő által tett nyilatkozatokból nem vonható le az a következtetés, hogy a teljes 8 millió m²-es terület régészeti lelőhely lenne, sőt, kifejezetten ezzel ellentétes helyzetet igazol a megtett nyilatkozat. A régészeti érintettség meghatározására ugyanis kizárólag a ERD II. fázisában a próbafeltárások során kerülhet sor. A kérelmező hivatkozott a Kötv. 21. § (1) bekezdésére és a 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 39. § (1) bekezdésére, amely szerint „az előzetes régészeti dokumentáció két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltárási (ERD-II.)”. Az ERD -II fázisában, vagyis a próbafeltárások szakaszában kerül sor a régészeti érintettség meghatározására. És mivel a próbafeltárásokra az azt megelőző

lőszermentesítés szükségessége miatt nem került sor, a régészeti érintettség meghatározásának hiányában az sem állítható, hogy a teljes terület régészeti lelőhely lenne.

45. Az ajánlatkérő korábbi eljárásával kapcsolatos előadására a kérelmező rögzítette az 1. és 2. kérelmi elemek kapcsán azt, hogy a jelen eljárást megelőző eljárásban a talajban végzett lőszermentesítés leírása, így az elvégzendő lőszermentesítési feladaton kívül az ajánlatkérő speciális követelményt nem támasztott. A korábbi eljárásban a megvalósítandó beruházás fajtája, illetve a korábbi teljesítés rendkívül nagy területét érintő régészeti lelőhelyhez kötött lőszermentesítéshez kapcsolódó együttes árbevétel és referencia-követelmény előírására nem került sor. Ajánlatkérő állítása szerint a korábbi közbeszerzési eljárásban is nem csupán lőszermentesítésként, hanem az akkori lőszermentesítési feladathoz igazodóan került az alkalmassági követelmény meghatározásra. Ez akkor lenne értelmezhető ajánlatkérői hivatkozás, ha a hivatkozott 2016-os eljárásban nem vonalas nyomvonalon, és nem régészeti lelőhelyen kellett volna a feladatellátást elvégezni. Az elvégzendő feladat ugyanakkor a korábbi eljárásban is vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítési feladatok ellátása volt.

Kérelmező egyetért abban az ajánlatkérővel, hogy ajánlatkérőnek nincs olyan kötelezettsége, hogy a megelőző korábbi eljárással teljesen összhangban írja ki az új beszerzését, azonban tudnia kell indokolnia, hogy a korábbi eljárásához képest jelen eljárása milyen eltérő specifikációjú, és azt is, hogy az alkalmassági követelmények meghatározására vonatkozó ajánlatkérői rendelkezés jog összhangban van a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdéseivel.

Az a tény, hogy a korábbi eljárástól eltérően ajánlatkérő kevesebb pénzügyi, gazdasági, valamint műszaki, szakmai alkalmassági követelményt írt elő, nem jelenti azt is, hogy a követelmény-rendszere nem túlzott. Az alkalmassági követelmények száma és a kiírás jogszerűsége nincs egymással kapcsolatban. Egyetlen alkalmassági követelmény meghatározása is lehet túlzó, és több pénzügyi, gazdasági, vagy műszaki, szakmai alkalmassági követelmény meghatározása is lehet jogszerű, és sok esetben éppen ez teszi lehetővé azt, hogy az ajánlatkérő teljeskörűen meggyőződhessen az ajánlattevők alkalmasságáról.

46. Ajánlatkérőnek téves azon okfejtése, hogy amennyiben csupán a lőszermentesítés árbevételét vizsgálta volna, úgy a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel-vizsgálat értelmét veszítené, mert az ajánlattevő cégek fő profiljukat tekintve lőszermentesítéssel foglalkoznak, így a közbeszerzés tárgya szerinti árbevételük megegyezik a teljes árbevételükkel. Kérelmező vitatta, hogy a minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat, és a vonalas közlekedési létesítményhez kapcsolódó műszeres talajvizsgálat azonos követelmények lennének, hiszen a minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat/lőszermentesítés nem csupán vonalas létesítmények lőszermentesítésére irányadó. Ekörben hivatkozott a Szegedi Tudományegyetem által 2018. évben kiírt „Science Park Szeged lőszermentesítés, cserjeirtás” tárgyú (EKR000127642018) eljárásban ajánlatkérő „a lőszermentesítés a munkaterület minimum 5 m mélységig,” szövegezéssel határozta meg a feladatot; illetve a Debreceni Vagyonkezelő Zrt. által 2020. évben kiírt „Zöldmezős ipari ingatlanok kialakításához kapcsolódó műszeres tűzszerészeti átvizsgálás és robbanószerkezet-mentesítés a Debreceni Déli Gazdasági Övezetben” tárgyú eljárásra, ahol „Zöldmezős ipari ingatlanok kialakításához kapcsolódó -12,0 méter mélységű műszeres tűzszerészeti átvizsgálás és robbanószerkezet-mentesítés,” szövegezéssel került meghatározásra a feladat, illetve a Szegedi Tudományegyetem által 2021. évben kiírt „SZTE Science Park Szeged Óthalmi Campus helyszínének (01392/6 hrsz) lőszermentesítése a bontással és kivitelezéssel érintett területen” tárgyú eljárásra, ahol az ajánlatkérő „A lőszermentesítés a munkaterület

minimum 5 m mélységig” határozta meg a feladatot, amely eljárásban 2. kérelmező lett a nyertes ajánlattevő.

Az ajánlatkérő által hivatkozott, és megfogalmazott cél (vagyis azon gazdasági szereplő eljárásban való részvételének biztosítása, aki „vonalas közlekedési létesítmény tekintetében végzett már lőszermentesítési tevékenységet”) biztosítása megvalósul jelentősen csekélyebb mértékű referencia előírással is.

Ajánlatkérő azon nyilatkozatával összefüggésben, hogy a nyertes ajánlattevőnek képesnek kell lennie annak eldöntésére, hogy a lelet régészeti örökség, vagy hadtörténeti örökség része-e, 2. kérelmező utalt arra, hogy ilyen feladatot a közbeszerzési műszaki leírás nem támaszt, és az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárásban hivatkozott ezen feladat sem a referencia-követelmény, sem pedig a mestertűzszerezés, mint szakember-követelmény jogszerűségét nem támasztja alá. A mestertűzszerezés jogosultságára, képzettségére és annak megújítására vonatkozó feltételeket ajánlatkérő még a jogorvoslati eljárásban sem tudta igazolni, így sem az nem bizonyított, hogy a beszerzés tárgyát képező feladat elvégzéséhez mestertűzszerezés szakember igénybevétele nélkülözhetetlen lenne, sem pedig az, hogy például a hivatkozott feladatellátáshoz (annak eldöntésére, hogy a lelet régészeti örökség, vagy hadtörténeti örökség része-e) a mestertűzszerezés képes lenne. De még a korábbi régészeti lelőhelyen végzett lőszermentesítési tapasztalat sem garantálja, hogy a lőszermentesítési szakember – régészeti ismeretei hiányában - el tudná dönteni az adott régészeti lelet megfelelő minősítését.

47. Kérelmező megjegyezte, hogy az ajánlatkérő nem mutatott be olyan tevékenységet, amely kizárólag mestertűzszerezés által lenne végezhető. Ilyenre már csak azért sem kerülhet sor, mert éppen ajánlatkérő hivatkozik a 10-15 helyen való párhuzamos munkavégzésre, amely alapján lehetetlen, hogy a mestertűzszerezés mindenhol jelen legyen, és az azonnal eldöntendő kérdésekben állást foglaljon. Ajánlatkérő érvelése alapján a feladat ellátásához a lőszermentesítési helyszínek számához igazodóan lenne szükség mestertűzszerezés szakemberre.

48. A 2. kérelmező megjegyezte, hogy a döntőbizottság azon felhívására, hogy ismertesse a mestertűzszerezéssel egyenértékű, vagy általa egyenértékűnek tekinthető szakembereket, az ajánlatkérő konkrét választ nem adott. Arra hivatkozott, hogy azt, hogy a mestertűzszerezés végzettséggel mi tekinthető egyenértékűnek a lőszermentesítéssel foglalkozó gazdasági szereplőknek is ismerniük kell. Ajánlatkérő válasza arra enged következtetni, hogy maga sem tudja, hogy milyen szakember lenne egyenértékűnek tekinthető, és mint ahogyan ezt a korábbi beadványában hangsúlyozta, az adott ajánlattevői nyilatkozat és hivatkozás tekintetében egyedileg bírálná el az egyenértékűséget. Mindez azonban azt is jelenti, hogy jelenleg nem áll rendelkezésére irányadó szabály az egyenértékűség megítélése tekintetében – mint ahogyan illet a Közbeszerzési dokumentumokban sem rögzített – így az elbírálás kizárólag szubjektív, és előre nem rögzített önkényes elvek mentén történhet akár bevonásra kerül további szakember a bírálóba, akár nem. A Tűzszerezés Szakutasítás konkrét tartalmának nyilvánossága hiányában a mestertűzszerezés fokozat előírása önmagában, és minden további feltétel vizsgálata nélkül jogsértő. Így ugyanis nem vizsgálható az alkalmassági követelmény tekintetében szükséges arányosság követelménye, és mivel a Szakutasítás konkrét tartalma az eljárás előkészítő szakaszában sem állt ajánlatkérő rendelkezésére, az eljárás megfelelő előkészítéséről és az alkalmassági követelmény megfelelő meghatározásáról nem beszélhetünk. A szakember-követelmény túlzó, és jogsértő előírása más aspektusból való vizsgálattal is bebizonyosodott jelen eljárásban.

49. A 2. kérelmező kiemelte, hogy az eljárás során bebizonyosodott egyrészt az, hogy a szakutasítás nem nyilvános dokumentum, így annak tartalma nem szolgálhat közbeszerzési eljárás alkalmassági feltétele meghatározásának alapjául, másrészt az, hogy a honvédségen kívüli személlyel szemben mestertűzszerészi (illetve bármely osztályos fokozattal rendelkező) követelménye nem támasztható, harmadrészt pedig az, hogy a szakutasítás tartalmának ismerete hiányában az egyenértékűsége vonatkozó követelmény sem értelmezhető. Ezen utóbbinak oka nyilvánvalóan az, hogy nem ismerhető meg, hogy az ajánlatkérő milyen feltételeknek megfelelő szakembert fogad el, milyen feltételek jöhetnek egyáltalán szóba az egyenértékűség vizsgálatánál. Az ajánlatkérő a mestertűzszerész előírásával olyan követelményt támasztott az előírt szakemberek vonatkozásában, amely tartalmában nem ismerhető meg, és amely azon túl, hogy sérti a Kbt. 65. § (3) bekezdését sérti a Kbt. 2. § (1) bekezdés szerinti verseny tisztaságára az esélyegyenlőség biztosítására, valamint az átláthatóságra vonatkozó alapelveket éppen a szakutasítás megismerhetőségének hiánya miatt (többlettényállási elem). Az ajánlattevőknek azon túl, hogy jogszerűen elő nem írható szakember-követelménynek kell megfelelniük, a szakemberek jogosultságai megszerzésének feltételeit sem ismerhetik meg, így ebből kifolyólag attól is el vannak zárva, hogy egyenértékű jogosultságot igazoljanak.

Az ajánlatkérő észrevételei

50. Az ajánlatkérő az alaptalan jogorvoslati kérelmek elutasítását kérte.

51. Az 1. kérelmező jogorvoslati kérelme kapcsán az alábbiakat rögzítette:

52. Az ajánlatkérő 1. kérelmi elem körében előadta, hogy a P/1. alkalmassági követelményt a Kbt. 65. § (3) bekezdésére tekintettel határozta meg.

53. A jelen eljárás alapján elvégzendő tevékenység az alábbi indokok miatt különbözik az 1. kérelmező kérelmében hivatkozott 156/2017. (VI.16.) Korm. rend. 10. § (1) bekezdés b) pontja és a 4. melléklet 9.1. vagy 9.2. pontja szerinti felkutatási tevékenységtől:

Ajánlatkérő fő tevékenységi köre a nyomvonalas létesítmények (közút, vasút) infrastrukturális fejlesztése, melyre tekintettel valamennyi ellátandó feladat vonalas közlekedési létesítmény lőszermentesítésére vonatkozik. A vonalas közlekedési létesítmények lőszermentesítése markánsan különbözik például a magasépítési projekteken végzett lőszermentesítéstől. Az, hogy terepi adottságok között kell a feladatot elvégezni egyúttal azt is jelenti, hogy szemben azzal, hogy egy megépítésre kerülő irodaház esetében általában egy rendezett terep fogadja a lőszermentesítőt, addig a vonalas közlekedési létesítmények beruházásai tekintetében sok esetben a terület vegetációval borított, valamint a terepviszonyok is akadályozhatják a Megrendelő által kitűzött karók összeláthatóságát. Vonalas létesítmények lőszermentesítésénél az esetlegesen előtalált robbanószerkezetek pontos helymeghatározásához - tekintettel arra, hogy nincs beazonosítható tereptárgy, amihez viszonyíthatunk - elengedhetetlen a GPS technológia, míg egyéb beruházás lőszermentesítési feladatainál a helymeghatározás történhet más módszerrel is. A vonalas létesítmények lőszermentesítésében való gyakorlat specialitása, hogy terepi adottságok között kell megtalálni cm pontossággal a vonalas beruházás irányát, helyét és a feladatot kizárólag csak a vonalas létesítmény területén lehet ellátni. A lőszermentesítő idegen területre nem léphet, figyelemmel arra, hogy ajánlatkérő kizárólag a nyomvonal területével rendelkezik. Ellenkező esetben birtokháborítás miatt indulhat eljárás a beruházó ajánlatkérő ellen. Mindebből látható, hogy vonalas közlekedési létesítmények lőszermentesítése esetében más tapasztalatokra van szükség, mint adott esetben egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény

lőszermentesítése esetén. A régészeti lelőhelyre vonatkozó korlátozás fenntartása szintén szükséges elvárás ajánlatkérői szempontból, tekintettel arra, hogy a régészeti lelőhelyen felderített robbanószert ki kell ásni és be kell azonosítani akként, hogy az a lelőhely megsemmisülését, roncsolódását nem okozhatja. A feladat elvégzéséhez régészeti szakfelügyeletet nem követel meg az irányadó jogszabály, viszont a lelőhely épségének megőrzése elengedhetetlenül fontos. A régészeti lelőhelyek vonatkozásában végzett lőszermentesítés sokkal nagyobb odafigyelést, szakértelmet igényel, mint egy egyéb területen végzett hasonló jellegű tevékenység. A (potenciális, lehetséges) régészeti lelőhelyek védelme elsődleges szempont, mely jogszabállyal védett. Egy nem hozzáértő módon végzett lőszermentesítés a régészeti lelőhely megsemmisüléséhez, roncsolódásához vezethet, ezért szükséges, hogy gazdasági szereplőnek legyen megfelelő gyakorlata ezen speciális területen is.

Ezen indokokra tekintettel igényel nagyobb volumenű tapasztalatot a régészeti lelőhelyek vonatkozásában végzett lőszermentesítés, illetve a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentésen túli kötelezettséget.

54. Az ajánlatkérő hivatkozott a Fővárosi Bíróság 13.K.32.878/2007/12. sz. és 19.K.30.971/2008/14. számú ítéleteire. Rögzítette, hogy a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó ajánlatkérők közfeladatot látnak el. A közfeladat ellátása jogszabályilag kötött, mely során jogszabály határozza meg a feladatellátás kereteit. Ajánlatkérő, tekintettel arra, hogy közfeladatot ellátó szervezet, gazdálkodása során a felelős és hatékony gazdálkodás elvét is figyelembe kell vennie, a beszerzési igények meghatározása során erre tekintettel kell lennie. A vonalas közlekedési létesítmények – legyen akár az közúti, vagy vasúti – lőszermentesítése során felmerülő legkisebb hiba is óriási személyi és vagyoni kárral járhat. Ennek következtében alapvető igénye - a közúti és vasúti infrastruktúra fejlesztő - ajánlatkérőnek, hogy a biztonsági szempontokat érvényre juttassa.

55. 2. kérelmi elem

Figyelemmel arra, hogy az 1. kérelmező által a referenciakövetelmény vonatkozásában előadott érvrendszer megegyezik a gazdasági és pénzügyi alkalmassági követelmény tekintetében előadottal, ajánlatkérő visszautalt az 1. kérelmi elem tekintetében kifejtett indokokra, azt az alábbiakkal kiegészítve:

56. Ajánlatkérő megítélése szerint a lőszermentesítési feladatoknak vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyein történő elvégzése esetén más tapasztalatokra van szükség, mint adott esetben egy teljes egészében fizikailag lehatárolt területként kezelt egyéb létesítmény lőszermentesítéséhez, ezért megállapítható, hogy a közbeszerzés tárgyához igazodóan került előírásra a műszaki-szakmai alkalmassági követelmény.

57. Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság D.201/2013 sz. határozatában foglaltakra.

58. Az ajánlatkérő nem sértette meg a Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglaltakat, tekintettel arra, hogy a Kbt. 65. § (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75 %-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75 %-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyát tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg.

Az ajánlatkérő az 1. és 2. rész esetében, az adott közbeszerzés 50%-át elérő mennyiségű, és tárgyát tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szolgáltatás igazolását írta elő, az előírás megfelel a Kbt. 65. § (3) bekezdésében foglaltaknak. Ajánlatkérő rendelkezett arról, hogy az M/1. pont szerinti referencia több szerződéssel teljesíthető, tehát az ajánlatkérő a bemutatható szerződések számát nem korlátozta, a referencia követelmény bármennyi szerződéssel teljesíthető. Ajánlatkérő továbbá rendelkezett arról is, hogy mindkét részre történő ajánlattétel esetén ajánlattevőnek elegendő a magasabb mennyiségi követelményt rögzítő referencia előírásnak történő megfelelést igazolnia.

59. Ajánlatkérő kompetenciája, hogy az egyes alkalmassági követelményeket a közbeszerzés tárgyához igazodóan hogyan határozza meg. Az egyes alkalmassági követelmények más-más szempontból igazolják az ajánlattevő alkalmasságát. Ajánlatkérő a referencia követelmény meghatározása során figyelembe vette a feladatok jellegét, típusát, a felelősség mértékét, a személyi-, anyagi- és vagyónbiztonságot, az előírás a szerződés teljesítéséhez feltétlenül szükséges, és ajánlatkérő megítélése szerint sem a feladatok típusát, sem mennyiségét, sem a felelősség mértékét, és sem pedig a személyi-, anyagi- és vagyónbiztonságot tekintve nem minősíthető azonosnak egy bármilyen területen végzett lőszermentesítési feladat, és az abban szerzett tapasztalat.

60. 3. kérelmi elem

Az alkalmassági minimumkövetelmény meghatározásának célja, hogy az ajánlatkérő kifejezze elvárásait az ajánlattevők felé, hogy a beszerzés tárgyára is figyelemmel milyen szakmai tapasztalat, szakértelem, gyakorlat megléte teszi alkalmassá a gazdasági szereplőt a szerződés teljesítésére. Az alkalmassági követelményeket a Kbt. 65. § (3) bekezdése alapján a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. Az alkalmassági követelmények előírásának a célja, hogy a közpénzek hatékony és felelős felhasználása érdekében ajánlatkérő kizárólag olyan vállalkozót bízjon meg a feladat teljesítésével, aki képes azt a megfelelő szakmai színvonalon ellátni. Ajánlatkérő abban az esetben járna el felelőtlen módon, ha nem írta elő kellőképpen szigorú, a szerződés tárgyához igazodó alkalmassági követelményeket. Ajánlatkérőnek azonban kizárólag a 321/2015. § (X.30.) Korm. rendeletben előírt módokon van lehetősége alkalmassági követelmény előírására, amely keretek közül a szakemberek szakmai tapasztalata általánosan elfogadott mérce az alkalmasság igazolására. Ajánlatkérő az alkalmassági minimumkövetelményeket az ellátandó feladat műszaki leírásában meghatározott volumenére, és az ennek megfelelő színvonalon történő ellátásához szükséges szakember létszámára tekintettel határozta meg. Ajánlatkérő az alkalmassági követelmény előírásánál így kifejezetten a Kbt. 65. § (3) bekezdésére tekintettel járt el.

61. Ajánlatkérő a szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelmények meghatározásánál figyelembe vette az előzőleg lefolytatott, „Vállalkozási keretszerződés a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges, minimum 3 méter mélységig végzett, műszeres talajvizsgálat és hadieredetű robbanóttestek, robbanószerkezetek felkutatása, feltárása, beazonosítása az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisíttetése, típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése, valamint az elvégzett munka dokumentálása (lőszermentesítés)” tárgyú eljárását, melyben a szakemberek tekintetében szintén előírásra került a mestertűzszerész és az I. osztályú tűzszerész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal való rendelkezés, amely eljárás eredményes lett, tehát megállapítható, hogy van olyan ajánlattevő, aki az alkalmassági követelményeknek képes eleget tenni.

62. A lőszermentesítési tevékenység szorosan kapcsolódik az előtalált katonai eredetű robbanótestek kezeléséhez, elszállítatásukhoz, illetve azok megsemmisítéséhez, amely állami feladat és jelenleg az MH. 1. HTHE (Magyar Honvédség 1. Honvéd Tűzszerész és Hadihajós Ezred) feladatát képezi a 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet alapján. Az MH. 1. HTHE képesítési rendszerében a Mestertűzszerész fokozat a legmagasabb szakmai minősítés.

A tűzszerész szakkiképzés során a képzésben résztvevők osztályos fokozatot szereznek, mely fokozatok különböző bonyolultságú, veszélyességi fokú vagy szakmai képesítést igénylő feladatok elvégzésére jogosítanak. A Mestertűzszerész fokozat nem egy különálló, különleges képesítés (bár kétségtelen az elérhető legmagasabb szakmai fokozat), hanem a már több mint húsz éve kialakított képzési, képesítési rendszer szerves része, melyet a hatályban lévő MH Mü./41. számú Tűzszerész Szakutasítása is tartalmaz (és sematikus ábrája alább látható).

A Mü./41. számú Tűzszerész Szakutasítás ún. „szolgálati használatos” irat, így „civil” ember számára nem megismerhető.

Az egyes osztályos fokozatokat vizsgán, vizsgabizottság előtt kell megszerezni, előfeltétele az előző osztályos fokozat megléte, és az abban töltött releváns gyakorlati tapasztalat megszerzése.

Az osztályos fokozatok egymásra épülésének tartalma, hogy a fokozatokhoz különböző jogosultságok tartoznak, melyek összefoglalva:

- III. osztályú fokozattal lehet beosztott tűzszerész munkát végezni, kizárólag magasabb osztályos fokozatú felügyeletével.
- II. osztályú már végezhet részfeladatokat vezetőként (jellemzően elláthat egyedül tűzszerész felügyeletet mentesítő (műszerező) párt vezethet.
- I. osztályú végezhet önálló tűzszerész feladatot
- Mester tűzszerész vezethet, szervezhet, ellenőrizhet egyszerre több helyen tevékenykedő részlegeket, végezhet nagy bonyolultságú, összetett feladatokat, képi és vizsgáztatja az alacsonyabb tűzszerész fokozattal rendelkezőket (így az I. osztályúakat is).

63. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a közbeszerzési eljárás speciális tárgyára figyelemmel megalapozott ajánlatot tenni jelen eljárásban kizárólag olyan gazdasági szereplők tudnak, akik a kapcsolódó minősítések fogalmát ismerik, erre figyelemmel nem szükséges az ajánlati felhívásban a fogalommeghatározás rögzítése. Ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatásban ismertette, hogy a szakemberek által ellátandó feladat a feladatkör megnevezése, a szavak általános jelentése, és a szakmában elfogadott fogalmak alapján egyértelmű, a szakembereknek a szerződéses feladatokkal összefüggésben egy irányító, szervező feladatkört kell ellátniuk. Ajánlatkérő nem ért egyet az 1. kérelmező azon állításával, hogy a szakemberek képzettsége, végzettsége nem beazonosítható, hiszen a felhívás III.1.3) pontjában az egyes szakemberek tekintetében egyértelműen előírásra került az ajánlatkérő által elvárt képzettség.

Ajánlatkérő érdeke - a lehető legnagyobb személyi-, anyagi- és vagyónbiztonságot szem előtt tartva - nem lehet más, hogy a komplex szakfeladat végrehajtásának minden elemét irányító, ellenőrző projektvezető képzettségi szintje a legmagasabb ún. „Mestertűzszerész” legyen, illetve az egyéb szakfeladat ellátásához szorosan kapcsoló képesítésekkel lehetőség szerint, minél többel rendelkezzen. Ajánlatkérő álláspontja az, hogy alapismeretek nem elegendőek a feladat 100%-os biztonsággal történő teljesítéséhez. A felhívásban előírt képzettség ténylegesen szükséges a feladat szakszerű ellátásához, ajánlatkérő joggal követeli meg a magasabb fokú szakértelemmel és képzettséggel való rendelkezést. A szerződéstervezet előírja továbbá, hogy a Vállalkozó köteles a munkát úgy megszervezni, hogy - amennyiben a vizsgálat és mentesítés körülményei azt lehetővé teszik - a már átvizsgált és mentesített területre a keretszerződés hatálya alá nem tartozó, a Megrendelő által igényelt további

munkák elvégzése megkezdődhessen, illetőleg azok zökkenőmentesen és folyamatosan elvégezhetőek legyenek. A még dokumentáltan át nem adott munkaterületen történő, a keretszerződés hatálya alá nem tartozó egyéb munkákat azonban csak a Vállalkozó írásbeli nyilatkozata alapján, az abban megjelölt területen és feltételekkel lehet végezni. A vállalkozó ebben a kérdésben saját szakmai belátása szerint határoz, az írásos engedélyezési nyilatkozatban foglalt feltételek megszegésével okozott károkért nem tartozik felelősséggel. Amennyiben egy adott régészeti lelőhely mentesítése megtörtént, úgy a Vállalkozó, a Megrendelő megkeresése alapján a részteljesítési határidőt megelőzően is köteles átadni - a lelőhelyen történő régészeti tevékenység megkezdése céljából - a mentesítés megtörténtét igazoló nyilatkozatot.

Mindez azt jelenti, hogy Vállalkozónak képesnek kell lenni arra, hogy a szakmai tapasztalata alapján eldöntse, hogy az adott lőszermentesítendő területre, melyik másik szakági vállalkozók léphetnek be, illetve végezhetnek-e munkát. Mindez a személy és vagyonvédelem kockázatának minimalizálása érdekében kell, hogy történjen. Mindebből következik az is, hogy a Vállalkozó által ellátandó feladat összetettebb annál, mint hogy olyan felismerési, lőszermentesítési munkát kell elvégeznie, amelyhez a szerződés teljesítésében részt vevő szakembereknek elegendő lenne az alacsonyabb fokú képzettséggel való rendelkezés.

A projektvezetőnek a területen meg kell szerveznie a lőszermentesítés jogszabályi előírásoknak megfelelő végrehajtását, a hatóságokkal (MH, Rendőrség, Katasztrófavédelem stb.) való együttműködést, az előtalált, beazonosított hadi eredetű robbanótestek (UXO) munkaterületről történő elszállíttatását, adott esetben közreműködni a tűzszerész járőrrel a megsemmisítés előkészítésében, annak szakszerű lebonyolításában, felügyelni munkaterületen történő egyidejű tevékenységet (adott esetben azt felfüggesztetni), megszervezni a terület őrzését, a fent hivatkozott további vállalkozók általi munkavégzésre tekintettel.

Ajánlatkérő fontosnak tartja azt is érvényesíteni, hogy a jelen eljárás eredményeképpen megkötésre kerülő szerződés tárgyát képező tevékenység olyan szolgáltatás nyújtását igénylő munka, amely haditechnikai, előzetes katonai tűzszerészeti felkészültséget igényel, hiszen hadieredetű robbanótestekkel kapcsolatos a beszerezni kívánt lőszermentesítési tevékenység. Továbbá a szerződés tárgyát képező tevékenységet a nyertes ajánlattevőnek egyszerre több helyszínen szükséges végeznie, így elengedhetetlen a magasabb szakmai színvonalat képviselő Mestertűzszerész képzettséggel rendelkező projektvezető részvétele, irányítási és ellenőrzési tevékenysége. Ajánlatkérő nemzetgazdaságilag kiemelt projektek keretében kívánja igénybe venni a Vállalkozó teljesítését, így a beruházásaink késedelmet - szakértelem hiánya miatt - nem szenvedhetnek. A nemzetgazdaságilag kiemelt projektek továbbá európai uniós finanszírozásúak, amelyek lehívhatósága érdekében szintén fontos a szerződések teljesítésének megfelelő szakmai színvonalon történő teljesítése.

A mestertűzszerész fokozat megadásához olyan fokú szakmai gyakorlat és hozzáértés szükséges, ami elengedhetetlen a beszerzés tárgya szerint feladat ellátásához (több, nagy területen végzendő mentesítési munka koordinálása, összehangolása, az előtalált robbanótestek azonosítása, rendszerezése, az ezzel kapcsolatos bejelentések koordinálása stb.). Magyarországon nem működik ENSZ Aknaközpont, ahol „civil képzést” kaphatnának a polgári életből jelentkezők, így a Magyar Köztársaság területén az ún. lőszermentesítést végrehajtó polgári cégek vezető munkatársai korábban a Magyar Honvédség vagy a BM Tűzszerész Alegységében szolgáltak, illetve szerezték meg képesítéseiket, tűzszerész szakmai fokozataikat, majd leszerelésük után helyezkedtek el a különböző gazdasági tevékenységet végző vállalkozásoknál. Ezekre figyelemmel megállapítható, hogy az előírás a tárgyi közbeszerzési eljárás tárgyát képező szolgáltatás ellátásához szükséges, az alkalmassági feltételt civil gazdasági társaságok is igazolni képesek.

Elengedhetetlen, hogy a jelen kiírás tárgyát képező komplex szakfeladat végrehajtásának minden elemét irányító, ellenőrző projektvezető helyettesének képzettségi szintje - a

projektvezető távollétében a munka helyszíni irányítása, az azonnali szakmai döntések meghozatalának esetleges kényszere miatt - magas un. „I. osztályú tűzserész” legyen, illetve az egyéb szakfeladat ellátásához szorosan kapcsoló képesítésekkel lehetőség szerint, minél többel rendelkezzen, hiszen a projektvezető távollétében a projektvezető-helyettesnek ugyanazon, a fentiekben ismertetett projektvezetői feladatokat kell ellátnia. Adott esetben ő is, mint az egyik mentesítő csoport vezetője részt vesz a lőszeres és egyéb robbanótestek felkutatásának, feltárásának és beazonosításának helyszíni munkáiban, valamint felügyeli, ellenőrzi és irányítja a beosztott csoportvezetők, műszeres talajkutatók és feltárók helyszíni munkáját. A műszerek, műszerrendszerek és kiegészítő eszközök, programok pontos ismerete a projektvezető-helyettesnél azért is feltétel, mert a munkaterület ismeretében javaslatot ad, a projektvezetőnek arra, hogy a mentesítő csoportok, milyen mérési módban, illetve mérési tartománnyal (adott esetben milyen szűrővel) alkalmazzák a kereső-kutató eszközöket a megkövetelt mentesítési mélységig (jelen esetben -3.0 méter) történő felkutatáshoz.

A lőszermentesítési szakfeladat végrehajtása az ország sok régiójában különböző helyszíneken, változatos terepviszonyok, időjárási körülmények és területi adottságok (talajviszonyok, fémszennyezettség mértéke stb.) között kerül végrehajtásra. Esetenként a bonyolultabb körülmények között végrehajtott lőszermentesítési szakfeladat végrehajtása során a helyszíni munkát végző munkacsoportok - az alapos és rendszeres felkészítés és oktatások végrehajtása ellenére is - tévedhetnek a meghatározott technológia (pld. a műszerbeállítások kiválasztása) választásánál. Így annak elkerülése érdekében, hogy a vállalt mentesítési mélységig a meghatározott felületek lőszermentesítése megtörténjen és a munkaterületet teljes biztonsággal átadhatónak minősíthessük szükség van egy ún. belső kontroll ellenőrzésre, melyet a Minőségbiztosítási és minőség ellenőr kollégák hajtanak végre. Feladatuk, hogy a készre jelentés után (nagyobb projekt területek mentesítésének alkalmával a munka közben is) a helyszínre érkezve ellenőrizzék az addig elkészített (naprakész) dokumentumokat, a felszerelések, kereső-kutató műszerek állapotát, a helyszínen dolgozók napi felkészültségét, a biztonsági és technológiai utasítások maradéktalan betartását és a már mentesített részek mintavételszerű műszeres visszaellenőrzését. A feltárt hiányosságok megszüntetésére jogkörrel rendelkeznek, az előforduló hibák felszámolására azonnal intézkedhetnek, illetve a tapasztalatokról tájékoztatják a Projektvezető-helyetteseket, a Projektvezetőt is. Fontos szerepük van a vállalt tűzserészeti szakfeladat maradéktalan, pontos végrehajtásának biztosításában, hiszen az esetleges figyelmetlen munkavégzés miatt a felszín alatt maradó robbanótestek a későbbi földmunkákat végzők testi épségét veszélyeztethetik és a technikai eszközök megrongálódását okozhatják.

Egy projekten belül előfordul, hogy egyszerre több helyen kell lőszermentesítési feladatokat elvégezni. Ezen feladatok vezetését, irányítását kizárólag Mestertűzserész végezheti. Az egy projekten belüli, egy helyszínen végzett lőszermentesítési feladatok irányítását már I. osztályú tűzserész is végezheti. A minőségbiztosítási és minőség ellenőrök az elvégzett lőszermentesítés után visszaellenőrzik a területet, melyet önállóan csak és kizárólag I. osztályú tűzserész végezhet.

A mestertűzserész és I. osztályú tűzserész fokozatok megszerzésére valóban csak a Magyar Honvédség keretein belül van lehetőség, ellenben ajánlatkérő azt várja el, hogy ezekkel a fokozatokkal az ajánlattevő által bemutatott szakember rendelkezzen. Az, hogy a szakember a fokozat megszerzését követően tartalékállományba került, vagy nyugállományba vonult, nem bír relevanciával az alkalmasság megítélése során. Ezen felül a kiegészítő tájékoztatásban említett, nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokat ajánlatkérő példálózó jelleggel tüntette fel, rámutatva arra, hogy tűzserész képzés egyéb módon is megszerezhető. Nem helytálló tehát az 1. kérelmező azon állítása, mely szerint a szerződés teljesítésére kizárólag a Magyar Honvédség 1. Tűzserész és Hadihajós Ezred képes.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a szerződés teljesítése kapcsán betölteni szükséges pozíciók körében végzendő feladatokat a 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete alapján, valamint a MH Mü./41. számú Tűzserész Szakutasítás alapján kizárólag mestertűzserész, illetve I. osztályú tűzserész végezheti.

64. Az ajánlatkérő az alkalmassági követelmény megfogalmazása során figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a verseny szélesítése érdekében az előírt képzettséggel egyenértékű végzettséget vagy képzettséget is elfogadjon. Ajánlatkérő korábbi piaci tapasztalata alapján a potenciális ajánlattevői kör rendelkezik az előírt képzettséggel. Ajánlatkérő tehát a képzettség tekintetében sem sértette meg a Kbt. 65. § (3) bekezdését, tekintettel arra, hogy a kifogásolt mestertűzserész, és I. osztályú tűzserész képzettségekkel egyenértékű képzettségeket is elfogadja.

65. A végzettség és/vagy képzettség egyenértékűségének bizonyítása az ajánlattevő kötelessége és felelőssége. Ajánlattevőnek kell tehát bizonyítania a benyújtott ajánlatban, hogy az általa megajánlott szakember mestertűzserész, vagy I. osztályú tűzserész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal rendelkezik. Ajánlatkérő a benyújtott dokumentumok alapján vizsgálja meg, hogy egyenértékűnek tekinthető-e a bemutatott képzettség az ajánlati felhívásban előírt képzettséggel. Amennyiben nem, úgy az ajánlattevő részére megküldött hiánypótlási felhívásban kell részleteznie ajánlatkérőnek, hogy álláspontja alapján a bemutatott képzettség mely okok miatt nem egyenértékű, és az egyenértékűségnek ajánlattevő hogyan tud megfelelni. Ajánlatkérő a rendőrségi tűzserészeteti képzés keretében megszerzett egyenértékű fokozatokat nem zárta ki, annak elfogadását a kiegészítő tájékoztatás 1. kérdéscsoport 12. számú kérdésére adott válaszában megjelölte, továbbá a 2021. június 02. napján kelt előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában erre szintén felhívta a gazdasági szereplők figyelmét. Az egyenértékűség kapcsán többféle lehetőség merülhet fel (pl. nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők kapcsán a letelepedés szerinti ország eltérő minősítési rendszere), így az egyenértékűség vizsgálata kizárólag a bírálati szakaszban lehetséges. Egyenértékű fokozatok megszerezhetők a Magyar Honvédségen, illetve Rendőrségen kívül is a nemzetközi szervezetek által akkreditált kiképző központokon végrehajtott tanfolyamok elvégzésével és vizsgák letételével. A tűzserész szakmai képzéssel kapcsolatban fontos tény, hogy Magyarországon tűzserész képzés (a hadi eredetű robbanószerkezetek felderítését, felkutatását végző tűzserész) főleg a Magyar Honvédség keretén belül történik. Ennek megfelelően a löszmentesítést végző vállalkozások tűzserész szakemberei alapvetően a honvédség személyi állományából kivált (tartalék állományba került, vagy nyugállományba vonult) személyek, de nemzetközileg elfogadott és akkreditált képzési központokban (IMAS 9.11 vagy IATG 11.30) mindenki megszerezheti a képesítést a megfelelő eredményes tanfolyamok elvégzése után.

66. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy az M/2.2. és M/2.3. pontban előírt alkalmassági követelmény valóban ugyanaz, azonban a szerződés teljesítése során a szakemberek által betöltendő pozíciók eltérőek, az egyik szakember a szerződésben projektvezető-helyettesként vesz részt, míg a másik szakember minőségbiztosítási és minőségellenőrként. Ajánlatkérő pontosan azért írt elő két különböző személyt, egy projektvezető-helyettest, illetve egy minőségbiztosítási és minőségellenőrt, hogy a Kbt. 65. § (9) bekezdése, illetve 138. § (2) bekezdése alapján a teljesítésbe egy projektvezető-helyettes, illetve egy minőségbiztosítási és minőségellenőr bevonása biztosan megtörténjen, az ajánlatban ezen alkalmassági követelményekre bemutatott személyek teljesítésben való részvételét a Kbt. vonatkozó rendelkezései alapján megkövetelhesse, a személyek teljesítésben való részvétele ajánlattevő szerződéses kötelezettségévé válják. Ajánlatkérő megítélése szerint, az előírt szakemberek a

projekt nagyságrendjére és a feladatokra tekintettel nem minősülnek a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékét meghaladónak. Ajánlatkérőnek kiemelt érdeke fűződik ahhoz, hogy olyan szakemberek rendelkezésre állását követelje meg, akik szakértelme, gyakorlata, tudása, képzettsége megfelelő garanciát nyújt az ajánlatkérői elvárások teljesítésére. Ajánlatkérőnek kell beszerzési igényét megvizsgálni abból a szempontból, hogy milyen szakemberekre van szükség a szerződés teljesítéséhez. A szakemberek esetében meghatározott minimumkövetelmények előírásával minimalizálni kívánja annak kockázatát, hogy a teljesítés során a közreműködő résztvevők szakmai kompetenciájának esetleges hiányosságaira visszavezethető személyi és anyagi károk következzenek be. A projekt volumenére és komplexitására tekintettel a szerződés teljesítéséhez mindhárom szakemberre szükség van, ajánlatkérő csak a valóban szükséges, legfontosabb pozíciókban tevékenykedő szakemberek rendelkezésre állását, és ezáltal az ajánlattevő teljesítésre való alkalmasságának igazolását írta elő.

67. A jogorvoslati eljárás során az ajánlatkérő az 1. kérelmező nyilatkozataival kapcsolatosan rögzítette, hogy amennyiben a pénzügyi- gazdasági alkalmasságnak kizárólag az lenne a funkciója, hogy biztosítsa a gazdasági stabilitással rendelkező ajánlattevő kiválasztását, illetve bemutassa annak lehetőségét, hogy az ajánlattevő tudja biztosítani az ellenérték egészének vagy egy részének kifizetéséig szükséges előfinanszírozási igényt, úgy nem lenne szükség különbséget tenni teljes árbevétel, illetőleg közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel között. Figyelemmel azonban arra, hogy a 321/2015.(X.30.) Kormányrendelet 19.§ (1) bekezdés c) pontja ajánlatkérő választására bízta, hogy teljes árbevételt vagy közbeszerzés tárgya szerinti árbevételt vizsgáljon, nem járt el az ajánlatkérő jogszerűtlenül, amikor is a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel meghatározása során a közbeszerzés tárgyához és mennyiségéhez ténylegesen igazodó előírást alkalmazott. A közbeszerzés tárgyat nem a lehető legszélesebb spektrumot alapul véve kell meghatározni, hanem azt a tényleges beszerzési tárgyhoz igazodóan kell vizsgálni és megadni. Jelen esetben a „lőszermentesítés” mint általános tárgy határozható meg, azonban az nem ad ajánlatkérő számára többletinformációt az ajánlattevők gazdasági stabilitásáról.

Nyilvánvaló, hogy az ajánlatkérői előírások bizonyos ajánlattevők részére korlátozásokként jelentkeznek, az azonban, hogy az előírások nem lesznek lehetővé mindenki számára az ajánlattételt, nem jelenti egyúttal azt is, hogy emiatt az előírás versenykorlátozó lenne.

68. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy azt nem jelentette ki, hogy a robbanótesthez hozzá is kell nyúlni, vagy azt el kell mozdítani, a robbanótest kiásása és azonosítása nem egyenlő a robbanótest elmozdításával. A műszaki leírás tartalmazza, hogy a szolgáltatásokba beletartozik az is, hogy az eseti megrendelésben kijelölt régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálatot végezzen, a hadieredetű robbanótesteket, robbanószerkezeteket felkutassa, és feltárja a kitűzés szerinti területen 3 m mélységig, illetve egyes tereptárgyaknál az ajánlatkérő által kért mélységig.

69. Az ajánlatkérő hivatkozott a Kbt. 65. § (2) bekezdésére, illetve arra, hogy a Kbt. rendelkezik arról, hogy az alkalmasság körében megjelölt szakembereket a szerződés teljesítésébe kötelező bevonni, továbbá ajánlatkérő erre mind a közbeszerzési dokumentum I. kötetében, illetve a keretszerződésben is felhívta ajánlattevők figyelmét (I. kötet 6.4. pont 5-6. alpont, keretszerződés 6.2. pont)

70. A 2. kérelmező kérelme kapcsán az alábbiakat adta elő az ajánlatkérő:

71. Az 1. kérelmi elem tekintetében érdemben megismételte az 1. kérelmező kapcsán előadottakat.

72. A 2. kérelmi elem tekintetében az ajánlatkérő – értemben megismételve az 1. kérelmező kapcsán előadottakat is - hivatkozott a felhívás II.2.4. pontjára, valamint arra, hogy az eljárás iránt érdeklődő gazdasági szereplők egyike sem tett fel kiegészítő tájékoztatás iránti kérdést arra vonatkozóan, hogy a megadott teljes mennyiség vonatkozásában irányadó-e, hogy az régészeti lelőhelynek minősül, így mindenki számára evidens volt, hogy a közbeszerzés tárgya és megadott mennyisége vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyeinek tekintetében értendők.

73. A 3. kérelmi elem körében is előadta az 1. kérelmező kapcsán rögzítetteket, illetve hivatkozott arra, hogy az az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatásban kifejtette, hogy a Vállalkozónak nem lesz feladata a robbanótestek hatástalanítása, megsemmisítése, csak felderítésben, lokalizálásban, feltárásában és az elszállítás megszervezésében keletkezik feladata. A mestertűszerész fokozat előírására ennek ellenére azért van szükség, hogy a műszeres talajvizsgálat során feltételezett tárgyról a műszer által adott jel alapján eldönthető legyen, hogy pl. egy szarmata sírban található páncél egy darabja, vagy pl. egy I. világháborús akna. Meg kell határozni, hogy a kiásás során milyen technológia (munkagép, vagy gyalogsági ásó, esetleg más eszköz) használható. A mestertűszerész fokozattal rendelkező szakember a fokozatot a megszerzett releváns gyakorlati tapasztalat alapján kapja, így a megszerzésétől kezdve végezheti az Ajánlatkérő által elvárt feladatokat, Ajánlatkérő nem várja el az évenkénti megújítást.

74. A jogorvoslati eljárás az ajánlatkérő rögzítette, hogy az előző, 2016. június 22. napján indított eljárásában pénzügyi alkalmassági követelményként a közbeszerzés tárgyát a 2016-ban indított eljárásban sem általánosan, csupán lőszermentesítésként határozta meg, hanem az a beszerzési tárgyhoz igazodóan került előírásra. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy a 2016-os eljárásban mindkét kérelmező nyújtott be ajánlatot, és egyikőjük sem kifogásolta, hogy a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel nem csupán lőszermentesítésként került meghatározásra, hanem szintén az akkori közbeszerzés tárgyával egyezően, „minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisítettése, valamint az elvégzett munka dokumentálása”. Az ajánlatkérőnek a Kbt. alapján nincs olyan kötelezettsége, miszerint a korábbi - jelen esetben öt, illetve hat évvel ezelőtt indult – eljárásában alkalmazott alkalmassági követelményeket kellene meghatározni a későbbi eljárásaiban is. Ajánlatkérő kompetenciája, hogy az egyes alkalmassági követelményeket a közbeszerzés tárgyához igazodóan hogyan határozza meg.

Az előző, 2016. június 22. napján indított eljárásában az ajánlatkérő összesen 3 különböző pénzügyi alkalmassági követelményt is előírt. Jelen eljárásban azonban az ajánlatkérő elegendőnek tartotta csak a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel előírását, figyelemmel arra, hogy ez mutatja leginkább, hogy az ajánlattevő rendelkezett-e a jelen közbeszerzés tárgyával adekvát szerződésből származó árbevétellel. Ugyan az árbevétel vizsgálatának célja az ajánlattevők likviditási helyzete megfelelőségének megállapítása, ugyanakkor ha pusztán ezt a célt szolgálná és kizárólag erre szorítkoznánk, akkor értelmét veszítené a jogalkotó által tett teljes- illetve közbeszerzés tárgya szerinti árbevétel tekintetében alkalmazott megkülönböztetés, hiszen elegendő lenne csak a teljes árbevételt vizsgálni és az alapján meggyőződni az ajánlattevők gazdasági-, pénzügyi alkalmasságáról, pénzügyi stabilitásukról, a szerződés teljesítésének előfinanszírozására való képességükről.

75. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy vonalas közlekedési létesítmények esetében végzett lőszermentesítés során minimum 3 méter mélységig szükséges elvégezni a műszeres talajvizsgálatot. Ennek szükségessége adódik abból, hogy a talaj adottságait figyelembe véve a lőszermentesített területnek alkalmasnak kell lenni arra, hogy ott megfelelő mélységű útalap készülhessen. Ez pl. egy löszös talaj esetében jelenthet teljes talajcserét is, extrém esetben akár 7-10 méter mélységig. Szükséges továbbá azért is, mivel ez által biztosított, hogy az útépités okozta rezgéshatások következtében – adott esetben a rezgések alapján aktiválódó robbanótest - az útépitési munkákat végzők testi épségét ne veszélyeztesse, a munkagépek ne rongálódjanak meg. Továbbá azon gazdasági szereplő, aki vonalas közlekedési létesítmények területén végzett már lőszermentesítést, nagyobb bizonyossággal rendelkezik az ehhez szükséges technikai feltételekkel, műszerekkel, figyelemmel arra, hogy a műszerek hatótávolsága változó. Ezekre tekintettel megállapítható, hogy ajánlatkérő érdemben ugyanazt a referenciaelőírást írta elő, mint az előző eljárásban is, azon gazdasági szereplő, aki például csak 50 cm-es mélységig végzett műszeres talajvizsgálatot, az ebben az eljárásban sem tudna ajánlatot tenni, mert nem rendelkezik megfelelő szakmai referenciával.

76. A korábbi eljárásban ajánlatkérő 4 különböző műszaki-szakmai alkalmassági követelményt is előírt, a jelen eljárásban azonban ajánlatkérő elegendőnek tartotta a referencia, és a szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelmény előírását.

77. Ajánlatkérő az előző, 2016. június 22. napján indított eljárásban is a projektvezető esetében mestertűzszerész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal való rendelkezést írt elő alkalmassági követelményként, azon túlmenően pedig elvárásként fogalmazta meg a pirotechnikai végzettséget, valamint az alkalmazott kereső-kutató műszerek kezelésére, alkalmazására vonatkozó oktatásra vonatkozó, az alkalmazott műszerek gyártója által kiállított tanúsítványokkal való rendelkezést, amely utóbbi követelmények a jelen eljárásban nem fogalmazódtak meg követelményként. A megelőző eljárásban mind a két kérelmező nyújtott be ajánlatot, azonban akkor a kérelmezők egyike sem kifogásolta a mestertűzszerész fokozattal való rendelkezés előírását.

78. A 2. kérelmező észrevételére az ajánlatkérő előadta, hogy a Vállalkozónak alkalmasnak kell lennie arra, hogy el tudja dönteni, hogy az adott lelet régészeti örökségnek, vagy adott esetben hadtörténeti örökségnek minősül-e. A kettő közötti különbséget a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény rögzíti, miszerint régészeti örökségnek az 1711. előtt keletkezett leleteket értjük, míg hadtörténeti örökségen az 1711. után keletkezett örökségi elemeket értjük.

79. A Magyar Honvédség MÜ/41. számú Tűzszerész Szakutasításban foglaltak alapján Mestertűzszerész fokozatot az a szakember szerezhethet, aki

- ismeri az I. világháború előtt és után Magyarország területén alkalmazott robbanószerkezetek felépítését, működési elvét, veszélyességi fokának megítélését, azok hatástalanításában nagy gyakorlattal rendelkezik;
- ismeri továbbá az aktuális hazai és NATO tűzszerész szabályokat;
- I. osztályú tűzszerészként legalább 10 éves gyakorlata van;
- részt vesz különböző szakmai fórumokon, a robbanószerkezetek hatástalanításával kapcsolatban új eljárásokat dolgoz ki, a tűzszerész szakterülettel kapcsolatos tapasztalatait publikálja, és részt vesz a tűzszerészek felkészítésében.

Amennyiben a jelölt megfelel a fenti feltételeknek, és a szervezett osztályba soroló vizsgáján „Megfelelő” eredményt ért el, abban az esetben érdemes a „Mestertűzszerész” fokozatra. A fentiek alapján tehát Mestertűzszerész fokozatot az a szakember szerezhethet, akinek legalább 10

éves I. osztályú tűzserész gyakorlata van, a tűzserészeti feladatokat megfelelően teljesítette, illetve, a Magyar Honvédséggel történő konzultáció keretében tudomásunkra jutó információk alapján a fentiekén kívül a Mestertűzserész fokozatra érdemes személy rendelkezik vezetői tapasztalattal, a katonai előmeneteli rendszerben magasabb beosztásban áll, továbbá alkalmas katonai műveletek vezetésére, illetőleg elméleti területen is rendszeresen alkot. A Mestertűzserésznek tehát sokkal nagyobb és szerteágazóbb tapasztalata van, mint az I. osztályú tűzserésznek. Továbbá általánosan elmondható, hogy a Mestertűzserész fokozatot szerzett személyek I. osztályú tűzserészként vezető beosztást láttak el, és a szakmai tapasztalatuk volumenére tekintettel a lőszermentesítés folyamatát jól átlátják, így a lőszermentesítési munkákat is hatékonyabban tudják megszervezni és irányítani, figyelemmel pl. arra, hogy a tűzserészeti mentesítési feladatok ellátásáról szóló 142/1999. (IX. 8.) Korm. rendelet alapján 3. § (3) bekezdése alapján szárazföldi útvonalon talált robbanótest esetén soron kívül kell elvégezni a lőszermentesítést. A Mestertűzserész komplex tapasztalatára van szükség abban az esetben is, amikor a műszeres talajvizsgálat során a robbanótest veszélyességi fokát kell megállapítani. Például, ha olyan robbanótestet találnak, ami esetében fennáll az esélye annak, hogy a hőhatás következtében felrobban, akkor azt azonnal vissza kell temetni, vagy le kell takarni. Ezeket a döntéseket a legnagyobb biztonsággal és leggyorsabban a Mestertűzserész fokozattal rendelkező szakember tudja meghozni. A projektvezetői munkakör ellátása, tekintettel az irányító, összekötő szerepre, megfelelő korábbi tapasztalatot igényel, így szerepének megfelelő betöltése kimagaslóan fontos a teljesítés szakaszában. Ajánlatkérő lőszermentesítési keretszerződése Magyarországon az egyik legnagyobb területre vonatkozó, területi hatályából és a több helyen egyszerre párhuzamos munkavégzés feltételéből és a folyamatos rendelkezésre állásból adódóan jelenleg a szakmában a legbonyolultabb, legmunkaigényesebb, szakmailag és organizáció szempontjából az egyik legnagyobb kihívást jelentő feladat. Nemcsak logikus elvárás, de az ajánlatkérő által meghozott felelősségteljes döntés, hogy a legnehezebb, legbonyolultabb feladathoz a legmagasabb szakmai képesítést szükséges párosítani. Ha párhuzamot vonunk pl. az építőiparral, nehéz lenne elképzelni, hogy a legnagyobb, legbonyolultabb épület megépítéséhez ne legyen feltétel a referencián túl a legmagasabb szintű képesítéssel rendelkező személyek alkalmazása.

A megjelölt szakemberek száma a becsült értéket és keretösszeget, valamint a szerződés időbeli és területi hatályát tekintve elhanyagolható alkalmassági előírás, hiszen egy időben akár 10-15 régészeti lelőhely lőszermentesítési feladatai is folyhatnak, így az alkalmassági előírásban jelölt 3 főnek ezeken kell jelenléthez kötött feladataikat ellátni. Mind a három, alkalmassági követelményként előírt szakember részt vesz a lőszeres és egyéb robbanótestek felkutatásának, feltárásának és beazonosításának helyszíni munkáiban, valamint felügyeli, ellenőrzi és irányítja a beosztott csoportvezetőket, műszeres talajkutatókat és feltárók helyszíni munkáját. A nem megfelelő műszerhasználat - hiszen a kereső-kutató műszerek tárháza jelentős skálán mozog - az alkalmazott mérési módok, tartományok rossz megválasztása hibás eredményeket mutat, lassítja a munkát, a felkutatási eredményességet csökkenti, márpedig ennél a tevékenységnél a munkaterület visszaadása után egyetlen egy felszín alatt maradt robbanótest sem maradhat, hisz az emberi életet veszélyeztethet, illetve jelentős anyagi károkat okozhat. A műszerek, műszerrendszerek és kiegészítő eszközök, programok pontos ismerete azért is feltétel, mert a munkaterület ismeretében javaslatot ad arra, hogy a mentesítő csoportok, milyen mérési módban, illetve mérési tartománnyal (adott esetben milyen szűréssel) alkalmazzák a kereső-kutató eszközöket a megkövetelt mentesítési mélységig (jelen esetben -3.0 méter) történő felkutatáshoz. A 2. kérelmező kifogásolta, hogy a kérelmére adott ajánlatkérői észrevételekben ellentmondás van a tekintetben, hogy a Mestertűzserész feladata a munkacsoportok működésének az összehangolása, amely munkacsoportok végzik a jelfelismerést, így a munkacsoportoknak kell a jelet értékelnie és nem a mestertűzserésznek.

Ajánlatkérő álláspontja alapján nincs ellentmondás, amennyiben a munkacsoportok nem tudják egyértelműen értékelni a jelet, úgy a Mestertűzszerezésnek a feladata a jel értékelése.

A Mestertűzszerezés esetében ajánlatkérő nem várja el a fokozat évenkénti megújítását, figyelemmel arra, hogy e tekintetben a polgári szervezetekre vonatkozó jogszabályi rendelkezés jelenleg nincs, így azt ajánlatkérő sem követelheti meg. A polgári szervezetek által elvégzett lőszermentesítési tevékenység célja a Magyar Honvédség tehermentesítése, ők azonban csak segítő tevékenységet folytatnak, a tényleges lőszermentesítést (értve ez alatt a lőszer, robbanótest elszállítását, hatástalanítását) kizárólagosan a Magyar Honvédség 1. Hadihajós és Tűzszerezés Ezred végzi. Erre tekintettel kizárólag a Honvédség keretein belül van jelentősége a fokozat évenkénti megújításának, amely tartalmát tekintve elméleti képzést, biztonsági rendszabályok ismeretét, a régen vagy ritkán fellelt robbanótest beazonosítására, hatástalanítására szolgáló ismeretek felfrissítését jelenti. Figyelemmel arra, hogy a polgári cégek, illetőleg az általuk alkalmazott szakemberek feladata a tényleges hatástalanításra nem terjed ki, így kijelenthető, hogy a Mestertűzszerezés szakember által a Magyar Honvédség keretein belül a katonai eredetű lőszer felismerése, hatástalanítása kapcsán megszerzett tudása nem vész el (hiszen legalább 15-20 év gyakorlati tapasztalatról beszélünk), így legnagyobb biztonsággal tud beazonosítani olyan robbanótesteket is, amelyekkel évek óta nem találkozott.

80. A másik szakági vállalkozók területre való belépése kapcsán az ajánlatkérő rögzítette, hogy ez nem ajánlatkérői kompetencia, mivel mind a feladatkiírásban, mind a Szerződéstervezetben szerepel, hogy a vállalkozónak a munka elvégzését követően dokumentációt is át kell adnia a megrendelő részére, mely dokumentációnak része a „Nyilatkozat a lőszermentesítés megtörténtéről”. Ezen nyilatkozat alapján lehet a másik Vállalkozót (pl. a régészt) a területre engedni.

81. Ajánlatkérő álláspontja alapján nem szükséges, hogy a bíráló bizottságban a közbeszerzés tárgya szerinti tag Mestertűzszerezés legyen, a korábbi eljárásokban sem került bevonásra ilyen fokozattal rendelkező tag. A képzettségek egyenértékűségnek a vizsgálatára csak a bírálat szakaszában kerül sor, így abban a nem várt esetben, ha ajánlatkérő a benyújtott iratokról nem tudja egyértelműen eldönteni az alkalmassági követelményekben foglalt előírások (azaz a Mestertűzszerezés fokozat) megfelelőségét, lehetősége van a Bíráló Bizottságába szakértő bevonását kezdeményezni. A „Mestertűzszerezés” fokozat kiállítása egy oklevél keretében történik, ami laikusok számára is egyértelműen beazonosítható dokumentum.

82. Az ajánlatkérő csatolta az előzetes régészeti dokumentációkat, amelyek alapján a 8 millió m² előzetes régészeti lelőhely meghatározásra került. A keretszerződés jellegére tekintettel a felhívásban megadott mennyiségek tájékoztató jelleggel kerültek feltüntetésre. A pontos m² adatok nem minden projekt esetében ismertek még. Ahol már konkrét m² adat jelenik meg, az az ERD I. alapján elvégzett geofizikai kutatás után a próbafeltárásokra kötött szerződés, majd a szerződés teljesítésekor elkészült ERD II. Ugyanazon régészeti lelőhelyen két alkalommal kell lőszermentesítést elvégezni. Először a próbafeltárások előtt a NIF Zrt. és a Várkapitányság Zrt. által leegyeztetett ún. szondaárkok (általában 100x1, vagy 50x2 m nagyságú területek a projekt által érintett területeken), valamint ezek pufferzónájának (általában 4 m minden irányban) területe kerül lőszermentesítésre. Másodszer, az ERD II.-ben meghatározott területek, kivéve az előbbi területek. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 23/F. § (8) és (9) bekezdése írja elő, hogy a próbafeltárás költsége nem haladhatja meg a projekt bruttó bekerülési összköltségének 0,35%-át, míg a teljes

felületű feltárás az 1%-ot. Ezek alapján kerülnek meghatározásra a m²-ek a próbafeltáráshoz, és a teljes felületű feltáráshoz.

83. Az ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy korábbi nyilatkozatával ellentétben nem áll módjában megküldeni a Magyar Honvédség MÜ/41. számú Tűzszerész Szakutasítást, figyelemmel arra, hogy ajánlatkérő a dokumentumnak kizárólag a megtekintésére kapott engedélyt, mivel az irat a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 38. § (7) bekezdése alapján „nem nyilvános” irat.

84. Az ajánlatkérő által megvalósításra kerülő projektek esetében a tervezési fázisban készül el az ún. Előzetes Régészeti Dokumentáció I (ERD I.). Ezekben a dokumentációkban kerülnek meghatározásra a projektek által érintett, nyilvántartott régészeti lelőhelyek. Az ERD I. alapján kerülnek meghatározásra az ún. próbafeltárások helyszínei. A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a Várkapitányság NZrt. kizárólagos feladatát képezi az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) elkészítése. A Várkapitányság NZrt. feladata nem csak az, hogy a nyilvántartott lelőhelyek feltárását végezze el, hanem hogy a korábban még nem kutatott (ilyenek minősül a jelen keretszerződés alapján mentesítendő terület is), így nem ismert régészeti lelőhelyek feltárása is megtörténjen a kivitelezési munkák megkezdése előtt. Jelen keretszerződés a projektek összterületéhez képest csak ezen régészetileg érintett területek lőszermentesítéséről szól. Az ajánlati felhívás teljes mennyiségében megadott 8millió m²-nyi terület nem az érintett projektek összterülete, hanem az érintett projektek vonatkozásában lőszermentesítendő területet jelenti. Reagálva 2. Kérelmező észrevételére, miszerint a „potenciális régészeti lelőhely” azt sugallja, hogy nem mindenhol régészeti lelőhelyen kell a munkát elvégezni rögzítjük, hogy az adott lőszermentesítendő terület a korábbi régészeti geofizikai kutatás során, valamint a próbafeltárás eredménye alapján meghatározásra kerül mint régészeti lelőhely. Ilyen esetben az ERD II. dokumentációban a régészeti lelőhely „nyilvántartásba vétele folyamatban” besorolást kap.

85. Az ajánlatkérő előadta, hogy vonalas közlekedési létesítmények lőszermentesítése során előfordul, hogy már meglévő, üzemelő utak mentén kell a feladatot elvégezni. Ilyenek lehetnek pl.: a különböző utak 11,5 t burkolatmegerősítése, vagy utak mellé tervezett kerékpárutak építése. Ezekben az esetekben a vélelmezett robbanótest feltárása során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az üzemelő út közvetlen közelében végzett feltárás során az út pályaszerkezetében kár ne keletkezzen, mely közvetve az út állagának romlásához, balesetveszélyes körülményekhez vezethet. A közeljövő feladata lesz az üzemelő M1 autópálya Budapest M0 – Tatabánya-Újváros csomópont közötti szakasz 2x3 sávra történő szélesítése. Ezen projekt esetében egy üzemelő autópálya mellett kell a lőszermentesítési feladatokat elvégezni. Az ilyen típusú feladatoknál figyelemmel kell lenni a forgalomtechnikai előírások betartására is. Vasútvonalak rekonstrukciója során végzett lőszermentesítés esetén szintén figyelemmel kell lenni a vasúti pályatest állékonyságára a feltárási feladat során. Ezeknek az ún. biztosítóberendezési kábeleknek a sérülése a vasúti forgalom lassulásához, rosszabb esetben leállásához vezethet.

A nyilvántartott régészeti lelőhely esetében lőszermentesítési munkák elvégzéséhez nincs szükség sem régészeti szakfelügyelet biztosítására, sem bejelentésre, figyelemmel arra, hogy a nyilvántartott régészeti lelőhelyet geofizikai kutatás és próbafeltárás igazolja és mire ezeken a területeken sor kerül a lőszermentesítésre, addigra vagy nyilvántartott lelőhelynek, vagy „nyilvántartásba vétele folyamatban” jelzéssel rendelkező lelőhelynek minősül. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 20/A. § (3) bekezdése alapján amit ezen

munkák során be kell jelenteni az a műszerhasználat, melyet a területileg illetékes hatóság felé kell megtenni.

86. Az ajánlatkérő rendelkezik továbbá a Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya által 2021.04.26. napján kiállított, az ajánlati felhívásban és a dokumentációban rögzített tartalomra vonatkozó, az eljárás megindítására engedélyt adó támogató tartalmú tanúsítvánnyal. A közbeszerzési dokumentumokat támogathatósági, elszámolhatósági és műszaki szempontból az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság Közúti Projektek Főosztálya, illetőleg közbeszerzési-jogi szempontból a közbeszerzésekért felelős miniszter is megfelelőnek találta.

87. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy az eljárás tárgya csak és kizárólag a régészeti lelőhelyekre vonatkozik, teljes mennyiség csak a régészeti lelőhelyeknek a lőszermentesítésére vonatkozik, amely a tervező által előkészített tervezési dokumentáció alapján került az a 8 millió m² régészeti lelőhely meghatározásra. Az ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy mivel jogszabály alapján meg van határozva, hogy ki végezheti a robbanószerkezeteknek az elszállítását, illetve a megsemmisítését, ezért az nem a nyertes ajánlattevőnek a feladatát képezi.

A jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson akként nyilatkozott az ajánlatkérő, hogy a tárgyalás napján nem állt rendelkezésére az MÜ/41 tűzszerész szakutasítás. A vonatkozó alkalmassági feltételt a korábbi közbeszerzési eljárásokban meghatározott feltételek alapján.

A bíráló bizottságba ilyen végzettségű szakember nem került bevonásra.

88. Az ajánlatkérő – többek között - csatolta a 3. sz. főút, 23-25. sz. főút („érintett terület nem ismert m²” kitétel került rögzítésre benne), 37.-es főút (rögzíti, hogy „pontos tervek és kisajátítási határok hiányában a próbafeltárássra és geofizikai kutatásra javasolt terület nagyságát nem tudjuk megadni”) egy szakaszához, az M3 egy szakaszához („nem kalkulálható” terület kitétek került benne rögzítésre), illetve az M4 egy szakaszához („pontos mennyiségeket a rendelkezésre álló tervek alapján nem lehet kiszámolni”) kapcsolódó ERD-I.-t. Továbbá – továbbá többek között – csatolásra került az M1 egy szakaszára vonatkozó ERD II. elkészítésére vonatkozó szerződés, amely 207.127 m² műszeres lelőhely-vizsgálat, 25.000 m² próbafeltárást rögzített.

A Tornádó Trade Kft. egyéb érdekelt észrevételei

89. Az 1. kérelmező jogorvoslati kérelmének valamennyi kérelmi eleme megalapozatlan, ezért kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás előírásait a Kbt. és a kapcsolódó jogszabályoknak megfelelően határozta meg, a kiegészítő tájékoztatásokban közölt válaszok alapján is egyértelműek az ajánlattétel feltételei, a megfelelő ajánlattétel lehetősége valamennyi ajánlattevő részére egyaránt jogszerűen biztosított volt.

90. A vitatott pénzügyi-gazdasági alkalmassági követelmény (közbeszerzés tárgyából származó árbevétel) előírása jogszerű volt, a munkavégzésnek ugyanis az ajánlatkérő által meghatározott és részletesen ismertetett (indokolt) speciális körülmények között kell történnie.

91. A referencia-követelmény előírása szintén jogszerű volt, hiszen a munkavégzés speciális körülmények között történik, az ajánlatkérő bemutatta és jogszabályi

hivatkozásokkal alátámasztotta ezeket a körülményeket. Ezen szakmai tapasztalat megléte tehát elengedhetetlenül szükséges a közbeszerzési eljárás eredményeként létrejövő szerződés teljesítéséhez, így a referencia-követelmény előírása a Kbt. 65. § (3) bekezdésével, továbbá a Kbt. 65. § (5) bekezdésével összhangban történt. A közbeszerzési eljárás tárgyát képező szolgáltatás nem megfelelő teljesítése emberi életet veszélyeztet, ugyanis egyrészt nem maradhat az adott területen feltáratlan robbanóanyag, lőszer, másrészt az ilyen fellelt anyagok feltárása is rendkívül magas szintű szakmai tapasztalatot, szaktudást követel meg.

92. A szakemberekre vonatkozó alkalmassági követelmények előírása ugyancsak megalapozott és jogszerű. Az előírások tartalma kellően beazonosítható, továbbá részletesen ismertette jogszabályi hivatkozásokkal, hogy miért szükségesek (miért elengedhetetlenek a teljesítéshez) az adott szakemberek, illetve az általuk képviselt szaktudás.

A D.520/14/2020. számú döntőbizottsági határozattól a jelen jogvita tényállása eltérő.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

93. Az ajánlatkérő Kbt. Második részre szerinti közbeszerzési eljárása 2021. április 29. napján került megindításra. A jogorvoslati kérelmek elbírálására a Kbt. ezen a napon hatályos rendelkezései az irányadók.

94. A Döntőbizottság rögzíti, hogy mindkét kérelmező jogorvoslati kérelme három kérelmi elemet foglal magában. Minkét jogorvoslati kérelem a P1., M1. és M2 alkalmassági követelményeket érinti, ezért a Döntőbizottság a kérelmezők jogorvoslati kérelmének azonos alkalmassági követelményt érintő kérelmi elemeit – azok összefüggésére figyelemmel – együttesen vizsgálta meg.

95. A Kbt. releváns rendelkezései a következők:

A Kbt. 2. § (1)-(4) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

(2) Az ajánlatkérőnek esélyegyenlőséget és egyenlő bánásmódot kell biztosítania a gazdasági szereplők számára.

(3) Az ajánlatkérő és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően kötelesek eljárni. A joggal való visszaélés tilos.

(4) Az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 3. § 30. pontja az értelmező rendelkezések között megadja műszaki egyenértékűség fogalmát, aszerint az „létesítmény, termék vagy szolgáltatás olyan meghatározó műszaki paramétere, amely mérhető, és amelynek előírt mérőszámát több létesítmény, termék vagy szolgáltatás is teljesítheti”.

A Kbt. 8. § (8) bekezdése szerint „A közbeszerzés tárgyát a Közös Közbeszerzési Szójegyzékre (a továbbiakban: CPV) történő hivatkozással is meg kell adni.”

A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerint „Az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást - a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel - megfelelő alaposággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag

megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet - beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható - védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelés módszerét is.”

A Kbt. 50. § (4) bekezdése kimondja, hogy „Az eljárást megindító felhívásnak és a többi közbeszerzési dokumentumnak minden esetben biztosítania kell, hogy annak alapján a gazdasági szereplők egyenlő eséllyel megfelelő ajánlatot tehessenek, illetve részvételi jelentkezést nyújthassanak be”.

A Kbt. 58. § (1)-(3) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(1) Az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét - adott esetben opcionális rész megadásával - az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is.

(2) Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tárgyához [76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

(3) A műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.

A Kbt. 65. § (3), (5), (6) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(3) Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.”

(5) A (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyát tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

(6) Az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők vagy közös részvételre jelentkezők együttesen is megfelelhetnek. Azon követelményeknek, amelyek értelemszerűen kizárólag egyenként vonatkoztathatóak a gazdasági szereplőkre, az együttes megfelelés lehetősége értelmében elegendő, ha közülük egy felel meg.

A Kbt. 76. § (1) bekezdése szerint „Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára - az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is - gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).”

Ugyanezen szakasz (2) bekezdés c) pontja alapján Értékelési szempontként alkalmazhatóak c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan - különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális - szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

A (3) bekezdés kimondja, hogy A legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen az alábbiakra:

b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, ha a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

A 76. § (6) és (13) bekezdése az alábbiakról rendelkezik:

(6) Az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

d) az értékelési szempontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága. A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak értékelése esetén, ha az eljárásban e körülményekhez alkalmassági feltétel is kapcsolódik, egyértelműen el kell különíteni, hogy mely feltételek képezik a teljesítéshez minimálisan szükséges elvárást (alkalmassági követelmény), és melyek jelentik ezen felül az értékeléskor figyelembe vett tényezőket;

(13) Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban olyan előírásokat határoz meg, amelyek biztosítják, hogy az ajánlatkérő az ajánlattevők által benyújtott információkat ellenőrizni tudja annak megállapítása érdekében, hogy az ajánlat mennyiben felel meg az értékelési szempontoknak. Kétség esetén az ajánlatkérőnek meg kell győződnie az ajánlattevő által benyújtott információk helytállóságáról.

A Kbt. 138. § (2) és (4) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

(2) Az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (7) bekezdése szerint az eljárásban bemutatott kötelezettségvállalásnak megfelelően, valamint a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel - amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel - azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.

(4) Az eljárás során az ajánlattevő által bemutatott valamely szervezet vagy szakember bevonásától nem lehet eltekinteni olyan esetben, ha az érintett szerződés sajátos tulajdonságait figyelembe véve az adott személy (szervezet) igénybevétele a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésekor meghatározó körülménynek minősült. Ilyen esetben csak a jogutódlás olyan eseteiben változhat a bevont szervezet, ha az új szervezet az értékeléskor figyelembe

vett minden releváns körülmény - különös tekintettel a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben az értékelte személyi állomány - tekintetében az eljárásban bemutatott szervezet jogutódjának tekinthető. Az értékeléskor meghatározó szakember személye csak az ajánlatkérő hozzájárulásával és abban az esetben változhat, ha az értékeléskor figyelembe vett minden releváns körülmény tekintetében az értékelttel legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) releváns rendelkezései a következők:

19. § (1) Az ajánlattevőnek, illetve a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzügyi és gazdasági alkalmasságának igazolása árubeszerzés, építési beruházás, valamint szolgáltatás megrendelése esetén előírható

c) az előző legfeljebb három, mérlegfordulónappal lezárt üzleti évre vonatkozóan kérhető, teljes - általános forgalmi adó nélkül számított - árbevételéről, illetve ugyanezen időszakban a közbeszerzés tárgyából származó - általános forgalmi adó nélkül számított - árbevételéről szóló - adott esetben az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt - nyilatkozattal, attól függően, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, ha ezek az adatok rendelkezésre állnak;

(5) Az (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában az ajánlatkérő jogosult kizárólag a teljes árbevételről, vagy kizárólag a közbeszerzés tárgya szerinti árbevételről vagy mindkettőről szóló nyilatkozat benyújtását előírni. Ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az (1) bekezdés c) pontja szerinti árbevételi adatot azért nem tudja az ajánlatkérő által előírt teljes időszakra vonatkozóan megadni, mert az időszak kezdete után kezdte meg működését, az alkalmasságát a működésének megkezdését követő időszakra vonatkozó árbevételi adattal jogosult igazolni. A később létrejött gazdasági szereplők vonatkozásában az ajánlatkérő nem határoz meg a minden ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező tekintetében irányadótól eltérő árbevételi követelményt.

21. § (3) Az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítéséhez szükséges műszaki, illetve szakmai alkalmasságának igazolása szolgáltatás megrendelése esetén - figyelemmel annak jellegére, mennyiségére, rendeltetésére, továbbá arra, hogy az alkalmasságot különösen a szakértelemre, hatékonyságra, tapasztalatra és megbízhatóságra tekintettel lehet megítélni - előírható

a) az eljárást megindító felhívás feladásától - nem hirdetménnyel induló eljárásokban megküldésétől - visszafelé számított három év legjelentősebb szolgáltatásainak ismertetésével; az ajánlatkérő köteles a három év teljesítését figyelembe venni, azonban ha a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás feladásától (megküldésétől) visszafelé számított hat évben teljesített szolgáltatásokat is figyelembe veheti, feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte;

b) azoknak a szakembereknek (szervezeteknek) - különösen a minőség-ellenőrzésért felelősöknek - a megnevezésével, végzettségük vagy képzettségük, szakmai tapasztalatuk ismertetésével, akiket be kíván vonni a teljesítésbe;

(3a) Amennyiben a (3) bekezdés a) pontja alkalmazása során az ajánlatkérő

a) három év teljesítéseinek igazolását írja elő, az ajánlatkérő a vizsgált időszak alatt befejezett, de legfeljebb hat éven belül megkezdett,

b) hat év teljesítéseinek igazolását írja elő, az ajánlatkérő a vizsgált időszak alatt befejezett, de legfeljebb kilenc éven belül megkezdett

szolgáltatás megrendeléseket veszi figyelembe.

(3b) Ha a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, az ajánlatkérő a (3a) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltaknál korábban megkezdett szolgáltatás megrendeléseket is figyelembe vehet, feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte. Ebben az esetben az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban megjelöli, hogy hány éven belül megkezdett szolgáltatásokat vesz figyelembe.

96. A Kbt. szabályozása alapján – a Kbt. és a Korm. rendelet keretei között - az ajánlatkérő viszonylag nagy szabadsággal határozhatja meg azokat a feltételeket, amelyek alapján az ajánlattevőket a szerződés teljesítésére alkalmasnak, vagy alkalmatlannak minősíti. Az alkalmassági követelményeknek segítségével megsűrűsíthetők az ajánlattevők/részvételre jelentkezők, és ekként megállapítható, hogy mely gazdasági szereplők lehetnek alkalmasak a szerződés teljesítésére. Az alkalmassági követelményeknek egy olyan minimum elvárás-rendszerrel kell teljesíteni, amelyek segítenek kiszűrni a feladat teljesítésére nem képes gazdasági szereplőket. Az alkalmassági követelmények előírása során a lehető legszélesebb körben kell érvényesülnie a Kbt. alapelveinek és ennek megfelelően az alkalmassági követelményeknek a szükséges minimumra kell korlátozódniuk. Az ajánlatkérő erre tekintettel a szerződéses feltételekkel, a szakmai ajánlatra vonatkozó előírásokkal vagy szakmai értékelési szempontokkal tudja biztosítani a szerződésre vonatkozó magasabb elvárások tényleges teljesülését.

97. A Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel - az alapelvek betartása mellett - az alkalmassági feltételek előírásának a közbeszerzés tárgyára kell korlátozódnia, azok meghatározása során figyelemmel kell lenni a beszerzés becsült értékére és legfeljebb a teljesítéshez elengedhetetlen, ténylegesen szükséges mértékig lehet előírni az adott feltételt. Egy adott alkalmassági feltétel szükségességét az adott közbeszerzési eljárás tárgyára vonatkozó összes körülmény figyelembevételével lehet megítélni, amelyek a szerződés szerű teljesítést befolyásolják, így iránymutató lehet nemcsak a beszerzés értéke, hanem a beszerzés tárgyát képező munka volumene, összetettsége, a szerződés teljesítése során kifejtendő tevékenység is.

98. A Döntőbizottság kiemeli, hogy az alkalmassági feltételrendszer arányosságának vizsgálatakor nem elegendő, ha annak egyes elemei önmagukban nem túlzóak, a feltételrendszer összességében sem eredményezhet indokolatlanul versenyszűkítő hatást.

99. A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével vizsgálta meg az ajánlatkérő releváns előírásait a kérelmezők jogorvoslati kérelmei alapján.

100. A kérelmezők 1. kérelmi elemei a P1. alkalmassági minimumkövetelményt érintették:

101. A P1. alkalmassági minimumkövetelmény szerint „P.1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a felhívás feladását megelőző utolsó három, mérlegfordulónappal lezárt üzleti évre vonatkozóan a közbeszerzés tárgya (vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés) szerinti árbevétele összesen nem éri el az általános forgalmi adó nélkül számított

1. rész esetében a (nettó) 130 000 000 HUF értéket.

2. rész esetében a (nettó) 75 000 000 HUF értéket.

A Kbt. 65. § (6) bek. alapján, a P/1. pontban meghatározott követelménynek a közös ajánlattevők együttesen is megfelehetnek”.

102. A pénzügyi és gazdasági alkalmasság körében az igazolási módokat a Kbt. nem differenciálta beszerzési tárgy szerint, ellentétben a műszaki, illetőleg szakmai alkalmassággal, mivel ebben az esetben ajánlattevő pénzügyi és gazdasági alkalmasságáról kell dönten, mely nem függ közvetlenül a beszerzés tárgyától. A pénzügyi és gazdasági alkalmassági feltételeknek összetett rendeltetésük van. Alapvető funkciójuk, hogy biztosítsák a megfelelő pénzügyi, gazdasági stabilitással rendelkező ajánlattevő kiválasztását, valamint megmutatják azt, hogy amennyiben szükséges, az ajánlattevő tudja biztosítani az ellenérték egészének vagy egy részének kifizetéséig szükséges előfinanszírozást.

103. A tárgyi közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő a pénzügyi-gazdasági alkalmasságot kizárólag a közbeszerzés tárgya szerinti árbevétellel kívánta vizsgálni. Az ajánlattételi felhívásban meghatározta azt is, hogy mit ért a közbeszerzés tárgya alatt: vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés. Az első rész esetében az árbevételi követelményt nettó 130.000.000 Ft értékben, a 2. rész esetében nettó 75.000.000 Ft értékben határozta meg.

104. A Döntőbizottság elsődlegesen rámutat, hogy a teljes árbevételből az ajánlattevő gazdasági pozíciójára, piaci méretére, míg a közbeszerzés tárgya szerinti árbevételből az ajánlattevő adott piacon elfoglalt helyzetére lehet következtetni.

105. A kérelmezők jogorvoslati kérelmei alapján a Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy a közbeszerzés tárgyának vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei feltárási feladataiként történő meghatározása, és ekként az erre vonatkozó árbevételi alkalmassági minimumkövetelmény a Kbt. alapelveivel, a Kbt. rendelkezéseivel összhangban áll-e, amellet az egyenlő esélyű ajánlattétel biztosított-e.

106. Ugyan nem a pénzügyi-gazdasági alkalmassági minimumkövetelmények körében, hanem a műszaki-szakmai alkalmasság körében, de az ajánlatkérő a felhívásban rögzítette, hogy „Vonalas közlekedési létesítmények alatt Ajánlatkérő az országos közutat, a helyi közutat, a közforgalom elől el nem zárt magánutat, és a vasúti pályát érti.”

107. A magyar jogszabályok között bár több használja a (nyom)vonalas közlekedési létesítmény kifejezést, de annak fogalmát csak a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. § n) pontja adja meg az értelmező rendelkezések között. Aszerint vonalas közlekedési létesítmény „közút, közforgalom elől el nem zárt magánút és vasúti pálya”.

108. A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével megállapította, hogy vonalas közlekedési létesítmények alatt a közutakat, a közforgalom elől el nem zárt magánutakat és a vasúti pályát kell érteni, amelyek kül-, és/vagy belterületen helyezkednek el.

109. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy az ajánlatkérő - alapszabályából is kitűnően (<https://nif.hu/app/uploads/2021/05/alapszabaly-20210129.pdf>, 2021. január 29-i keltezésű, letöltve: 2021. 07.26.) - többek között a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, illetve a vasúti közlekedésről szóló CLXXXIII. törvény alapján látja el a közútfejlesztési és vasútfejlesztési feladatokat. Ajánlatkérő honlapja szerint „Az ország egyik legnagyobb állami beruházó cégeként a NIF Zrt. a 2014-2020-as uniós költségvetési ciklusban mintegy 650 km gyorsforgalmi utat, 220 km főutat és közel 335 km vasútvonalat épít vagy újít fel, valamint 200 km vasútvonalat villamosít”.

110. Az ajánlatkérő a közutakra és vasúti pályákra vonatkozó vonalas közlekedési létesítmények meghatározó megrendelője Magyarország területén, ezért különös körültekintéssel, a piaci viszonyokra is figyelemmel kell megvizsgálni, hogy az ajánlatkérő előírásai a szükséges mértéket ne haladják meg, és ne váljanak súlyosan versenykorlátozóvá.

111. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a gazdasági és pénzügyi alkalmassági feltételek előírásának a célja, hogy megfelelő pénzügyi, gazdasági stabilitással rendelkező ajánlattevő kiválasztását segítsék elő. A műszaki-szakmai alkalmassági követelmények rendeltetése az, hogy a szerződés teljesítésére képes vállalkozó kiválasztását segítsék elő. A pénzügyi-gazdasági alkalmassági követelmények körében az ajánlattevők műszaki-szakmai alkalmassága nem értékelhető.

112. A Döntőbizottság kiemeli, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 8. § (8) bekezdésére figyelemmel megadta a beszerzés tárgyának CPV kódját. A beszerzés fő CPV kódjaként 90523100-0 Fegyver- és lőszer-ártalmatlanítási szolgáltatásokat határozta meg az ajánlatkérő, eltérő kiegészítő CPV kódot nem adott meg. A Bizottság közös közbeszerzési szöszedetről (CPV) szóló 2195/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a közbeszerzési eljárásokról szóló 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a CPV felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról elnevezésű 213/2008/EK Rendelete (2007. november 28.) alapján a tárgyi CPV kód vonatkozásában további alosztály nem került meghatározásra, a fegyver- és lőszerártalmatlanítási szolgáltatásokra csak az ajánlatkérő által megadott CPV kód vonatkozik.

113. Az alkalmassági feltételeket - így a pénzügyi-gazdasági alkalmassági feltételeket is - a fentiekben kifejtettek szerint szükséges minimumra kell korlátozni, ezért a Döntőbizottság vizsgálta, hogy a közbeszerzés tárgyának speciális jellemzői miatt a beszerzés felhívásban megadott tárgya körében CPV kóddal megadott Fegyver- és lőszer ártalmatlanítási szolgáltatásokon túlmenően vannak-e olyan különleges műszaki jellemzői, amely miatt a tárgy további - vonalas közlekedési létesítményekre, illetve az ott található régészeti lelőhelyekre vonatkozó - szűkítése indokolt lehet.

114. A Döntőbizottság utal arra, hogy a Kbt. 65. § (5) bekezdés első mondata értelmében ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében a tárgyat tekintve azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő a közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szolgáltatás igazolását követeli meg. A Kbt. értelmező rendelkezései alapján a műszaki egyenértékűség: létesítmény, vagy szolgáltatás olyan meghatározó műszaki paramétere, amely mérhető, és amelynek előírt mérőszámát több létesítmény vagy szolgáltatás is teljesítheti.

115. Ugyan a Kbt. fent hivatkozott rendelkezése a referenciák körében ad iránymutatást a tárgy meghatározásához, de valamennyi alkalmassági követelménynek az ajánlatkérő által meghatározott beszerzés tárgyhöz kell igazodnia, így a Döntőbizottság vizsgálta a beszerzés műszaki specifikumait.

116. A Döntőbizottság elsődlegesen az ajánlatkérő közbeszerzési dokumentumokban tett előírásait vizsgálta meg.

117. A felhívás szerint a nyertes ajánlattevő feladatát képezi vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása külterületen, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és

elszállíttatása, megsemmisítése, valamint az elvégzett munka dokumentálása a két részben mindösszesen 8.000.000 m² mennyiségben.

118. A műszaki leírás rögzíti, hogy „A Vállalkozó által a keretszerződés és az eseti megrendelések alapján ellátandó szolgáltatások a következőkre terjednek ki:

- a) A Megrendelő által az eseti megrendelésben kijelölt régészeti lelőhely kisajátítási határon belüli területen műszeres talajvizsgálat elvégzése, hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatás, feltárás a kitűzés szerinti területen 3 m mélységig, illetve egyes tereptárgyaknál a Megrendelő által kért mélységig;
- b) A területen várhatóan előforduló hadi eredetű robbanótestek, robbanószerkezetek típusainak, technikai paramétereinek rendszerezése;
- c) Az esetleg előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése, elszállíttatása, megsemmisítettése az életveszély mielőbbi megszüntetése érdekében;
- d) Teljes körű műszaki dokumentáció – 1 pl. eredeti és 2 pl. másolat – készítése és a Megrendelőnek átadása jelen keretszerződésben rögzítetteknek megfelelően”. Majd ezt követően az ajánlatkérő egyes feladatok részletezését rögzítette.

119. A műszaki leírásban az ajánlatkérő nem részletezte, hogy a vonalas közlekedési létesítmények területén található régészeti lelőhelyeken végzendő feltárási feladatok, mennyiben térnek el az általánosságban végzett lőszermentesítési feladatoktól, azok miért tekinthetők speciálisnak ahhoz képest. Az ajánlatkérő nem határozott meg olyan körülményeket - pl. nagy mélységben, sűrűn beépített környezetben, víz alatti lőszermentesítés-, amelyek a vonalas közlekedési létesítmények területét esetlegesen érinthetik, befolyásolják.

120. A Döntőbizottság szerint nem tekinthető speciális, a vonalas közlekedési létesítmények területére vonatkozó előírásnak, illetve a vonalas közlekedési létesítmények területén található régészeti lelőhelyekre vonatkozó előírásnak a műszaki leírás alábbi kikötései, azokat általánosságban a lőszermentesítési tevékenység során az ajánlattevőknek be kell tartani:

- Vállalkozó a munkaterület átadás-átvételét követően köteles a kitűzött pontokat megőrizni, pusztulásuk esetén helyreállításukról saját költségén gondoskodni.
- A Vállalkozó köteles a kapott alaptérképi állományt a dokumentáció készítése során alapadatként felhasználni, és a mentesítés során rögzített leíró és geometriai adatokat ebben a térképi állományban szerepeltetni.
- A Vállalkozó köteles a munkát úgy megszervezni, hogy a már átvizsgált és mentesített területrészen a keretszerződés hatálya alá nem tartozó, a Megrendelő által igényelt további munkák elvégzése megkezdődhessen, és folyamatosan elvégezhetőek legyenek.
- A még át nem adott munkaterületen történő, a keretszerződés hatálya alá nem tartozó egyéb munkákat azonban csak a Vállalkozó írásbeli nyilatkozata alapján, az abban megjelölt területen és feltételekkel lehet végezni.
- A keretszerződés hatálya alá tartozó és hatálya alá nem tartozó munkák összehangolt elvégzése érdekében a Vállalkozó az egyéb szolgáltatást nyújtó vállalkozókkal köteles együttműködni.
- A Vállalkozó tevékenysége során köteles biztosítani a hatályos környezetvédelmi előírások betartását.
- A Vállalkozó köteles tájékoztatni a Megrendelőt, minden olyan körülményről, amely a munkavégzést befolyásolja, módosítja. (pl. termés, termény betakarítás megghiúsulásából vagy abban történő károkozásból fakadó zöldkár lehetősége, taposási kár stb.)

121. A fentiek alapján a Döntőbizottság az ajánlatkérő közbeszerzési dokumentumokban tett előírásai alapján nem tudta megállapítani, hogy a jelen esetben lennének olyan, vonalas közlekedési létesítményekhez kapcsolódó specialitások, amelyek miatt a közbeszerzés tárgya a CPV kód által meghatározott tárgyhoz képest szűkíthető lenne.

122. Ugyan a beszerzés tárgyát az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban köteles meghatározni, de a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő jogorvoslati eljárásban tett nyilatkozatai sem voltak alkalmasak arra, hogy ezen specifikumokat alátámasszák. Az, hogy ajánlatkérő fő tevékenységi köre nyomvonalas létesítmények infrastrukturális fejlesztése alapvetően irreleváns, mivel nem az ajánlatkérő tevékenységi köréhez, hanem a közbeszerzés tárgyához kell igazítani az alkalmassági követelményeket. A lőszermentesítési tevékenységeket jellemzően terepi adottságok között, a megrendelő által kijelölt, fizikailag lehatárolt területen kell végezni, amely terület határainak tiszteletben tartását a GPS technológia segíti. A régészeti lelőhelyekkel kapcsolatos szabályok sem specializáltak attól függően, hogy vonalas vagy nem vonalas közlekedési létesítményekről van szó.

123. A Döntőbizottság álláspontja szerint az 1. kérelmező helytállóan mutatott rá arra, hogy az ajánlatkérő a teljesítésbe bevonni kívánt kulcsfontosságú szakemberek kapcsán maga sem várta el vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei kapcsán szerzett tapasztalatot. Ugyan a fentiek szerint a vonalas közlekedési létesítményekre, illetve az ott található régészeti lelőhelyekre vonatkozó specialitások sem a műszaki leírás, sem pedig az ajánlatkérő nyilatkozatai alapján nem állapíthatók meg, de amennyiben állnának fenn ilyen specifikumok, úgy a vonatkozó tapasztalat megkövetelése a teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek kapcsán akár indokolt lehet.

124. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy az ajánlatkérő maga sem írta elő a korábbi azonos tárgyú közbeszerzési eljárásaiban, hogy csak és kizárólag vonalas létesítmények régészeti lelőhelyei kapcsán keletkezett közbeszerzések tárgya szerinti árbevétellel igazolható az alkalmasság:

A 2016. június 22-én feladott, az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2016/S 121-215032 számon (a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-7003/2016 szám alatt) megjelent Kbt. Második része szerinti nyílt, „Vállalkozási keretszerződés a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyeinek lőszermentesítése” tárgyú eljárásában a kapcsolódó alkalmassági követelmény az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

„P/2. Ajánlattevőnek a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdés c) pontja alapján csatolnia kell cégszerűen aláírt nyilatkozatát az ajánlati felhívás feladásának napját megelőző három lezárt üzleti év közbeszerzés tárgya (minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisíttetése, valamint az elvégzett munka dokumentálása) szerinti - általános forgalmi adó nélkül számított - árbevételéről, attól függően, hogy az ajánlattevő mikor jött létre, illetve mikor kezdte meg tevékenységét, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak.”

A 2015. április 27-én feladott, a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-6780/2015 szám alatt megjelent, Kbt. Harmadik része szerinti nyílt „Vállalkozási keretszerződés a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges, minimum 3 méter mélységig végzett, műszeres talajvizsgálat és hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatása, feltárása az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisíttetése, valamint az elvégzett munka dokumentálása (lőszermentesítés)

tárgyában” eljárásában a kapcsolódó alkalmassági követelmény az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

P/1. az eljárást megindító felhívás feladását megelőző utolsó 3 üzleti évre (2012, 2013. és 2014. év) vonatkozóan a közbeszerzés tárgya (lőszermentesítés) szerinti általános forgalmi adó nélkül számított (nettó) árbevétele összesen nem éri el a nettó 41.300.000.- Ft értéket.

125. Azaz az ajánlatkérő a korábbi - azonos tárgyú - közbeszerzési eljárásaihoz képest is szűkebben határozta az alkalmassági minimumkövetelményt. A Döntőbizottság egyetért abban az ajánlatkérővel, hogy nincs olyan kötelezettsége az ajánlatkérőnek, hogy a korábbi, azonos tárgyú közbeszerzési eljárásokkal azonosan állapítsa meg az alkalmassági követelményeket, de azok az alkalmassági követelmények a Kbt. előírásainak megfelelő, a versenyt biztosítani képes, a teljesítéshez ténylegesen szükséges szintje meghatározása körében – különösen a piacon meghatározó jelentőségű ajánlatkérő esetén - a korábbi eljárásokban benyújtott ajánlatok, illetve az azoknak megfelelni tudó ajánlattevők száma iránymutatásul szolgálhat. A 2015-ös eljárásban négy, a 2016-os eljárásban pedig három ajánlattevő tett ajánlatot, a tárgyi eljárásban pedig már csak két ajánlat került benyújtásra. Az ajánlattevők csökkenő és egyébként is alacsony száma sem indokolhatja az alkalmassági feltételek további szűkítését.

126. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság nem látta jogszerűnek, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzés tárgyából származó árbevételeként a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei kapcsán végzett tevékenységből eredő árbevételt kérte megadni. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlattevők gazdasági és pénzügyi stabilitása ellenőrzéséhez nem szükséges a beszerzés tárgyának a lőszermentesítési tevékenységen kívüli további szűkítése.

127. A kérelmezők 1. kérelmi elemei alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a P1. alkalmassági követelmény kapcsán az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) bekezdését és 65. § (3) bekezdését.

128. A 2. kérelmező alapvető jogsértés megállapítását is kérte az 1. kérelmi elemével összefüggésben.

129. A Döntőbizottság következetes jogi álláspontja szerint amennyiben az ajánlatkérő jogsértően alkalmazza a Kbt. tételesjogi rendelkezéseit, vagy jogsértően tekint el alkalmazásuktól, akkor ajánlatkérő a Kbt. tételesjogi előírását sérti meg. Ilyen esetben akkor állapítható meg alapvető sérelem, ha a Kbt. specifikus, konkrét részletszabályain túl további olyan többlet tényállási elem is felmerül, mely alapvető jogsérelmet valósít meg.

130. Jelen esetben a Kbt., illetve a Korm. rendelet tételesjogi rendelkezései vonatkoznak a felhívás előírásai meghatározásának módjára, az alkalmassági követelményekre is. A Döntőbizottság az ajánlatkérő - tételes jogszabályi rendelkezésekkel szabályozott - jogsértését állapította meg a 2. kérelmező jogorvoslati kérelmével összefüggésben, a Döntőbizottság ugyanakkor nem állapított meg olyan többlettényállási elemet, amely a Kbt. alapvető rendelkezéseinek a megsértését eredményezte volna.

131. A kérelmezők 2. kérelmi elemei az M1. alkalmassági követelményt érintették.

132. Az M1. alkalmassági minimumkövetelmény szerint „M/1. Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a felhívás feladásától visszafelé számított megelőző 3 évben (36 hónapban) összesen nem

rendelkezik az alábbi, a Kr. 22. § (1) bek. a)–b) pontjai szerint igazolt, befejezett, szerződésszerűen teljesített referenciákkal:

1. rész esetében: összesen legalább 2 500 000 m² nagyságú referenciával vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozóan.

2. rész esetében: összesen legalább 1 500 000 m² nagyságú referenciával vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges lőszermentesítés tevékenységre vonatkozóan.

A referenciakövetelmény több szerződésből is igazolható mind a két rész esetében.

Mindkét részre történő ajánlattétel esetén elegendő a magasabb mennyiségi követelményt rögzítő referencia előírásnak történő megfelelés.

Vonalas közlekedési létesítmények alatt Ajánlatkérő az országos közutat, a helyi közutat, a közforgalom elől el nem zárt magánutat, és a vasúti pályát érti.”

133. A kérelmezők a 2. kérelmi elemek kapcsán az M/1 alkalmassági követelménnyel kapcsolatosan is kifogásolták a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyeire vonatkozó referencia megkövetelését. Illetve a 2. kérelmező azt is vitatta, hogy a lőszermentesítéssel érintett terület teljes egészében régészeti lelőhelynek minősülne, és a teljes terület tekintetében régészeti feltárási feladatok elvégzésére lenne szükség, illetve a két kifogásolt kitétel együttes előírását is kifogásolta.

134. A Döntőbizottság a 2. kérelmi elemek tekintetében visszahivatkozik a P1. alkalmassági követelmény kapcsán a vonalas közlekedési létesítmények kapcsán rögzítettekre hangsúlyozva, hogy a Kbt. 65. § (5) bekezdése alapján ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében a tárgyat tekintve azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő a közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szolgáltatás igazolását követeli meg. A Kbt. értelmező rendelkezései alapján pedig a műszaki egyenértékűség: létesítmény, vagy szolgáltatás olyan meghatározó műszaki paramétere, amely mérhető, és amelynek előírt mérőszámát több létesítmény vagy szolgáltatás is teljesítheti.

135. A közbeszerzési dokumentumokban nem kerültek meghatározásra olyan specifikumok, műszaki paraméterek, amelyek miatt a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei területén végzendő feltárási feladatokkal ne minősülneek műszakilag egyenértékűen az általánosságban végzett lőszermentesítési feladatok. Továbbá a jogorvoslati eljárásban tett nyilatkozatok sem voltak alkalmasak ennek cáfolatára az 1. kérelmi elemek kapcsán rögzítettek szerint.

136. A Döntőbizottság ismételten utal arra, hogy az ajánlatkérő a kulcsfontosságú, teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek kapcsán sem követelte meg a vonalas közlekedési létesítmények, illetve azok régészeti lelőhelyei kapcsán szerzett tapasztalatot.

137. A Döntőbizottság ekörben is megjegyzi, hogy az ajánlatkérő maga sem írta elő a korábbi azonos tárgyú közbeszerzési eljárásaiban sem, hogy csak és kizárólag vonalas létesítmények illetve az ott található régészeti lelőhelyek kapcsán keletkezett referenciával igazolható az alkalmasság:

A 2016. június 22-én feladott, az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2016/S 121-215032 számon (a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-7003/2016 szám alatt) megjelent Kbt. Második része szerinti nyílt, „Vállalkozási keretszerződés a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyeinek

lőszermentesítése” tárgyú eljárásában a kapcsolódó alkalmassági követelmény az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

„M/1. ajánlattevőnek a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet. 21. § (3) bekezdésének a) pontja alapján csatolnia kell az ajánlati felhívás feladásától visszafelé számított 3 év legjelentősebb, a közbeszerzés tárgya [minimum 3 méter mélységig végzett műszeres talajvizsgálat és lőszer (harcanyag) feltárása, az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisíttetése, valamint az elvégzett munka dokumentálása] szerinti referenciáinak igazolását a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 22. § (1)–(2) bekezdése szerint.”

A 2015. április 27-én feladott, a Közbeszerzési Értesítőben KÉ-6780/2015 szám alatt megjelent, Kbt. Harmadik része szerinti nyílt „Vállalkozási keretszerződés a NIF Zrt. beruházásában megvalósuló vonalas közlekedési létesítményekre vonatkozó projektek régészeti lelőhelyek feltárási feladatainak ellátásához szükséges, minimum 3 méter mélységig végzett, műszeres talajvizsgálat és hadieredetű robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatása, feltárása az esetlegesen előkerülő robbanószerkezetek biztonságba helyezése és elszállíttatása, megsemmisíttetése, valamint az elvégzett munka dokumentálása (lőszermentesítés) tárgyában” eljárásában a kapcsolódó alkalmassági követelmény az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

M/1. az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 36 hónapban nem rendelkezik az alábbi, szerződés szerűen teljesített, egy vagy több olyan befejezett referenciával, amely alapján megállapítható, hogy legalább összesen nettó 35.000.000,-Ft, minimum 3 méter mélységig, műszeres talajvizsgálat, robbanótestek, robbanószerkezetek felkutatása, feltárása (lőszermentesítés) tevékenység ellátása történt.

138. Azaz az ajánlatkérő a korábbi – azonos tárgyú - közbeszerzési eljárásaihoz képest is szűkebben határozta az alkalmassági minimumkövetelményt. E körben is ismételtén utal a Döntőbizottság az 1. kérelmi elem körében kifejtettekre.

139. A fentiek miatt nem volt megállapítható annak a jogszerűsége, hogy az ajánlatkérő kizárólag vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei kapcsán végzett tevékenységre vonatkozó referenciát fogad el.

140. Az előzőekben kifejtettek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az M1. alkalmassági követelmény kapcsán az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) és a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

141. Ugyan a fentiekben a Döntőbizottság azt állapította meg, hogy a vonalas közlekedési létesítmények régészeti lelőhelyei kapcsán az M1 alkalmassági követelmény jogsértően került meghatározásra, és emiatt a 2. kérelmező – a régészeti lelőhelyek területével kapcsolatos - második kifogása nem bírálható el, a Döntőbizottság a következőkre kíván rámutatni:

142. A Döntőbizottság rendelkezésére álló adatok, illetve az ajánlatkérő nyilatkozatai alapján az volt megállapítható, hogy a lőszermentesítendő régészeti terület mennyisége a csak tájékoztató jelleggel került rögzítésre. Ezt rögzítette az ajánlatkérő mind a közbeszerzési dokumentumokban, mind pedig a jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozataiban.

143. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során rögzítette azt is, hogy a 8 millió m²-nyi terület nem az érintett projektek összeterülete, hanem az érintett projektek vonatkozásában lőszermentesítendő területet jelenti. Az adott lőszermentesítendő terület a korábbi régészeti geofizikai kutatás során, valamint a próbafeltárás eredménye alapján meghatározásra kerül,

mint régészeti lelőhely. Az ajánlatkérő rögzítette azt is, hogy ugyanazon régészeti lelőhelyen két alkalommal kell lőszermentesítést elvégezni.

144. Az eljárás során benyújtott - a beszerzés mennyiségét megalapozó - dokumentációk alapján a Döntőbizottság azt tudta megállapítani, hogy ugyan egyes esetekben került sor konkrét mennyiség megjelölésre, de az esetek döntő többségében a lőszermentesítendő terület még nem volt kalkulálható.

145. A fentiek alapján az volt megállapítható, hogy a közbeszerzés tárgyában meghatározott 8 millió m²-nyi terület nem a teljes projekterületet, hanem csak a lőszermentesítendő területet jelenti, ugyanakkor az, hogy ezen a területen mennyi minősül ténylegesen régészeti lelőhelynek döntő többségben csak a projektek későbbi szakaszában derül ki. A régészeti lelőhelyek területe a közbeszerzési eljárásban megadott adatnál jóval kevesebb m² is lehet.

146. A Döntőbizottság álláspontja szerint ilyen speciális esetben különös körültekintéssel kell eljárni az alkalmassági követelmény meghatározása során, mert a nem ismert, nem kalkulálható, csak tájékoztató jelleggel megadott adatra figyelemmel az alkalmassági követelmény a jogszabályi előírásoknak formalizált mennyiségi megfelelése a Kbt. rendelkezéseinek megsértését, a verseny indokolatlan korlátozását eredményezheti.

147. Mivel a Döntőbizottság az alkalmassági követelmény kapcsán más okból a jogsértést megállapította, ezért csak jelzi, hogy az ajánlatkérőnek az esetleges megismételt eljárásában az alkalmassági feltétel meghatározása során ezen körülményre tekintettel indokolt eljárnia.

148. A 2. kérelmező alapvető jogsértés megállapítását is kérte.

149. A Döntőbizottság következetes jogi álláspontja szerint amennyiben az ajánlatkérő jogsértően alkalmazza a Kbt. tételesjogi rendelkezéseit, vagy jogsértően tekint el alkalmazásuktól, akkor ajánlatkérő a Kbt. tételesjogi előírását sérti meg. Ilyen esetben akkor állapítható meg alapvető sérelem, ha a Kbt. specifikus, konkrét részletszabályain túl további olyan többlet tényállási elem is felmerül, mely alapvető jogsérelmet valósít meg.

150. Jelen esetben a Kbt., illetve a Korm. rendelet tételesjogi rendelkezései vonatkoznak a felhívás előírásai meghatározásának módjára, az alkalmassági követelményekre is. A Döntőbizottság az ajánlatkérő - tételes jogszabályi rendelkezésekkel szabályozott - jogsértését állapította meg a 2. kérelmező jogorvoslati kérelmével összefüggésben, a Döntőbizottság ugyanakkor nem állapított meg olyan többlettényállási elemet, amely a Kbt. alapvető rendelkezéseinek a megsértését eredményezte volna.

151. A kérelmezők 3. kérelmi elemei az M/2. alkalmassági minimumkövetelménnyel kapcsolatosak. Aszerint „M/2. Alkalmatlan az ajánlattevő, amennyiben nem rendelkezik az alábbi, szerződés teljesítése során igénybe venni kívánt szakemberrel:

1. és 2. rész esetében:

M/2.1. legalább 1 fő projektvezetővel, aki rendelkezik:

— felsőfokú végzettséggel, mestertűzszerező (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,

— legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.2. legalább 1 fő projektvezető-helyettes, aki rendelkezik:

— felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzszerező (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,

— legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

M/2.3. legalább 1 fő minőségbiztosítási és minőségellenőr, aki rendelkezik:

— felsőfokú végzettséggel, I. osztályú tűzszerész (vagy azzal egyenértékű) fokozattal,

— legalább 24 hónap szakmai tapasztalattal lőszermentesítési tevékenység szervezésében és irányításában.

Adott részen belül egy szakember csak egy pozícióra jelölhető, de az egyes részek vonatkozásában megengedett a szakemberek között az átfedés.

Az előírt alkalmassági követelményeknek a közös ajánlattevők együttesen is megfelehetnek (Kbt. 65. § (6) bek.).”

152. A fentiek alapján az ajánlatkérő három teljesítésbe bevonni kívánt szakembert írt elő alkalmassági minimumköveteménycént, és az ő többletapasztalatukat értékelési szempontként is értékelni kívánta. Mind a projektvezető, mind a projektvezető-helyettes, mind pedig a minőségbiztosítási és minőségellenőr kapcsán mestertűzszerész, illetve I. osztályú tűzszerész vagy ezekkel egyenértékű fokozatot követelt meg.

153. A felek a jogorvoslati eljárás során arra hivatkoztak, hogy a nem nyilvános MH Mü/41/2014 számú Tűzszerész Szakutasítás tartalmazza a mestertűzszerészre, illetve az I. osztályú tűzszerészre vonatkozó előírásokat.

154. Mivel az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy az alkalmassági feltételt korábbi eljárásai alapján írta elő, továbbá a hivatkozott szakutasítás nem áll rendelkezésre, és az eljárás későbbi szakaszában sem tudta azt a Döntőbizottság részére megküldeni, a Döntőbizottság annak megküldése iránt a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján megkereste a Honvéd Vezérkart. Válaszában a Magyar Honvédség Parancsnoka rögzítette, hogy „A Mü/41 szabályzat hatálya kizárólag a Magyar Honvédség tűzszerész szakfeladatait irányító és végrehajtó, valamint a feladatokat biztosító, kiszolgáló személyi állományra tejed ki. A tűzszerész tevékenység végzése a Magyar Honvédségnél hivatásos vagy szerződéses szolgálati viszony fennállásához, valamint tűzszerész osztályos fokozat megszerzéséhez kötött. Ennek megfelelően honvédségen kívüli személy – még ha korábban szolgálati viszonyban állt is – nem rendelkezhet osztályos fokozattal, tehát nem lehet mestertűzszerész vagy I. osztályú osztályos fokozattal rendelkező tűzszerész.”

155. A Döntőbizottság álláspontja szerint az nyilvánvalóan jogsértő, és a Kbt. rendelkezéseivel – Kbt. 50. § (4) bekezdés, 65. § (3) bekezdés - ellentétes, hogy az ajánlatkérő a felhívás feladásakor olyan dokumentumon alapuló követelményeket ír elő alkalmassági minimumköveteménycént, amelyet nem ismer, és amelynek a pontos tartalmával nincs tisztában. Az is jogsértő, hogy a bírálókat alapját egy olyan dokumentum képezi, amely nem nyilvános, és az abban foglalt feltételek az ajánlattevők számára sem megismerhetők. A vonatkozó dokumentum hiányában az ajánlatkérő a megkövetelt végzettséggel egyenértékű végzettségek vizsgálatát sem tudja elvégezni.

156. Ezen túl, a Magyar Honvédség Parancsnoka rögzítette, hogy honvédségen kívüli személy - így az ajánlattevők sem - nem rendelkezhet mestertűzszerész vagy I. osztályú osztályos fokozattal, a Döntőbizottság ezért megállapította, hogy az ajánlatkérő már ez okból is jogsértően határozta meg az alkalmassági követelményét, mivel olyan fokozatot várt el az ajánlattevőktől, amelyekkel az ajánlattevők, illetve az általuk bevont szakemberek jogszerűen nem rendelkezhetnek.

157. A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 50. § (4) és a Kbt. 65. § (3) bekezdését.

158. Az előírt szakemberekkel kapcsolatosan a Döntőbizottság utal továbbá a Közbeszerzési Hatóság az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról szóló útmutatójára (KÉ 2020. évi 60. szám; 2020. március 25.), amely egyebek mellett az alábbiakat rögzíti: „Az uniós audittapasztalatok alapján alkalmassági követelményként kizárólag a szerződés teljesítéséhez kulcsfontosságú szakemberek meglétét lehetséges előírni, míg a többi szükséges szakember szerződéskötési feltételként szerepeltethető. Emellett csak olyan szakemberek bemutatását írhatja elő az ajánlatkérő, akik a szerződés tárgyához közvetlenül kapcsolódnak, és akiknek a tapasztalata a teljesítés szempontjából alapvető fontosságú.”

159. A Döntőbizottság rámutat, hogy a közbeszerzési dokumentumokban egyik szakemberre sem hivatkozott az ajánlatkérő. Nem állapítható meg, hogy nekik pontosan milyen feladataik lesznek, miért indokolt az alkalmazásuk ajánlattevői oldalon, miért feltétlenül szükséges, miért kulcsfontosságú az ő részvételük a közbeszerzési eljárásban, igénybevételük miért meghatározó fontosságú. Továbbá az sem állapítható meg, hogy miért indokolt a projektvezető mellett projektvezető helyettes részvétele, illetve minőségellenőrzési szakember részvétele a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatkérő ekörben a jogorvoslati eljárás során tett előadása a végzettségekre helyezte a hangsúlyt, amely végzettségek előírásának jogszerűtlenségét a Döntőbizottság a fentiek szerint megállapította, így az ajánlatkérő előadása a fentiektől függetlenül sem volt alkalmas a szakemberek kapcsán azok teljesítésben való részvétele alapvető fontosságának alátámasztására. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy az, hogy az alkalmassági feltételként előírt a szakemberek teljesítésbe való bevonása a Kbt. 138. § (2) bekezdése alapján kötelező, nem jelenti azt, hogy az alkalmassági feltétel meghatározása jogszerű volt, illetve, hogy az a teljesítéshez ténylegesen szükséges mértéket nem haladja meg.

160. A fentiek miatt az ajánlatkérő előírásai alapján - függetlenül attól, hogy az előírt végzettségek megjelölése sem volt jogszerű, - a Döntőbizottság álláspontja szerint a három szakember előírásának jogszerűsége sem állapítható meg.

161. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő az M2. alkalmassági követelmény kapcsán is megsértette a Kbt. 50. § (4) és a 65. § (3) bekezdését.

162. A 2. kérelmező alapvető jogsértés megállapítását is kérte.

163. A Döntőbizottság következetes jogi álláspontja szerint amennyiben az ajánlatkérő jogsértően alkalmazza a Kbt. tételesjogi rendelkezéseit, vagy jogsértően tekint el alkalmazásuktól, akkor ajánlatkérő a Kbt. tételesjogi előírását sérti meg. Ilyen esetben akkor állapítható meg alapvető sérelem, ha a Kbt. specifikus, konkrét részletszabályain túl további olyan többlet tényállási elem is felmerül, mely alapvető jogsérelmet valósít meg.

164. Jelen esetben a Kbt., illetve a Korm. rendelet tételesjogi rendelkezései vonatkoznak a felhívás előírásai meghatározásának módjára, az alkalmassági követelményekre is. A Döntőbizottság az ajánlatkérő - tételes jogszabályi rendelkezésekkel szabályozott - jogsértését állapította meg a 2. kérelmező jogorvoslati kérelmével összefüggésben, a Döntőbizottság

ugyanakkor nem állapított meg olyan többlettényállási elemet, amely a Kbt. alapveti rendelkezéseinek a megsértését eredményezte volna.

165. A Döntőbizottság az alapos jogorvoslati kérelmekre a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette a jogsértő döntést és az azt követően hozott valamennyi döntést, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja és (5) bekezdése alapján bírságot szabott ki.

166. A Döntőbizottság a fentiekén túl rámutat arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban több helyen hivatkozott a tűzserészeti mentesítési feladatok ellátásáról 142/1999. (IX. 08.) Korm. rendeletre. Ezen Korm. rendelet 4. §-a az alábbiakról rendelkezik:

4. § (1) A talált robbanótest hatástalanítása, illetve elszállítása és megsemmisítése a kirendelt tűzserész járőr vagy tűzserész alegység feladata.

(2) A kirendelt tűzserészen kívül más személynek tilos a robbanótesthez hozzányúlania vagy azt elmozdítania.

(3) A robbanótest fellelési helye szerinti ingatlan, építmény, műtárgy stb. tulajdonosa, használója (birtokosa) tőle elvárható segítséget nyújt a közveszély elhárítása érdekében.

(4) A robbanótest helyszíni mentesítése érdekében szükséges további intézkedéseket a rendőrség, a települési önkormányzat jegyzője - más érintett hatóság vagy szervezet képviselőinek bevonásával - hajtja végre. A katonai tűzserész járőrparancsnok (alegységparancsnok) igénye szerint a biztonsági intézkedések bevezetése érdekében végzendő munkákhoz szükséges eszközöket, anyagokat, gépeket, személyzetet a települési önkormányzat lehetősége szerint a jegyző térítésmentesen biztosítja.

(5) Közvetlen életveszély fennállása esetén az MH Tűzserész Ügyelet felkérésére a rendőrség tűzserész szervezetei jogosultak a katonai tűzserész szervezet hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére.

167. A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a robbanószerkezetek elszállítása, megsemmisítése nem az ajánlattevők, hanem a kirendelt tűzserész járőr vagy tűzserész alegység feladata. Ekként nyilatkozott az ajánlatkérő is a jogorvoslati eljárás során, illetve a kiegészítő tájékoztatásában (1. kérdéscsoport 4. kérdésre adott válasz, 12.3. kérdésre adott válasz), ugyanakkor ezzel nem állnak teljes összhangban a közbeszerzési dokumentumok. A felhívás II.2.4.) pontjában és a Vállalkozási keretszerződés 1.1. pontjában elszállíttatása és megsemmisítése szerepel, a Vállalkozási szerződéstervezet 4.8. pontja szerint a Vállalkozó köteles az előtalált robbanószerkezetek, lőszer elszállítását és megsemmisítését – ugyan a Magyar Honvédség I. Honvéd Tűzserész és Hadihajós ezreddel együttműködve – végezni.

168. Az ajánlatkérő jogosult és köteles arra, hogy a Kbt. adta keretek között határozza meg a beszerzési igényét, ugyanakkor az a vonatkozó jogszabályokkal összhangban kell, hogy álljon. Az ajánlatkérőnek egyértelműen, a kapcsolódó jogszabályokkal összhangban kell meghatározni a beszerzési igényét, akként, hogy a potenciális ajánlattevők számára nyilvánvalóvá váljon, hogy pontosan milyen feladatokat, miként kell elvégezniük. Ennek hiányában a beszerzés tárgya egyértelműen nem meghatározható.

169. Az irányadó joggyakorlat szerint az ajánlatkérő a kiegészítő tájékoztatás kérésre adott válaszában értelmezheti a felhívás és a közbeszerzési dokumentumok előírásait, de nem változtathatja meg azokat, mivel a jelen esetben egy betű elírása más – jogszabályokkal ellentétes – tevékenység végzését követeli meg az ajánlattevőktől a szerződés keretein belül.

170. Tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság a kérelmezők kérelmei alapján az ajánlatkérő jogsértését megállapította, és erre figyelemmel a közbeszerzési dokumentumokat megsemmisítette, nem terjesztette ki a jogorvoslati eljárást a beszerzés tárgyával kapcsolatos fenti ellentmondásra, ugyanakkor az esetleges következő közbeszerzési eljárásban a fentiek kiküszöbölése indokoltnak látszik.

171. A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

172. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének - továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

173. A Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő súlyos jogsértést valósított meg az alkalmassági követelmények szükséges mértéket meghaladó, versenyszűkítő meghatározásával.

A Döntőbizottság értékelte, hogy a jogsértés a döntés megsemmisítésével reparálhatóvá vált. Az érintett közbeszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. Az adott közbeszerzés vonatkozásában jogsértés ismételt tanúsítására nem került sor. Ezek a körülmények alacsonyabb összegű bírság kiszabását indokolják.

A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során figyelemmel volt a jogorvoslattal érintett közbeszerzés magas becsült értékére, arra, hogy a közbeszerzési eljárás tárgyát több évre szóló keretszerződés képezi. A Döntőbizottság az ajánlatkérő együttműködő magatartását nem tudta megállapítani. Az ajánlatkérő csak ügyféli jogait gyakorolta. Ezek a körülmények magasabb összegű bírság kiszabását indokolják. A Döntőbizottság a jogsértés nyilvánvaló szándékosságát nem állapította meg.

E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

174. A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8

napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

175. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 124. §-a szerint [Az eljárási költség] Eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet”.

Az Ákr. 129. § [Döntés az eljárási költség viseléséről] (1) bekezdése szerint „Az eljárási költséget a hatóság összegszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelölözött költség esetleges visszatérítéséről. A (2) bekezdés értelmében „Az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani”. Ezen szakasz (3) bekezdése szerint a hatóság az indokolatlanul magas eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

176. Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének 2., 4. és 16. pontja szerint a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj és az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség, valamint egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadás. A Kúria Kfv. 37.196/2020/7. sz. ítéletében rögzítette, hogy „Az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül, ha az az adott közigazgatási eljárásban, az ügyfél eljárási kötelezettségének teljesítésével, jogai gyakorlásával okozati összefüggésben, indokoltan, ténylegesen felmerült.” ([31] bekezdés)

177. A Döntőbizottság az Ákr.126. § (2) bekezdés b) pontja, 129. § (1) bekezdése és a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján döntött az igazgatási szolgáltatási díj viseléséről.

A kérelmezők 2.000.000 - 2.000.000.- Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizettek meg. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmeknek helyt adott, az ajánlatkérőnek meg kell fizetnie mindkét kérelmező részére 300.000 - 300.000.-Ft-ot, az igazgatási szolgáltatási díjnak azon részét, amely a Hatóság bevételeit képezi, és amit az alapos kérelemre tekintettel nem a kérelmezők viselnek. A Döntőbizottság ezen felül 1.700.000.-Ft összegű igazgatási szolgáltatási díjnak a kérelmezők részére történő visszautalásáról intézkedett.

178. Az 1. kérelmező kérte az ajánlatkérő kötelezését 800.000.-Ft+ ÁFA, azaz nyolcszázezer forint plusz ÁFA összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére. A 2. kérelmező kérte az ajánlatkérő kötelezését 440.000.-Ft+ ÁFA, azaz négyszáznegyvenezer forint plusz ÁFA összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére. A Kúria fent hivatkozott ítéletében - 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. és 16. pontjának rendelkezéseit is figyelembe véve - rögzítette, hogy az ügyfelet képviselő ügyvéd munkadíja eljárási költségnek minősül.

179. A Döntőbizottság a kérelmezőknek – az alapos jogorvoslati kérelemmel kapcsolatosan előterjesztett – e költségigényét alaposnak találta, és ekként az Ákr. 126. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérőt kötelezte e költség viselésére, azonban a Döntőbizottság az 1.

kérelmező eljárási költsége helyett alacsonyabb összeget állapított meg az Ákr. 129. § (3) bekezdése alapján a 2. kérelmezett képviselője ügyvédi munkadíjára figyelemmel, mivel mindkét képviselő tevékenysége ugyanúgy, ugyanarra az eredményre vezetett.

180. A Kúria Kfv.V.35.172/2014/4. sz. ítéletében rögzítette, hogy a „bíróság Pp.-ben meghatározott kötelezettsége, hogy a már felmerült költségek pontos összegéről és az azt viselő személyről dönt, nem az Áfa tv. hatálya alá tartozó gazdasági tevékenység, ahogyan bíróság ítélete alapján (termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás hiányában) a perköltség egyik fél részéről a másik félnek való megfizetése sem. Abból következően pedig, hogy a perköltségviselés nem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, a perköltségnek nincsen áfa vonzata. A per során egyes, a perköltségbe tartozó tételek (pl.: áfa alany szakértő számlája) tartalmazhatnak áfa-t, azonban ez a perköltségviselést nem teszi áfa kötelessé, az Áfa tv. hatálya alá tartozó ügylet hiányában”. A fentiekre figyelemmel – a perköltség analógiájára - az eljárási költségről való döntés nem minősül az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi 127. törvény (Áfa tv.) hatálya alá tartozó ügyletnek, és az eljárási költség viselés sem az Áfa tv. szerint adóztatható tényállás, annak nincsen áfa vonzata. A fentiekre figyelemmel a Döntőbizottság az eljárási költség után általános forgalmi adót nem állapított meg.

181. A 2. kérelmező kérte a közbeszerzési eljárás felfüggesztését. A Döntőbizottság az ajánlattételi határidőt követően benyújtott kérelem alapján a jelen esetben ezt nem tartotta indokoltnak figyelemmel a Kbt. 131. § (7) bekezdésére.

182. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

183. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. augusztus 3.

Dr. Kenessey Réka sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Schaller Emil sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Dr. Aranyosi Richárd ügyvéd (elektronikus úton)
2. Dr. Farkas Edit ügyvéd (elektronikus úton)
3. Dr. Frank Andrea Noémi kamarai jogtanácsos (elektronikus úton)
4. Dr. Pfeffer Zsolt felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (elektronikus úton)
5. Miniszterelnökség (elektronikus úton)
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (elektronikus úton)